

P. VLADIMÍR JERÁBEK C Ss R.

SVATÍ REDEMPTORISTÉ. II

SVATÍ REDEMPTORISTÉ

DÍL II.

PRVNÍ DRUHOVÉ ALFONSOVI.

Napsal

P. VLADIMÍR JEŘÁBEK, CSsR.

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
TOMÁŠ FALCOJA
BISKUP Z CASTELLAMARE

16. V. 1663 — 20. IV. 1743.

Napsal
P. VLADIMÍR JEŘÁBEK, CSsR.

1 9 4 1

Nákladem Koleje OO. Redemptoristů ve Staré Boleslavi

Imprimi potest.
Pragae, die 20. Julii 1941.
P. FRANCISCUS SUCHOMEL CSsR.,
Sup. Prov.

Nihil obstat.
CAN. Dr. ANT. STRÍZ,
censor.

Imprimatur.
Nro. 12311.
Pragae, die 19. Augusti 1941.
CAN. Dr. JAROSLAUS KULAČ,
Cancellarius.

Die ustanovení papeže Urbana VIII. prohlašuji, že píš-li slova „světec“, „blahoslavený“, „zdrak“, „nadpřirozeno“ a j. podobná, v ničem tím nemíním předbíhati rozsudku Církve svaté, ale píš jen proto, že vyjádří lépe mou myšlenku. — Ostatně zůstávají vše rozsudku Církve svaté, již s milostí Boží poslouchati bude vždy mou chloubou.

P. VLAD. JEŘÁBEK CSsR.

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ

TOMÁŠ FALCOJA,

BISKUP Z CASTELLAMARE

*byl otcem a největším dobrodincem nově
vznikající řeholní rodiny nejsvětějšího
Vykupitele. V kongregaci bude jeho
jméno ody zehnáno.*

1. Don Tomaso Falcoja, původem šlechtic narodil se v Neapoli 16. května 1663. Již v útlém mládí jevil známky povolání k duchovnímu stavu. Bylo mu 7 let, když zatoužil jako kdysi sv. Terezie jíti na zámořské misie v naději, že se tam stane mučedníkem. — Ve věku 14 let konával dlouhé a namáhavé cesty, aby se otužil pro misijní život. Z toho též důvodu vedl již od útlého věku život přísně asketický. Ostrou sebekázní dosáhl toho, že nikdy, v celém svém životě nepozbyl křestní nevinnosti.

V době studií vyvolil si za svého duchovního rádce znamenitého znalce asketického života Dona Antonio Torresa z kongregace Pii Operarii. Po skvělých studiích stal se na jeho radu členem této společnosti. Bylo mu tehdy asi 20 let, ale jeho duch byl již zralý a ustálený, horlivost neúnavná. V noviciátě pod vedením přísného novicmistra ctihodného sluhy Božího P. Ludvíka Sabbattiniho kráčel obrovskými kroky po stezce

křesťanské dokonalosti. Tehdy vynikl zvláště velikou láskou k sebezáporu. V největších parnách na př. nepil nikdy vody a snášel žhavou žízeň s takovou trpělivostí, že až z toho onemocněl.

2. Sotva dokončil theologická studia a byl vysvěcen na kněze, poslali jej s několika spolu-bratřími do Říma, kde právě vznikl nový klášter kongregace. Bylo to r. 1689. V Římě očekával Falcoju jeho bývalý novicmistr jako představený nového domu a kostela sv. Balbíny, několik kroků od velechrámu sv. Jana před branou Latinskou. Pobyt v novém domě nebyl — lidsky řečeno — pro Falcoju nijak vábný. Všude vládla nejptišnější chudoba a nedostatek i nejpotřebnějších věcí. Dům sám byl sešlý, rozpraskaný. V jednoduchých celách byly jedna až dvě židle, prostý slamník a dva papírové obrazy. — V noci se vstávalo ve 2 hodiny ke společným církevním hodinkám, jež se konaly v ubohé oratoři s prohnílou podlahou. Místo lavic byly zde prosté desky. V zimě se v celách netopilo. Bylo tam tak veliké chladno, že kněží nemohli ve skřehlých rukou ani udržeti péro. — Jídlo si obyčejně vyžebravali. Boží Prozřetelnost opatřila jim je často v posledním okamžiku, kdy již v domě nebylo ani kousku chleba. — Daleké cesty na misie konány pro přílišnou chudobu obyčejně pěšky. Na nich pak vykázány misionářům k pobývání nezřídka takové místnosti, že v nich mohli konati pravé hony na myši a potkany.

3. Mimo čas misí věnoval se Falcoja vyučování jinověrců u S. Maria dei Monti. Výsledkem jeho apoštolské horlivosti byly pak četné křty židů a mohamedánů. Že při tom působily nejen jeho ohnivé výklady z katechismu, ale ještě více jeho vlastní svatý život, jest nesporno.

4. Kněžna Borghese — jeho kajicnice měla sluhu mohamedána, který zatvrzele odmítal svatý křest. Jednoho dne jej potkal Falcoja na ulici.

Přistoupil k němu, udělal mu na čele kříž a řekl laskavě sice, ale pevně: „Mohamedáne, nebraň se již, dej se pokřtiti, staň se křesťanem.“ V té chvíli vzdor muže byl zlomen. Nebránil se více víře Kristově a brzy poté přijal sv. křest.

5. Tyto ač plodné práce nestačily horlivosti Falcojově. Stále a stále zmocňovala se ho žhavá touha jíti na misie do zemí nevěřících a prolíti tam za Krista svoji krev. Nemalý vliv měl tu na něho jistě i P. Antonio Torres, který se v duchu zanášel podobnými plány.

Falcoja několikrát prosil papeže, aby mu dovolil jíti hlásati Evangelium do Indie. Povolení však bylo pokaždé odepřeno. Boží Prozřetelnost měla s ním jiné plány a brzy měl poznati, k čemu ho Bůh určil.

* * *

1. Kteréhosi dne — bylo to někdy kolem r. 1705 — procházel se s jedním ze spolubratří na břehu Tibery, když tu náhle jeho mysl proniklo jakési nebeské světlo a celá jeho bytost byla úplně zaujata tajemným vnitřním viděním. V okamžiku bylo mu jasno, že Bůh chce založiti dvojí řeholní společnost — mužů i žen a že jejich zvláštním účelem bude dokonale následovati ctnosti Božského Vykupitele. Apoštolskou horlivostí mají Ježíše Krista následovati v životě veřejném, pokorou v životě soukromém. Falcoja pak jest od Boha vyvolen, aby k uskutečnění těchto Božích záměrů byl nápomocen.

Toto vidění naplnilo srdce sluhy Božího radostí tak velikou, že se nemohl zdržeti, aby ji nedal na jevo. Průvodce se pozastavoval nad jeho nápadnou veselostí a tázal se, co se mu přihodilo. Sluha Boží však pozdvihl jen oči k nebesům a netekl ničeho.

Vidění se brzy na to ještě jasněji opakovalo v kostele sv. Jana před Latinskou branou. (Proto též jest zaveden v kongregaci rekreační den dne 6. května, kdy se v církvi slaví svátek sv. Jana před Latinskou branou). — Od té chvíle hledal Falcoja způsob, jak by uskutečnil to, co mu vidění ukázalo.

2. Okolo r. 1710 byl sluha Boží přeložen z Říma do Neapole, kde jej spolubratři zvolili za generálního představeného celé kongregace. V té době, kdy byl nucen cele se věnovati správě podřízených domů, nebylo mu ovšem možno starati se o vyplnění úmyslů Božích. Sotva však vypršela doba jeho úřadu a on se stal opět prostým poddaným, pokoušel se se vši energií uvésti velkou myšlenku ve skutek. Jeho pokusy však vesměs selhávaly. — V Tarantu př. podařilo se mu spojit 13 kněží v kongregaci, jejíž členové vnitřním i apoštolským životem měli napodobiti život Kristův, brzy však i tento pokus ztroskotal a členové nemajíce děle odvahy přinášeti těžké oběti s tím spojené zase se rozešli.

Neptíšel ještě čas, který Bůh ve svých plánech byl určil. Dílo bylo stále ještě v začátcích. Falcoja přicházel do pokročilého věku, jeho důvěra v Boha však proto neklesala. Zásadou sluhy Božího bylo: „Deus et dies,“ t. j. Bůh provede své dílo, až k němu nadejde doba.

A chvíle ta konečně přišla.

* * *

1. R. 1719 konal Falcoja se svým představeným P. Maurizio Filangierim misii ve Scale. Bylo to městečko o 1700 obyvatelích vzdálené asi hodinu cesty od Amalfi, v horách odlehlé, na kopci. Odtud dobře možno přehlédnouti pás hor a na jedné straně mořský záliv. Obyvatelstvo

jest prosté. — V tomto městečku byl panenský klášter zvaný della St. Concezione, který stál na pokraji záhuby pro nedostatek finančních prostředků i duchovního vedení. Občané města byli by jej rádi zachránili před zánikem. Proto vyslali k misionářům deputaci s prosbou, aby se celé věci ujali. Misionáři vyslyšeli jejich žádost. Stanovili však jako podmínku, že ústav bude změněn v klášter řádu Navštívení P. Marie.

2. 28. dubna 1720 byla podepsána notářská smlouva. P. Filangieri, který pocházel z bohatého kněžského rodu Arianelli, zavázal se, že uvede z vlastních prostředků do pořádku finance kláštera. Misionáři domluvili se též s biskupem Querrierem a tak mohlo býti 20. května 1720 uvedeno prvních 12 postulantek v slavnostním průvodu do nově zřízeného domu. Celé město se zúčastnilo církevní slavnosti a Falcoja sám měl při této příležitosti k novým kandidátkám řečovního stavu nadšenou promluvu na slova: „Accipite jucunditatem gloriae vestrae.“ Řeholnice daly se potom úplně pod duchovní vedení Falcojovo.

3. Klášter ve Scale nebyl velký. Měl jen asi 6 místností. Chor sester byl malý a tak nízký, že snadno mohl narazit hlavou o strop, kdo si nedal pozor. Pod vedením Falcojovým vládla všude přísná kázeň. — 2. prosince 1721 složilo prvních 12 sester řeholní sliby. Duchovní vedení Falcojovo omezilo se v této době sice jen na dvě návštěvy do roka, zato však sestrám posílal časté a dlouhé dopisy plné otcovských rad a povzbuzení. Řeholní rodina scalská získala si takto vážnost v celém okolí a sotva uplynuly tři roky, měla již přes 30 členek.

4. R. 1724 rozmnožily počet řeholnic tři nové sestry, dcery Dona Giuseppe Crostarosy: Ursula, Julie a Johana. Žily původně v klášteře karme-

litek v Marigliano. Když tam kdysi Falcoja konal exercicie, pojala k němu Julie velikou důvěru. svěřila se mu se vším i s tím jak ji Bůh již od mládí zahrnoval mimořádnými milostmi. — Brzy poté byl klášter úřady násilně zrušen. Všecky tři sestry obrátily se na Falcoju s otázkou, co mají činiti. Dostaly za odpověď: „Přijďte ihned do Scaly.“ Uposlechly a 8. ledna 1724 přibýly do Scaly. Roucha nové řeholní společnosti dostalo se jim z rukou biskupa Querriera 9. února 1724. Julie dostala jméno Marie Celeste. 28. prosince 1724 složila řeholní sliby.

5. V době kdy konala noviciát, dostalo se jí od Boha zvláštního zjevení. Bylo to o velikonočním týdnu 1725. Znepokojena tím sdělila vše svoji novicmistrové s. Angiole de Vito. Řekla, že Pán od ní žádá, aby mu byla poslušným nástrojem v založení nového řádu, v němž by co nejdokonaleji byl napodoben jeho svatý život. Nařídil jí též, aby sepsala pravidla budoucí řeholní společnosti tak, jak jí vše zjevil a aby věc oznámila svému duchovnímu rádci. — Ten byl tehdy právě v Římě. Do Neapole se vrátil o letnicích 1725. Když dostal od s. Crostarosy dopis, v němž mu sdělovala svoje vidění, tu boje se, aby sestra nedala se unést živou obrazností, odpověděl, že jen člověk domýšlivý může tvrdit podobné nejasnosti, zakázal jí sv. přijímání a poručil, aby nová řeholní pravidla spálila.

6. Zjevení sestry Crostarosy však zatím vzbudilo pozornost i u ostatních spolusester, ba dokonce opakovalo se i u jiných. Proto, dříve ještě, než došla zamítavá odpověď Falcojova na první dopis, poslala mu novicmistrová sestry Crostarosy mezitím dokončená nová řeholní pravidla, jež měla býti u sester zavedena. Falcoja je takto dostal do rukou a četl. Jaké bylo však jeho překvapení, když ve spisu s.

Crostarosy našel ohlas vlastního vidění, které měl před 20 léty na břehu Tibery a které tehdy jeho nitro naplnilo tak velikou radostí. Čím více zkoumal nová pravidla, tím jasněji v nich poznával stopy Ducha Svatého. Předal spis k posouzení i jiným učeným mužům. Tito vše schválili. Podle jejich mínění nebylo nic na závadu, aby se v klášteře zavedla nová řehole. Klášter ve Scale se totiž ještě nepřidružil k žádnému řádu. Bylo ovšem nutno, aby sestry, které již měly řeholní sliby, hlasovaly o zavedení nových pravidel. Falcoja oznámil vše řeholní rodině. Tato skoro jednohlasně žádala, aby byla zavedena již ode dávna žádoucí změna.

7. V té době stalo se ve scalském klášteře něco zvláštního. Jedna ze sester s. M. Magdalena, jež několik let byla choromyslná a znepokojovala velice celý klášter svými záchvaty a pokusy o sebevraždu, náhle ozdravěla, když jí jedna ze sester Marie Rafaela vložila na hlavu novou řeholi prostěc úpěnlivě Boha, aby učinil znamení na nemocné na důkaz, že nová řehole jest podle jeho vůle. Z toho všichni jasně poznali, jaká jest vůle Boží.

8. Falcoja se odebral ihned z Neapole do Scaly, aby tam dal hlasovati o nové řeholi. Mluvil též s biskupem Querrierem, který ho povzbudil, aby věc provedl do důsledků. I P. Filangieri — tehdy generál řádu — byl srozuměn. Po příchodu Falcojově byla svolána kapitula na které mělo býti rozhodnuto o přijetí nové řehole. Pro ni vyslovily se všechny kromě představené, která si přála mluvit nejdříve s P. Filangierim. Tomu pak řekla, že sestra Crostarosa zdá se jí býti dušičližádostivou a že není dobré, aby od schválené řehole přecházelo se k nové nevyzkoušené. Brzy přidaly se k ní ještě dvě jiné sestry, které původně byly pro změnu.

9. Falcoja nechtěje rušiti v řeholní rodině domácí mír, ustoupil a zakázal o celé věci vůbec mluvit. Chce-li Bůh změnu, pravil, postará se, aby svým časem nastala bez porušení míru.

10. Také P. Filangieri radil se znovu s kolegy své kongregace. Tito změnili své smýšlení a postavili se proti sestře Crostarose. Prohlásili, že pramenem všeho, co se ve Scale událo, mohla by býti vznícena obrazotvornost, ne-li ďábel a že se Falcoja dal oklamati. Na základě toho odňal P. Filangieri Falcojovi duchovní vedení řeholnic a zakázal mu s nimi veškerou korespondenci. Od sester pak žádal, aby přijaly nového mimořádného zpovědníka a Celestu z kláštera vyloučily. Když to odmítly odňal jim další hmotnou podporu.

11. O celé věci mluvilo se mnoho v salonech a zábavných místnostech neapolských. Smáli se tomu. Falcoja byl tím hluboce pokořen. Ocítl se tak v roli podvedeného od visionářky. Byla ještě vůbec naděje, že jeho vidění a životní úkol dojdou splnění? Mícel však, podrobil se a trpěl. I kdyby nyní nesměl docházeti k řeholnicím, přece nepřestal jich milovati a za ně se modliti. Čekal na den Páně. „Deus et dies“ bylo jeho útěchou v této trpké chvíli. Jeho důvěra v Boha nezakolísala ani dost málo. Naopak, právě tehdy mluvil o dvojím řádu tak, jako kdyby již byl založen. Ano, Donu Cesaru Sportellimu dokonce předpověděl, že se stane jeho členem. — Tak to trvalo přes 3 roky.

12. Do této doby spadají počátky přátelství Falcojova s Donem Alfonsem de Liguori. Falcoja chodil do koleje svaté Rodiny v Neapoli, jejíž zakladatelem byl přítel Matouš Ripa. Tam se setkal jednoho dne s mladým knězem, který vzbudil svým asketickým zjevem ihned jeho pozornost. Tázał se, kdo to je a dozvěděl se, že je to Alfons de Liguori. Falcoja slyšel v po-

slední době mnoho o tomto mladém šlechtici, který se vzdal dobrovolně svého výnosného postavení advokáta, stal se knězem a začal působiti mezi prostými i vznešenými s neobyčejným úspěchem. Proto, když se jednoho dne setkali Falcoja a Alfons u představeného Ripy, stali se ihned nejdůvěrnějšími přáteli.

* * *

1. Mezitím udeřila hodina stanovená Prozřetelností. Po tom, co se ve Scale událo, bývalá představená odstoupila a místo ní byla zvolena sestra Marie Angela, dosavadní představená novicek, která dříve tak moudře řídila Celestu. Mimo to P. Filangieri, raněn byv mrtvicí, změnil své smýšlení o sestře Celestě a před smrtí odkázal klášteru ve Scale značnou sumu peněz. — Konečně i postavení Falcojovo se změnilo. Od Karla VI. byl navržen za biskupa v Castellamare. Již dva roky před tím měl dosednouti na arcibiskupský stolec v Laucinano. Tehdy však odmítl. Za jiných okolností byl by Falcoja odřekl i tentokráte. Ale takto tázal se sám sebe, zda císař není tlumočnickem vůle Boží. Diecése Castellamare byla v sousedství Scaly. Biskupská důstojnost, která ho vysvobodila z podřízenosti k dosavadním představeným, vrátila by mu svobodu, aby mohl dále pracovati na rozvoji kláštera ve Scale. Vše to pohnulo Falcoju k tomu, že vznešenou hodnost přijal.

2. Svůj zájem soustředil opět na sestry ve Scale. Byl by jim rád konal duchovní cvičení. Povinnosti ho však volaly do Říma. Obrátil se proto na svého přítele Alfonsa s prosbou, aby jej ve Scale zastoupil a prozkoumal ještě jednou zjevení sestry Celesty.

Alfons přijal jeho nabídku netuše, že tato duchovní cvičení rozhodnou o jeho vlastní budoucnosti i mnoha jiných. Ani Falcoja nemyslel, že posílá do kláštera ve Scale muže, který je určen, aby pod jeho vedením provedl stavbu budovy, jejíž plán mu naznačil Spasitel na břehu Tibery.

3. Alfons se odebral skutečně do Scaly a během exercicií vyslechl postupně všechny řeholnice. Dal si podrobně vyprávěti zjevení a po zralé úvaze rozhodl, že jsou pravá. Obrátil se také ihned na biskupa ze Scaly, aby tento svoji právomocí zavedl v kláštere novou řeholi. Biskup pověřil tímto úkolem Alfonsa. Celá záležitost nyní rychle postupovala. Alfons po dohodě s Falcojou upravil a přepracoval nová pravidla a tak v srpnu 1831 na svátek Proměnění Páně přijaly sestry nové řeholní roucho a nazvaly se řeholicemi nejsvětějšího Vykupitele, což později bylo změněno na Redemptoristky. První část životního úkolu Falcojova byla tak splněna přičiněním a zásluhou Alfonsovou.

* * *

1. Nový biskup z Castellamare děkoval Bohu, že mu poslal muže, jenž uskutečnil část díla, které mu bylo kdysi zjeveno. Uvidí však vzkvétat i druhou větev zamýšlené apoštolské řeholní družiny? Svatý kmet pevně doufal, jako kdysi prorok Simeon, že bude žehnati těmto novým učedníkům nejsvětějšího Vykupitele dříve, než se sám rozžehná se světem.

2. A Bůh nedopustil, aby se zklamal ve své naději. 3. Hlína 1731 měla sestra Marie Celeste nové vidění. Spatřila Ježíše Krista. Po jeho pravici stál sv. František Assiský. Po levici Spasitelově užířela jakéhosi kněze, na kterého Syn

Boží ukazoval prstem. Brzy jej poznala. Byl to Alfons z Liguori. Hned nato slyšela Pána Ježíše: „Hle muž, kterého jsem vyvolil za hlavu velké družiny mužů, kteří budou pracovati pro moji slávu.“ V té chvíli byla jí ukázána kongregace jako již založená a v plné činnosti. V dalších dnech byla jí zjevena i pravidla nové kongregace.

3. Marie Celeste oznámila vše biskupu Falcojovi. Tento spočátku se choval, jako by ji nevěřil, na vše se však pečlivě otázel. Potom ji přísně nařídil, aby nic z toho, co byla viděla a slyšela, neříkala Alfonsovi.

Brzy nato odejel Falcoja do Scaly, kde při bližším šetření se přesvědčil, že nová kongregace misionářů, o které mluvila sestra Celeste, jest tou, kterou spatřil před 20. roky u vidění na břehu Tibery.

4. Bez meškání dal si zavolatí Alfonsa a vše mu vyprávěl. Na konec dodal: „Za hlavu této družiny misionářů jste výslovně označen vy — Alfonse z Liguori.“ Dovedeme si představit, jak vše na Alfonsa působilo. Nemohl uvěřiti, že by on — od přírody úzkostlivý, byl povolán od Boha k dílu tak významnému a důležitému. Dlouho se radil s muži vynikajícími ctností a vědou. Mnoho se také v té době modlil. Otcem a rádcem, jemuž se zavázal dokonce i slibem poslušnosti, byl mu ve významných těch chvílích Falcoja. On jediný dovedl do jeho duše vlíti novou sílu a odvahu, když překážky se kupily proti Alfonsovi do nebezpečné výše a hrozily zmařiti započaté dílo.

* * *

1. Brzy přihlásili se Alfonsovi první druhové povolání. S nimi odešel 5. listopadu 1732 do Scaly, aby za přispění biskupa Falcoji položil základ k nové kongregaci. V neděli 9. listopadu

odebrali se první členové vznikající Alfonsovy společnosti do katedrály ve Scale, aby slavnostně zahájili řeholní život. Biskup z Castellamare sloužil slavnou mši svatou, svoláváje na hlouček členů požehnání Boží. Nato se zpívalo *Te Deum*.

2. Hned potom zahájeny porady o účelu kongregace a řeholních pravidlech. Nebe jávalo, než ani peklo nespalo. Brzy se podařilo odvěkému nepříteli lidstva zaseti do srdce některých členů zrno nesvornosti a pýchy. Spory nato vzniklé skončily odchodem tří Alfonsových druhů: Mandartního, Tosquesa a Donata. Zůstal pouze Romano a bratr Vít Curtius. V těžkých těch chvílích, kdy celá Neapol si dělala ze zdánlivě zmařeného pokusu Alfonsova posměch, jediný takotka Falcoja stál po boku Alfonsově, těšil jej a povzbuzoval k vytrvalosti. V té době také pohnul svého přítele Cesara Sportelliho, aby déle neodkládal se vstupem do kongregace. Boute se zvolna utišila a kongregace spěla pak vsťříc lepším dnům.

3. Tak se splnilo také vidění, které měl kdysi sluha Boží na březích Tibery, tak byl naplněn i jeho hlavní životní úkol. Svatý biskup se z toho radoval a po celý život zůstal duchovním rádcem Alfonsovým a otcovským přítelem a ochráncem jeho mladé řeholní společnosti.

* * *

1. Starosti spojené se zavedením nové řeholní společnosti neodvrátily nikterak pozornost starého biskupa od světené mu diecése. Staral se o ni co nejsvědomitěji. Ve svém sídelním městě dal konati misi, na kterou pozval Alfonsa a jeho druhy a která značně změnila mravy lidu k lepšímu. — Na svých visitacích všude,

kam Falcoja přišel, neopominul kázati a udělovati svaté svátosti, ač byl často trápen prudkými bolestmi kamenů.

2. V chování byl mírný, oddán modlitbě, přísný však a vážný, když napomínal. Na peníze a pozemské statky nedbal. Tato okolnost, jeho stáří a nesvědomitost správců snad zavinily, že církevní statky diecése nebyly v pořádku.

3. Velmi se zajímal o to, aby se našly ostatky sv. biskupa Catella, dal pátrati na místech, kde tento kdysi vedl poustevnický život a kde dle mínění lidu zemřel a byl pohřben. Byl osobně přítomen vykopávkám. Námaha jeho však z dopuštění Božího byla marná.

4. Ve své závěti založil Falcoja nadaci pro kněze, který by sloužil každou neděli v poledne v katedrále castellamarské mši svatou pro ty, kteří pozdě vstávali. Toto zařízení se výborně osvědčilo a mnozí, kteří by jinak pro svoji pohodlnost byli vynechali mši svatou, tímto způsobem nedělní povinnost přece splnili.

* * *

1. Ani v pokročilém svém věku — bylo mu již téměř 80 let — nezapomínal Falcoja na milou mu kongregaci Nejsv. Vykupitele. — První redemptoristé nazývali jej svým otcem — il padre — a on celým svým jednáním vpravdě tohoto názvu si zasloužil.

2. Nebylo v kongregaci události, o níž by se nebyl zajímal. Často, co měl nejlepšeho, posílal členům, aby jim tak dal na jevo svoji lásku. Její radosti byly jeho radostmi, její žalosti jeho žalostmi. Tak na př. v dopise sv. Alfonsovi píše, aby s tím nebo oním knězem nebo bratrem měl trpělivost. Podává pokyny, jak živiti nemocného bratra Gaudiella, jindy posílá balsám na

nemocné koleno jiného bratra, P. Sarnellimu při které si příležitosti zaslá čokoládu, Alfonsovi 2 láhve vína, nejlepšího, které mohl nalézt. Jindy děkuje za třešně, které mu poslali z kláštera a pod.

* * *

1. Falcoja trpěl po léta žlučovými kaménky. Bolesti a obtíže nemoci stále rostly. Poslední léta svého života nemohl svatý biskup již ani obstarávat vlastnoručně svoji úřední korespondenci. Přece se však živě zajímal o záležitosti diecese a čas od času volával k sobě redemptoristu P. Sportelliho, aby tento jeho jménem vytízoval dopisy. Sám pak se spokojil tím, že na konci připsal vlastnoručně aspoň několik slov. Vanula z nich zase jen jeho otcovská péče a láska k duším mu svěšeným.

2. 15. března 1743 dal si Falcoja zavolat P. Sportelliho a nařikal si na prudké bolesti hlavy. Bylo jasno, že jej ranila mozková mrtvice. Nezabavila ho sice smyslů, ale vysílila ho tak, že konec života svatého biskupa zdál se býti nedaleký.

3. Svatý Alfons, který byl tehdy na misi a nemohl se osobně dostavit k umírajícímu, nařídil, aby mu byli stále ku pomoci jeho duchovní syn P. Sportelli a služebný bratr Tartaglione.

4. Světec uložil také P. Sportellimu, aby nemocného požádal o jediný důkaz lásky, t. j., aby Alfonsa zvláštním způsobem doporučil Nejsv. Panně, jakmile před ní předstoupí ve vlasti nebeské. Sportelli oznámil umírajícímu, čeho si Alfons přeje. Svatý stařec slyše jméno Alfonsovo a jméno Maria, byl dojat až k slzám a opakoval po třikráte: „Ó Matko má, ó Matko má, ó Matko má!“

5. Několik dní před velikonoce mi se zdálo, že již umírá. Potom však zase pookřál. „Pán Bůh vám chce prodloužit dobu kajičnosti,“ pravil mu P. Sportelli. „Nikoliv,“ odpověděl nemocný pozdvihnuv oči k nebi, „on prodlužuje své milosrdenství.“ A obraceje se k Sportellimu dodal: „Pán Bůh prodlouží vaši trpělivost a odplatí vám vše, co pro mne činite.“

Když se k Falcojovi dostavil arcibiskup ze Sorrento, aby mu posloužil svátostmi umírajících, přijal je s největší horlivostí a potom ukazuje arcibiskupovi na P. Sportelliho, pravil: „Ta kongregace je dílo Boží a uvidíte, že se rozmnoží jako tráva polní.“

7. 20. dubna 1743 sluha Boží sladce skončil máje oči upřené na mariánský obraz. Bylo mu 80 let. Byla právě sobota, den Panny Marie, kterou tak vroucně ctil.

8. Sv. Alfons spěchal ihned po ukončení apoštolských prací do Castellamare. Nezastihl však již svatého biskupa na živu. 6. května 1743 byly za přítomnosti všech členů kongregace v Ciorani slouženy troje smuteční bohoslužby za zemřelého biskupa Tomáše Falcoju. Konal je sám sv. Alfons.

* * *

1. Ve své poslední vůli přál si svatý biskup, aby jeho tělo bylo pohřbeno u Sester ve Scale, srdce mělo být uloženo v katedrále castellamarské. Vše tedy bylo připraveno k slavnému převezení tělesných pozůstatků zesnulého do Scaly. Když však lid, který svého biskupa velice miloval, zvěděl, co se má stát, postavil se na odpor. Ženy, děti, starci obklopili kostel, aby hájili mrtvého. Mnozí s klacky a kamením napadli ty, kteří přišli ze Scaly. Gen.vikář Falco-

jův, který měl říditi převoz, byl by býval málem kamenován. Přece však se mu podařilo v noci uniknouti do Scaly.

2. Aby tělo zesnulého nemohl nikdo tajně odnésti, hlídali je muži se zbraní v ruce delší dobu v sakristii. Pak vyhloubili v dlažbě nedaleko sakristie hluboký hrob a tam svého biskupa pohřbili. Do hlíny v hrobě přimísili těžké balvany, nahoru položili pamětní desku.

3. Po pěti letech nástupce Falcojův biskup Pio Milante dal v katedrále zříditi biskupskou hrobku. Ostatky ct. sluhy Božího byly z původního hrobu vyzdviženy, dány do nové rakve a 20. dubna 1748 slavnostně přeneseny do nové hrobky zřízené v boční kapli sv. Kajetána.

* * *

Při přenášení oslavil Bůh svého sluhu podivuhodným způsobem. Don Giuseppe Cherchia vzal s těla zemřelého tři suché kostičky, které se byly již úplně oddělily od masa, zabalil je do papíru a dal jisté služce pro ústav, který kdysi Falcoja byl sám založil. Cestou domů pocítila náhle dívka v dlani teplé vlhko. Podívala se, co to je a k svému úžasu spatřila, že z kostí vytéká čerstvá teplá krev.

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ

P. JANUARIUS MARIA SARNELLI

C. Ss. R.



P. JANUARIUS MARIA SARNELLI
C. Ss. R.

„Otče, hle, zde jsem. Tvor vraci se opět k Tvůrci, syn k svému Otci. Líbí-li se tak, Pane, toužím přijít k tobě, abych na tebe patřil tváři v tvář. Netoužím však ani po smrti, ani po životě, nýbrž chci jen to, co ty chceš. Však dobře, Pane, že vše, co jsem konal a na co jsem myslel, dělo se vždy jen ke tvé cti a chvále.“

*(Poslední modlitba
ct P. Sarnelliho před smrtí.)*

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
P. JANUARIUS
MARIA SARNELLI CSsR.

nar. 12. září 1702, zemřel 30. června 1744.

Napsal
P. VLADIMÍR JEŘÁBEK, CSsR.

1 9 4 1

Nákladem Koleje OO. Redemptoristů ve Staré Boleslavi

Imprimi potest.
P. FRANCISCUS SUCHOMEL CS.R.,
Sup. Prov.
Pragae, die 1. Augusti 1941.

Nil in obstat.
P. VENC. VOŠAHLÍK,
censor ex officio.

Imprimatur.
VICARIATUS CAPITULARIS BUDVICII BOH.
die 25. Augusti 1941.
N. C. 6690.
JOAN. CAIS,
vicarius capitularis.

Dle ustanovení papeže Urbana VIII. prohlašuji, že píti-li slova „světec“, „blahoslavený“, „sázrak“, „nadptirozeno“ a j. podobná, v ničem tím nemíním předbíhati rozsudku Církve svaté, ale píti jen proto, že vyjádří lépe mou myšlenku. — Ostatně zůstávají vše rozsudku Církve svaté, již s milostí Boží poslouchati bude vždy mou chloubou.

P. VLAD. JERÁBEK CS.R.

1. ŠLECHTIC A ADVOKÁT.

Januarius Maria Sarnelli narodil se v Neapoli dne 12. září 1702 jako čtvrtý syn barona Angela Sarnelliho a Kateřiny Rosy roz. Scopa. Oba vynikali vznešeným rodem i křesťanskou zbožností. Vlastnili rozsáhlé statky v Ciorani poblíže Salerno, bydlili však většinou v Neapoli, kde otec měl pověst znamenitého právníka. Januarius Maria byl pokřtěn ve středu 14. září ve farním kostele sv. Anny, při čemž dáno mu ještě několik jiných jmen a to: Januarius Maria, František, Josef, Roch. Hlavního názvu Januarius dostalo se mu proto, že byl pokřtěn krátce před svátkem sv. Januaria, hlavního patrona a ochránce města Neapole. Stalo se tak jistě působením boží Prozřetelnosti, aby tímto způsobem byla naznačena pozdější jeho činnost a neobyčejné zásluhy o hlavní město království.

Milosti, kterými byl Januarius obdařen na křtu sv., přinesly brzy hojné ovoce. Již v útlém mládí začal hošík projevovati velkou náklonnost k modlitbě a lásku ke ctnosti. Vůči rodičům byl neobyčejně uctivý a poslušný. Co jeho celé bytosti dodávalo zvláštního půvabu, byla skromnost a jemnost v chování. Zbožná matka všípila mu též do srdce lásku k Rodičce Boží a k životu umrtvenému. Již v útlém věku navykl si takto odpírati si chutnější jídla a zdržovati se úplně požívání ovoce, což se zřetelem na tamnější podnebí jest pro Neapolitána oběť nemalá. Jak skromný byl zrakem, patrno z toho, že na svoji matku a dvě sestry nikdy takotka ani nepohlédl. Očiti svědkové shodují se v tom, že ani v mládí, ani v pozdějším životě nepozbyl nikdy své křestní nevinnosti.

* * *

Sotva mladý Sarnelli poněkud vyspěl, starali se pečliví rodiče o to, aby mu dali vzdělání přiměřené jeho stavu. Za tím účelem poslali ho do koleje OO. Jezuitů, kde studoval humaniora, retoriku a filosofii. Jak dokonale si zde osvojil všechny potřebné vědomosti, patrně z jeho pozdějších četných spisů, jež dávají tušiti neobyčejnou inteligenci a mimořádné vědomosti autora. — Horlivost ve studiu a láska k vědě nebyly tu nikterak na újmu jeho snaze o pokrok ve ctnosti a lásce k modlitbě. Již od útlého mládí měl Junuarius Maria náklonnost k duchovnímu stavu. Jeho jemné srdce bylo plno soucitu s ubohými a opuštěnými. Toužil, aby pro ně mohl co nejvíce vykonati.

Když mu bylo 14 let, byla v koleji Jezuitů, kde dlel, konána u příležitosti beatifikace sv. Františka Regis — apoštola chudých — velká slavnost. Vše to zapůsobilo na zbožné srdce jinochovo tak velice, že se rozhodl, že opustí svět a v řeholním stavu bude se věnovati jediné práci na spáse nesmrtelných duší. Odebral se proto jednoho dne k otci, zjevil mu svoji touhu a prosil, aby mu dovolil vstoupiti do řádu Jezuitů. Otec se však domníval, že k tak vážnému rozhodnutí jest jeho syn ještě příliš mlád a proto dovolení odepřel. Byl to jistě akt boží Prozřetelnosti, která si sluhu Božího chtěla uchovati k jiným věcem.

Nadějný jinoch se ostatně v duchu poslušnosti podrobil pokorně vůli otcově vida v ní vůli zástupce Božího. Od té chvíle však svoji horlivost a snahu o duchovní pokrok zdvojnásobil. Vyhýbal se hlučným zábavám a hrám svých druhů a veškeren volný čas, který mu zbýval po studiu, strávil v kostele před svatostánkem. Tam proklečel často celé hodiny, prose vroucně za osvětlení ve věci svého povolání.

* * *

Otec si přál, aby se syn věnoval studiu práv a on poslušně bez odporu podrobil se rozkazu. Do studia zahloubal se s tak velkou energií, že již r. 1722 byl prohlášen za doktora obojích práv. Bylo mu tehdy necelých dvacet let.

Pod vedením svého otce věnoval se nyní Januarius svému novému povolání. Jeho značné vědomosti, jeho výmluvnost a skromnost, nejvíce však jeho svědomitost, s jakou se ujímal světených mu záležitostí, vydobily mladému právníku brzy rozsáhlou klientelu. Vévoda z Ciri-falco zvolil jej za svého stálého právního zástupce. Brzy získal si přízně všech, ač nikdy se nepropůjčil k tomu, aby hájil nespravedlivých nebo pochybných pří.

Ani v této době nepozbyl Sarnelli zájmu o svůj duchovní pokrok. I při největším návalu práce nevymizela nikdy z jeho mysli slova Ježíše Krista „Jen jednoho jest potřebí.“ Ve svých úkonech zbožnosti neustoupil ani dost málo zpět. Jako před tím, tak i nyní denně konal svoje rozjímání, byl zbožně přítomen mši sv. a konal si návštěvu Velebné Svátosti.

* * *

Každoročně na podzim uchyloval se mladý právník do Ciorani, aby si tam oddechl na otcovských statcích po celoroční namahavé duševní práci. Byla to pro něj zase jen příležitost, aby se mohl odtrhnouti od pozemských záležitostí a věnovati jen a jedině zájmům své duše. Ondřej Gaudiello, farář v Ciorani dosvědčuje, že denně se mladý advokát uzavíral do jeho kostela a strávil tam u vroucí modlitbě nezřídka i celé odpoledne. —

Večer zase shromáždila jeho zbožná matka Dona Catharina všecko služebnictvo a čeledí kolem sebe, aby se s nimi pomodlila růženec.

Januarius Maria nechyběl při tom nikdy. Kleče na holé zemi uprostřed čeledě vzdělával všechny svojí zbožnou modlitbou a usebraným chováním.

* * *

V době, kdy mladý Sarnelli působil jako advokát v Neapoli, šířila se tam neobyčejně zbožná bratrstva. Takovéto náboženské organizace měly za účel sdružovati v jedno příslušníky určitého povolání, aby tím spíše plnili náboženské povinnosti. Členové zúčastňovali se společných schůzí, často přijímali sv. svátosti, žili kajicně, konali skutky tělesného i duchovního milosrdenství. Takovými spolky byly na př. Bratrstvo řemeslníků, šlechticů, studentů, doktorů a pod. Bratrstvo právníků bylo v Neapoli založeno pod titulem „Narození blahoslavené Panny Marie.“ Duchovními vůdci byli členové kongregace Pii Operarii založení ct. K. Carafou. — Členem této zbožné organizace stal se i Sarnelli. Vynikl zde tak velikou horlivostí, že duchovní vůdce P. Cafieri neváhal na mladého právníka upozorniti samého neapolského kardinála Pignatelliho.

Povinností členů organizace právníků byla mimo jiné i návštěva nemocných. Každý člen měl určen svůj den, kdy byl povinen odebrati se do domu „nevyléčitelných,“ aby se tam věnoval ošetřování ubožáků. Januarius nespokojoval se tu návštěvou nemocných jednou za týden, jak to bylo předepsáno, nýbrž navštěvoval tyto skoro denně. Nelze ani vypsati, s jakou láskou a soucitem snažil se jim jejich bolesti zmírniti a jim posloužiti. Duchovní útěchou se však nespokojil. U svých známých a přátel vyprošoval různá jídla, jež potom v koši dával zanést

do nemocnic, aby ubohým strádajícím přilepšil. —

Tak rychle uplynulo celých šest let. Nadešel rok 1728, který měl být rozhodujícím v životě Sarnelliho.

2. VE SLUŽBĚ NEMOCNÝCH A TRPÍCÍCH. SVĚTLO OD BOHA.

Ústav nevyléčitelně nemocných, kam sluha Boží často chodíval, aby ubožákům prokazoval služby tělesného milosrdenství, byl založen již r. 1519 vznešenou dámou Františkou Longa. Sv. Kajetán přivedl jej k nebývalému rozkvětu, papežové a králové byli jeho příznivci.

V době ctih. Sarnelliho mohl pojatai na 2.000 nemocných. Všecka zbožná bratrstva neapolská měla ve svých stanovách, aby těmto ubohým prokazovala služby lásky. Sem docházel často i Sarnelli. A právě toto místo určil Bůh k tomu, aby podivuhodným způsobem poučil sluhu Božího o jeho povolání. Bylo to v měsíci září 1728, kdy jednoho dne Sarnelli zaměstnán službou lásky spatřil náhle, jak jej obklopilo nebeské jakés světlo. V tom okamžiku poznal jasně marnost všeho pozemského snažení a zároveň pocítil jak jej něco v nitru mocně pudí k tomu, aby opustil svět a cele se oddal Bohu. Byla to chvíle milosti a sluha Boží nenechal ji minouti bez povšimnutí. Není bez zajímavosti, že 5 let před tím v tomtéž domě a za podobných okolností stalo se něco podobného jinému šlechtici neapolskému Alfonsu Maria de Liguori. Bylo to 28. srpna 1723. Na tento okamžik Sarnelli nezapoměl nikdy a ještě v posledních chvílích života si jej připomínal a za něj vroucně děkoval Bohu.

Ještě téhož dne všecek jako vyměněn odebral se sluha Boží k svému duchovnímu vůdci P.

Manuhoři S. J. a vypravoval, co se mu přihodilo. Tento osvícený muž Boží, který později zemřel v pověsti svatosti, snadno zde rozpoznal hlas a volání Boží a protože znal dobře život a smýšlení svého duchovního syna, poradil mu přímo, aby opustil svět a věnoval se v duchovním stavu službě Boží. Sarnelliho tato odpověď velmi rozradostnila. Jednalo se jen o to, jak získati od rodičů potřebného dovolení. Pomodliv se proto vroucně k Bohu za přispění, vyhledal otce i matku a ve vši skromnosti jim sdělil, že jest rozhodnut vstoupiti do duchovního stavu. Vyložil jim též svoje důvody a prosil o požehnání. Zbožná matka měla z toho radost a ráda dala své svolení, otec z počátku se zarmoutil, ale na konec i on souhlasil. Když potom proti jeho rozhodnutí nenamítal ničeho ani kardinál Pignatelli, přetrhal Sarnelli poslední pouta, jež jej ještě vázala ke světu. Vzdal se svých úřadů, rozloučil se se svými klienty, peníze, jež si uspořil, rozdal mezichudé a zaměnil svůj světský šat za duchovní. Stalo se tak v září r. 1728. Od té chvíle náležel jeho život jen a jedině Bohu. — Svůj čas rozdělil si mezi modlitbu, studium a skutky bliženské lásky.

* * *

V ústavu „nevyléčitelných“ dostalo se Sarnellimu od Boha ještě jiné velké milosti. Uzavřel tam totiž přátelství s některými muži vynikajícími rodem a zbožností, což mělo veliký vliv na vývoj celého dalšího jeho života. Na předním místě byl to sv. Alfons. Shoda smýšlení a názorů sblížila oba tak velice, že uzavřeli na celý život nejupřímnější přátelství, jež skončilo později vstupem Sarnelliho do Alfonsovy nově založené řeholní společnosti. Z ostatních Janua-

riových přátel sluší jmenovati alespoň Josefa Porporu, pozdějšího druha v řeholním povolání Jana Mazziniho a Michaela de Alteriis. Všichni uzavřeli navzájem hluboké přátelství. Aby tím více prospěli v duchovní dokonalosti, scházeli se každého měsíce do domu Michaelova, kde strávili 3 — 4 dny na modlitbách v přísné odloučenosti od světa. V domě byla oratoř a v ní překrásná socha Panny Marie. Před touto konali svoje rozjímání, modlili se církevní hodinky a střídavě se povzbuzovali duchovními promluvy. Při tom se přísně postili a konali i jiné skutky kajcnosti. V době oddechu pak zpívali zbožné písně.

* * *

Brzy na to — 14. dubna 1729 založil pověstný P. Ripa svoji „Čínskou kolej.“ Byl to ústav, který na předním místě měl sloužiti ku vzdělání misionářů pro Čínu, byl však také útlukem kněží, chtějících žíti v odloučenosti od světa, nebo kleriků připravujících se na kněžské svěcení.

Sarnelli slyše o Ripově podniku přestdlil 4. června r. 1729 do nově založené koleje sv. Rodiny. Totéž učinil i Alfons de Liguori. Tak započali oba mladí přátelé pod vedením Ripovým a ve společnosti s jinými mladými kleriky společný život. Alfons věnoval celý den zpovídání a katechisaci, část noci pak modlitbě a duchovnímu čtení. Januarius však ponořil se úplně do studia bohoslovných věd, nezapomínaje při tom ani na modlitbu a sebezápor. 25. března 1730 dostalo se Sarnellimu z rukou arcibiskupa Dominika Invitti tonsury. V dubnu (8. IV.) vrátil se zpět do otcovského domu. Tam si vybral za svůj byt malou chudičku světničku, jež měla býti nadále svědkyní jeho příkladného života. Kar-

dinál Pignatelli přidělil jej ke kostelu sv. Anny, kde jako klerik přisluhoval při bohoslužbách a o nedělních odpoledne vodil děti do kostela na katechismus.

Tyto povinnosti zastával Januarius s největší svědomitostí plné 3 roky. V té době odměňoval Pán jeho snahu velikou vnitřní radostí a útěchou, jež ostatně netrvala dlouho a z dopuštění Božího změnila se brzy v úplnou duševní vypráhlost a bolestnou bezúčinnost, jež potom potrvaly až do smrti.

* * *

V téže asi době dal se Januarius zapsati do tak zv. kongregace „apoštolských misí.“ Tato společnost kněží a kleriků založená r. 1646 jistým Simonem Carnevale a zvaná krátce též Propagandou, shromažďovala své členy jednou za měsíc do arcibiskupova paláce, kde bylo nejdříve společné rozjímání, na to prováděny praktické ukázky duchovního řemeslnictví, nakonec řešen vždy některý nesnadný případ z oboru morálky nebo pastorálky.

Do této kongregace, která v diecesi neapolské způsobila nesmírně mnoho dobrého, byl Januarius Maria přijat jako novic 5. června 1730. O rok později 28. května 1731 byl od generálního superiora P. Julia Torního zařazen mezi skutečné členy. Této duchovní společnosti prokázal později Sarnelli mnohé důležité služby, ano zůstal s ní v úzkém spojení i tehdy, když již byl vstoupil do kongregace nejsvětějšího Vykupitele.

Nižších svěcení dostalo se sluhovi Božímu 28. května 1730, subdiakonátu 22. prosince 1731. Hodnost kněžskou přijal z rukou kardinála Pignatelliho 8. června 1732. Bylo to v sobotu po svatodušních svátcích. Tím bylo splněno nej-

všelejší přání jeho života. Od té chvíle měl náležeti jedině Bohu a pracovati jedině pro duše lidské, jež tolik miloval a za něž tolik se obětoval.

3. KNĚZEM A APOŠTOLEM.

Ačkoliv Sarnelli až do doby posvěcení na kněze vedl život skoro výhradně rozjímavý, přece nebyl nikdy ani na okamžik v pochybnosti o tom, že jej Bůh vyvolil k životu na předním místě činnému, apoštolskému. V tom smyslu také pojímal svoje vznešené povolání. Po příkladu apoštola národů sv. Pavla toužil státi se všechněm vším. —

Začal s mladými, předmětem jeho zvláštní péče mezi nimi byli ti nejubožejší. Byli to tak zv. „malí nosiči," t. j. chudí hoši, kteří se živili nošením zavazadel. Bylo o nich známo, že ve věcech víry jsou úplně nevědomi. Tyto ubožáky shromažďoval Sarnelli na ulicích a náměstích Neapole, vodil je do otcovského domu, tam je vyučoval v pravdách svaté víry a připravoval na sv. zpověď. Na to je vždy pohostil. Při tom je sám obsluhoval a umýval po nich i nádobí.

Svoji pozornost věnoval služba Boží dále i dívčí mládeži. Věda dobře, jakou důležitost má její dobrá výchova pro rodinný život, neustal z kazatelný napomínati rodiče, aby dbali co nejvíce o dobrou výchovu svých dcer. V té době usadily se v Neapoli t. zv. římské školské sestry „Maestre romane," které si za hlavní úkol obraly dobrou výchovu dívek. V P. Sarnellim našly velkého příznivce, který slovem i skutkem usiloval co nejvíce o jejich rozšíření. Jeho přičiněním vznikly v mnohých farnostech diecese spolky ženské mládeže, v nichž se stalo pro tento důležitý stav lidské společnosti nesmírně mnoho dobrého.

Miláčky P. Sarnelliho zůstali ovšem chudí a nuzní. Těžko vylíčiti, co vše pro ně tento mladý nadšený kněz vykonal. Vodil je do svého

domu, kde jim umýval nohy, dával jísti a potom láskyplně poučoval o Bohu. Pro ně nestyděl se ani žebrati. Nedaleko Neapole je hospic sv. Januaria, zvaný S. Genaro fuori le Mure. V něm byli tehdy zdarma vydržováni starci, kteří za to měli povinnost doprovázeti při pohřbu zemřelé. Bylo mezi nimi tehdy dosti nespokojenosti a ještě více duchovní opuštěnosti. Ačkoliv tento ústav byl značně vzdálen od přibýtku Januariova, přece neopomenul jej často navštívit. Vlídným a srdečným svým jednáním brzy získal si jejich srdce a důvěru úplně, čehož použil k tomu, aby jim občas v duchovních promluvách doporučil trpělivost, odevzdanost do vůle Boží, vzájemnou svornost, a roznítil jich k lásce k Bohu a nebeským věcem. Za tím účelem rozdával jim knížky a obrázky a ochotně je zpovídal.

* * *

Ještě jedno pole apoštolské horlivosti naskytovalo se mladému horlivci v jeho nejbližším okolí. Byl to špitál galejních trestanců. Tito lidé považovaní ode všech za vyvrhele lidské společnosti byli plni nenávisti proti svým domnělým utlačovatelům. P. Sarnelli hleděl si jejich důvěru získati tím, že s nimi jednal s neobyčejnou láskou a dobrotou, nazýval je svými dětmi, rozdával jim hojné almužny, a dovědév se, že správce ústavu jich zbytečně trýzní, neváhal zaslati v této věci memorandum samému císaři Karlu VI., který v roce 1733 byl pánem Neapole. To pomohlo a od té chvíle byly myslí a srdce trestanců neohroženému knězi oddány úplně. Zvali jej svým ochráncem a otcem a ochotně jednali dle jeho pokynů a rad.

* * *

Největších překážek bylo ovšem ctih. knězi zakusiti v podniku, kterého se ujal roku 1732 akterý se zdarem provedl a ukončil až v pozdějších letech. Došlo k němu takto: Brzy po vysvěcení pověřil kardinál Pignatelli P. Sarnelliho vedením katechisace ve farnosti sv. Františka. Horlivý kněz ujal se úkolu sobě svěřeného s velikou radostí. Brzy však s hrůzou poznal, že se mu v cestu staví nesmírné překážky, které hrozí připraviti jej o ovoce celé jeho námahy. Byla to neobyčejně rozšířená prostituce, která v tehdejší době zachvátila skoro celou Neapol. Srdce cti-hodného sluhy Božího krvácelo při pohledu na tuto mravní spoušť a jakou se setkával při svém působení za každým takotka krokem. Posilniv se modlitbou, jal se ve svých kázání hřímati proti této nepravosti. Výsledky jeho apoštolské horlivosti byly brzy patrný. Bylo nemálo těch, jež se rozhodly zanechat hříchu. P. Sarnelli se jich ujímal a snažil se i z časného stanoviska zabezpečiti jejich setrvání v dobrém. Mnohé z nich umístil v ústavech, jiným vyplácel podpory, jiným konečně usnadnil vstup do křesťanského manželství. Tak přičiněním a nezlomnou vytrvalostí sluhy Božího v tomto ohledu mnoho napraveno. Úplného vítězství nad zlem dosáhl však P. Sarnelli až po několika letech, jak o tom bude ještě obšírněji pověděno.

Do té doby spadají počátky spisovatelské činnosti P. Sarnelliho. Tehdy napsal jeden ze svých nejlepších spisů nazvaný „Osvícený křesťan.“ (Il Christiano illuminato). Měl sloužiti jako katechetická příručka k tak zvaným večerním křesťanským cvičením, jež zásluhou sv. Alfonsa a jeho věrného druha P. Sarnelliho velice se rozšířily nejen po Neapoli, ale i po celé diecési a trvají dosud.

4. HRDINA POVOLÁNÍ — ŠEL ZA HLASEM BOŽÍM.

V tomtéž roce, kdy byl P. Sarnelli vysvěcen na kněze, založil jeho přítel Alfons de Liguori novou řeholní společnost kněží misionářů, kterou nazval kongregací nejsvětějšího Vykupitele. Stalo se tak 9 listopadu 1732 ve Scale, kamž se světec uchýlil s prvními šesti druhy. Život, který tam započali, byl nenepodobným v mnohém životu Otců a poustevníků v prvních dobách křesťanských. Budilo to všude velikou pozornost. Také P. Sarnelli sledoval vše velmi pozorně. V březnu 1733 stalo se však něco, co mladou kongregaci vrhlo takofka na pokraj zkázy. Mezi Alfonsem a jeho druhy nastaly neshody a výsledek všeho byl, že všichni kromě Vít a Dona Romana, který u Alfonsa vytrval ještě několik let, světce opustili. Mezi nepřátely Alfonsovými byla z toho veliká radost. Všude po Neapoli se mluvilo: „Alfons jest od svých přívrženců opuštěn; nyní je patrné, že se dal svěsti výroky ztřeštěné vizionářky.“ Z kazatelen neapolských byl Alfons dokonce uváděn jako výstražný příklad pyšného tvrdohlavce. Mnozí, kteří byli dříve Alfonsovi nakloněni, nyní zakolísali Sarnellimu však celá ta věc byla jen příležitostí, aby projevil otevřeně svoji oddanost a úctu k svatému příteli. Již před tím zanášel se úmyslem vstoupiti do Alfonsovy družiny. Nyní kdy světce všichni opustili, rozhodl se, že nebude déle odkládati, ale provede svůj úmysl co nejdříve. Přání vstoupiti do kongregace sdělil především svému duchovnímu vůdci P. Manuliovi. Tento poradiv se v modlitbě s Bohem, doporučil Sarnellimu, aby o své záležitosti předem promluvil s Magrem Falcojou. Vhodná k tomu příležitost naskytla se záhy. 4. července 1733 měl Ondřej Sarnelli bratr ctihodného sluhy Božího přijati v Castellamare z rukou biskupa Falcoji kněžské

svěcení. Chtěje býti této vzácné církevní slavnosti přítomen a ještě více touže poraditi se o svém povolání s mužem tak svatě pověstí jako byl Falcoja, odcestoval sluha Boží skutečně do Castellamare. Dospěl tam 3. června. Falcoja slyše o jeho úmyslu byl nesmírně potěšen. Uváživ všechny okolnosti a seznav ctnostný a bezúhonný život Sarnelliho, nepochyboval ani na okamžik o pravosti jeho povolání. Chtěje však, aby se Sarnelli již předem přesvědčil o životě jaký vede Alfons a jeho druhové dal mu radu, aby se na nějakou dobu odebral do Scaly. Januarius s radostí uposlechl a sotva slavnosti v Castellamare byly u konce, odebral se ihned k sv. Alfonsovi do Scaly. Kdo popíše radost světcovu, když spatřil svého milovaného přítele a zaslechl z jeho úst prosbu, aby jej připojil ke své družině. Ale také srdce Januariovo se potěšilo, když viděl svatý život, jaký tehdy ve Scale vedli první redemptoristé. Nebylo jich mnoho. Byl to Don Romano, který tehdy zastupoval místo představeného, Cesar Sportelli, kdysi slavný právník neapolský, který se tehdy připravoval na kněžské svěcení a bratr laik Vít Curtius, před nedávnem ještě správce statků hraběte de Vasto na ostrově Procidě. Všichni tito však tu žili ve vzájemné lásce a snaze Bohu co nejdokonaleji sloužiti a jeho vůli co nejlépe plniti. Všude vládla přísná chudoba a naprostá lhostejnost k pozemským statkům. Pozoruje jejich příkladný život, byl Don Januarius dojat a mocně zatoužil připojití se k jejich společnosti.

Brzy poté zahájil sv. Alfons misií v Ravello, na niž pozval i Januaria. Vida zde zázraky milosti Boží, rozhodl se Januarius pevně, že se co nejdříve připojí k Alfonsovým společníkům. Bylo však třeba ukončiti nejdříve práce, jež byl v Neapoli započal ke cti a chvále Boží a pro blaho nesmrtelných duší. Proto se vrátil zpět na

místo svého dosavadního působení, aby si ještě jednou o všem pohovořil s P. Manuliem. Tento dal ochotně svoje svolení, nicméně doporučil ještě hodně se modlití za osvícení. Sluhu Božího jeho slova neobyčejně potěšila a jestliže mu co radost kalilo, byla to pouze obava, že se do shromáždění tak svatého nehodí. Zmiňuje se o této věci v listě k sv. Alfonsovi ze dne 9. července 1733. V tomto důležitém dopise, píše P. Sarnelli také o tom, co vše podniká mezi známými v Neapoli k obhájení sv. Alfonsa a jeho kongregace, kteří byli tehdy prudce napadáni. Jeho snaha v tom směru byla také korunována zdárným výsledkem a jestliže se lidské mysli zaujaté proti Alfonsovi brzy utišily, pak na místě ne posledním možno to připočítati jako zásluhu ct. P. Sarnellimu.

Jako v odpověď na tento list vyzval jej sv. Alfons, aby se brzy dostavil do Scaly, že bude jistě přijat. Trvalo to však ještě více než měsíc, nežli se P. Sarnellimu podařilo spořádati svoje záležitosti a vydati se na cestu do Scaly. Dorazil tam koncem srpna 1733. Definitivně byl do kongregace přijat 15. ledna 1734. Bylo mu tehdy, jak nás o tom poučuje velký katalog kongregace, 31. r., 4 měsíce a 3 dny.

5. V POUTECH CHUDOBY, POSLUŠNOSTI A ČISTOTY.

Krátce před příchodem P. Sarnelliho opustil sv. Alfons dům, který až dosud obýval se svojí řeholní družinou a přestěhoval se do jiného, zvaného domem Anastáziovým. Jako v prvním, tak i zde vládla všude nejpřísnější chudoba. Největší místnost v budově měla osmnáct stop délky a čtrnáct šířky. Alfons ji určil za oratoř. Uprostřed postavil krásný velký kříž, který mocně působil na každého, kdo na něj pohlédl. — Jiná místnost

v délce asi šestnácti stop podobná spíše sklepu než obytné světnici určena za kostelík. Zde umístěna nejsvětější Svátost. Kromě uvedených místností byly zde ještě čtyři jiné komůrky — malé a nepohodlné. Hned vedle kláštera byla pověstná jeskyně, kam se sv. Alfons tak rád uchýloval a kde měl památná zjevení přesváté Panny, v nichž mu bylo oznámeno mnoho z toho, co se týkalo vznikající kongregace.

Do takových poměrů přišel Januarius Maria Sarnelli, aby započal svůj řeholní život jakýmsi noviciátem, lze-li jej tak ovšem nazvat. Tehdy totiž ještě nebylo v kongregaci noviciátu ve vlastním slova smyslu — již proto ne, že počet členů byl příliš nepatrný. Ostatně o povolání nově přichozího nemohlo býti ani pochybnosti. Nebylo též třeba uváděti jej do základů duchovního života, neboť v něm byl mistrem a měl všechny ctnosti, jež mají zdobiti pravého řeholníka.

Ve třech ctnostech cvičil se P. Sarnelli v noviciátě nejvíce. Především byl to duch sebezáporu. Nebylo málo těch příležitostí, kdy mohl ukázati lásku k sebezmrtnosti. Velká chudoba, která tehdy vládla ve Scale, skýtala k tomu nesčíslných příležitostí. Ve světě byl zvyklý postiti se po tři dny v týdnu o vodě a suchém chlebě. To mu ovšem ve Scale nebylo dovoleno. Nicméně jedl velmi málo — a to čeho požíval, skýtalo ještě hojnou příležitost k zapření. Tehdy byl ve Scale kuchařem fr. Vitt. Curtius. Bývalý tento šlechtic vládl rozhodně lépe dýkou, nežli vařečkou a hodil se ke všemu jinému, jen ne k umění kuchařskému. Jediným takorůzka jídlem řeholníků scalských byla tehdy „minestra“, jež byla jednou přesolena, jindy zase připálena atd. Chléb, který byl dáván na stůl, byl tak tvrdý, že jej museli předem tlouci ve hmoždíři, než byl k jídlu. Dobrému bratrovi bylo vůbec dlouhou dobu neznámo, že do něj třeba dáti také kvasnice. Jídlo vůbec bylo takové, že

sami chudí a žebráci u brány zdráhali se je jísti. Tento pokrm si P. Sarnelli ještě kořenil hořkými bylinami a požíval jej často kleče na zemi.

Mimo to konal sluha Boží ještě jiné přísné skutky kajcnosti. Často bičoval se až do krve, nosil kající pás a pod. Podle slov sv. Alfonsa podobal se spíše kostlivci, než živoucímu člověku.

V pokoře byl P. Sarnelli nedostizitelný. Mezi ostatními pokládal se vždy za posledního, za přítěž kongregace a člena, kterého představení přijali pouze ze soucitu. Ano vyjádřil se i častěji, že si připadá mezi ostatními, jako Jidáš mezi apoštoly. Tak také si přál, aby s ním bylo jednáno. Na své spolubratry hleděl s úctou a s obdivem a byl jim za to vděčen, že jej trpí ve svém středu.

Jak velkou byla tehdy jeho poslušnost, o tom se dovídáme ze slov samého sv. Alfonsa, který praví, že P. Sarnelli nechal i písmenka nedopsaného, zaslechl-li hlas zvonku, zvoucí jej ke společnému cvičení.

* * *

Když P. Sarnelli vstupoval do kongregace, měla tato vlastně jen 4 členy. Práce bylo mnoho, dělníků na vinici Páně málo. Proto již v noviciátě použili ho představení k apoštolským pracím. Hned po svém příchodu do Scaly měl v tamnější katedrále novenu ke cti sv. Kříže. Nával lidu k pobožnosti byl veliký, což naplnilo velikou radostí i samého sv. Alfonsa. Sotvaže novena byla u konce, odebrali se horliví kněží na misií do Raito a Benincasy. Brzy nato následovaly apoštolské práce v San Lazzaro, Campoli a Pomerano. Tyto práce neobyčejně požehnané získaly kongregaci úplně přizeň arcibiskupa z Amalfi, Petra z Porzo, který se od té chvíle začal ujímat nadějně řeholní společnosti. — Zatím se přiblížily vánoce. P. Sarnelli ztrávil

je se sv. Alfonsem v tiché samotě kláštera scalského, ale již v prvních dnech měsíce ledna 1734 odebrali se oba do Ciorani, kde byly statky rodiny Sarnelli, aby tam konali lidové exercicie. Jejich práce setkala se v srdcích obyvatel s takovým ohlasem, že ještě po několika desetiletích, když toto místo navštívil známý historik kongregace P. Tajona, bylo duchovních cvičení vzpomínáno. Tehdy též vynořila se poprvé myšlenka na založení nového domu v Ciorani.

Po duchovních cvičeních v Ciorani zahájili horliví misionáři ihned misi v Cajazzo, kde zásluhou biskupa Constantina Vigilante podařilo se sv. Alfonsu získati nový dům ve Vile dei Schiavi. Při této příležitosti vstoupil do kongregace mladý kněz František Xaver Rossi, který se potom neobyčejně zasloužil o stavbu nového kláštera.

* * *

Mimo dobu misí žil P. Sarnelli trvale s Donem Romano, Cesarem Sportellim a Vitem Curtiem ve Scale. Sportelli tehdy ještě nebyl knězem, proto se Don Romano a P. Sarnelli dělili o duchovní správu sami. Denně ráno konali střídavě s lidem společné rozjímání, večer návštěvu velebné Svátosti a Panny Marie. O nedělích bývalo vždy kázání a výklad z katechismu. Kromě toho řídil Januarius krátce před tím založená bratrstva pro šlechtice, řemeslníky a spolky pro jinochy a dívky. Mimo to vedli redemptoristé duchovní správu v klášteře scalských sester.

* * *

V masopustních dnech roku 1734 nacházíme P. Sarnelliho v Amalfi, kde káže s neobyčejným úspěchem před biskupem a četně shromážděnými věřícími. Hned nato koná ve Scale postní ká-

zání a exercicie pro děti. Následují rychle za sebou misijní práce v Pagerole a Cetate. V měsíci červenci odchází pak do Santa Maria dei Monti. V tomto vysoko v horách položeném kraji žilo několik tisíc pastýřů v největší chudobě a náboženské opuštěnosti. V roce 1730 navštívil je tam sv. Alfons s několika kněžími a po řadu týdnů mezi nimi působil. Sem uchýlil se nyní i P. Sarnelli. V malé kapli denně shromažďoval kolem sebe zástupy ubohých těch lidí, poučoval je o pravdách sv. víry, přisluhoval jim sv. svátostmi, sloužil mši sv. Při tom žil sám v největší chudobě a nedostatku i těch nejpotřebnějších věcí. Co mu zbývalo volného času po práci a modlitbě, věnoval na sepsání jednoho ze svých četných spisů, který později vydal tiskem v Neapoli.

Po návratu s horské samoty byl P. Sarnelli poslán na misií do Neapole, která se tehdy konala v kostele sv. Ducha. Zúčastnil se jí také sv. Alfons.

6. NA VINICI PÁNĚ.

Rok 1735 vzešel pro ctih. sluhu Božího ve znamení nových prací. Byly to hlavně misie v diecesi Amalfi, které misionáři nejsv. Vykupitele konali na pozvání samého biskupa Magre Sforzy. Krátce před svatopostní dobou byl P. Sarnelli povolán do nového kláštera ve Vila dei Schiavi, aby tam zastupoval sv. Alfonsa, který se odhodlal na nálehavé prosby biskupa Santoro konati postní kázání ve Scale. Ve Vile nečekal P. Sarnelliho odpočinek. Ihned po příchodu zahájil tam misií, která trvala plných 40 dní. Po celou tu dobu zpovídal denně od rána až do 4 hod. odpoledne, potom něco málo pojedl a ihned vystoupil na kazatelnu. Po kázání zpovídal zase až do 10. hod. v noci. Výsledky misie byly ne-

obyčejné. Zdraví P. Sarnelliho bylo jimi však podlomeno. Sv. Alfons přesvědčil se o tom po svém návratu do Villy. Bylo patrné, že sluha Boží potřebuje nutně zotavení. Byl proto poslán do Ciorani, aby se tam v otcovském domě poněkud zotavil. V té době došlo v Ciorani k zemětřesení, jež velmi zhoubně zapůsobilo na nervový systém P. Sarnelliho. Značně se mu přitížilo. Byl proto odvolán a poslán do Neapole. Tam nabyl poněkud sil, takže po některé době mohl se vrátit opět do Scaly. Bylo to v létě 1735. Ačkoliv se zdravím byl u konce, přece dále kázal a zpovídal aspoň v okolí. Volného času používal hlavně k tomu, aby dokončil svoje proslulé dílo namířené proti nemravnosti vládnoucí tehdy ve všech větších městech.

V zimě 1635-6 opět onemocněl. Těžká nemoc vrhla jej na pokraj hrobu. Přijal vše klidně, svoje bolesti obětoval Bohu za blaho duší. V té době také jeho vnitřní útrapy — úzkosti a bezúčinnost — vzrostly měrou nebývalou.

Na jaře se P. Sarnellimu sice opět ulevilo, přece však bylo patrné, že drsné klima hornatého okolí Scaly jeho zdraví podlomí brzy úplně. Proto sv. Alfons rozhodl, aby sluha Boží přestdlil trvale do Neapole. Na tuto myšlenku přivedl jej mimo jiné důležitý podnik P. Sarnelliho, který tento započal již před svým vstupem do kongregace a který nyní s dovolením řeholních představených měl dokončiti. Jednalo se okonečné zdolání t. zv. prostituce, která se nesmírně rozšířila v hlavním městě království a hrozila všemu obyvatelstvu úplnou mravní zkázou. Rozhodnutí sv. Alfonsa, kterým P. Sarnelli byl poslán trvale do Neapole bylo tedy jisté aktem boží Prozřetelnosti. Ctih. sluhovi Božímu přineslo ovšem jen velikou bolest. Vždyť měl tak velkou lásku ke kongregaci a k společnému životu v ní. Útěchou

v těžké chvíli byla mu myšlenka, že zůstane i nadále — i když odloučen od svých spolu-
bratří — členem družiny Alfonsovy.

Kdy P. Sarnelli Scalu opustil, přesně nevíme. Bylo to brzy po velikonocích roku 1736, jež tehdy připadly na den 1. dubna. Bledý a sešláblý byl posazen do křesla a tak snesen po příkré stezce ze Scaly do Amalfi na mořský břeh, odkud byl lodí dopraven do Neapole.

7. V BOJI PROTI PEKLU.

Obraz, jaký poskytovala Neapol v době ctih. P. Sarnelliho v ohledu mravním, nebyl právě utěšený. Celé město bylo doslova zaplaveno ženami pochybné pověsti. Příčinou všeho byly rozhárané poměry politické, jaké tehdy zavládly v celém království. Až do r. 1734 náležela Neapol pod panství Karla VI. Počátkem tohoto roku však vstoupil na její půdu v čele španělského vojska Infant don Carlos, syn Filipa V. Španělského. Rozpoutala se vražedná válka, ve které Španělé brzy zvítězili. Nepokoje však potrvaly až do r. 1737. Teprve 11. prosince 1736 byl don Carlos uznán od císaře za pána obou Sicílií a nastoupil trůn pode jménem Karla VII. V téže době zemřel kardinál Pignatelli a diecese osiřela téměř na půl roku. Tyto neutěšené veřejné poměry, které tehdy zavládly v celé zemi, byly příčinou velkého mravního poklesu mezi obyvatelstvem a to tím spíše proto, že Neapol byla tehdy po Londýně a Paříži největším a nejvýznamnějším městem Evropy. Také velká chudoba, jež následkem války rozšířila se v prostých kruzích lidových, mravní spustlost ještě zhoršila. Kněží a řeholníci se sice namáhali, aby zlo zmenšili, mezi obyvatelstvem bylo také ještě dosti těch, kteří byli dobré vůle, ale zkáza se nemenošila, naopak rostla den ze dne víc a více.

Město bylo prostitutkami doslova zaplaveno. Bydlily volně mezi obyvatelstvem, takže nebylo takotka domu, ve kterém by nebylo bývalo těchto vyvrhelů lidské společnosti. Odvažovaly se do všech veřejných místností, procházely se volně po nejživějších třídách města.

Uvésti tyto neblahé poměry do pořádku a zlomit zlo bylo úkolem, ke kterému byl od Boha vyvolen P. Sarnelli. Na svůj důležitý úkol připravil se především modlitbou. Dal též na tento úmysl sloužit v klášterech mnoho mši sv. a konati noveny. Když takto zabezpečil si přitěnění nebes, dal se bez bázně do boje. Protože věděl dobře, že bez pomoci světských úřadů nezmůže ničeho, sestavil obsáhlé memorandum, jež tvoří celý třináctý svazek jeho spisů, kde jasnými a přesvědčivými slovy poukázal na velikost zla a na nutnost mu odpomoci. V memorandu podal k tomu též přesné návrhy.

Zněly :

1. Všecky mravně pochybné ženy budtež odstraněny z Neapole i ostatních měst království.
2. Které z nich se nechtějí zřici pochybného způsobu života, budtež internovány v oddělených bytech za městem.
3. Budtež obnoveny, nebo nově zřizeny ústavy pro děti pochybného původu.
4. Kuplířství bude stíháno nejpřísnějšími tresty.
5. Kajčnice budou umístěny v ústavách, nebo usnadněn jim vstup do manželství. — Memorandum samo, jsouc ve svém oboru mistrným dílem a plno Ducha Sv. bylo ukončeno již koncem roku 1735. — V únoru 1736 dostalo se mu církevního schválení.

Ihned nato staral se sluha Boží všemi možnými prostředky, aby se dostalo do rukou těch, na nichž záleželo. To se též dokonale podařilo.

Sám kardinál Spínelli a řada duchovních i laiků vyslovila se o anaze P. Sarnelliho velmi pochvalně. Našli se však i protivníci — a to zvláště mezi ženami, jež tímto zákonem měly býti postiženy. Proti ctíhodnému knězi rozpoutala se pravá bouře odporu a nenávisti. Usilovali dokonce i o jeho život a možno připočítati jen zcela zvláštní ochraně Boží, že P. Sarnelli neskončil rukou najatých vrahů. Celá věc donesla se až ke královské radě. Ta však kolísala a tak celá záležitost byla dlouho na vážkách. Sarnelli však netrátil mysl. Brzy podařilo se mu získati pro svůj záměr přední zástupce města. Na jeho žádost obrátili se tito přímo na krále a potvrdili pravdivost memoranda. Tutéž prosbu přednesli panovníku i zástupci všech neapolských farářů. Když se k nim na konec přidaly i vojenské úřady, byla celá věc rozhodnuta. 30. prosince 1737 vyšel zákon, jímž stanoveno, že počínaje dnem 4. května 1738 nesmí se žádná prostitutka zdržovati v obvodu města Neapole. Která se svého nekalého zaměstnání nechce vzdáti má býti za městem internována v odděleném bytě. Zákon přišel jako blesk za jasného dne. Mnohé ženštiny vzdaly se ihned svého zaměstnání a hleděly se zachrániti v manželství, jiné opustily Neapol. Část z nich však v naději, že zákon nebude prováděn tak přísně, setrvala ve svých bytech. Zmýlily se však. Dne 3. května z rána vytáhlo do ulic královské vojsko, vyházelo jim jejich věci okny ven a vyhnalo všechny za město. Tímto rázným činem bylo zlu úplně odpomoženo. Hlavní o to zásluhu měl ovšem ctíhodný P. Sarnelli. Bylo mu proto se všech stran blahopřáno, on však ve své pokoře odvolával se na Boha a jeho pomoc a na poděkování dal také sloužiti více mši sv.

* * *

Ještě jedno zlo umínil si sluha Boží vymýtití ze srdcí lidských. Bylo to strašlivé klení a hrozné rouhání, jež se tehdy skoro všeobecně rozmohlo v lidu. Přísné zákony proti rouhání byly sice dosud v platnosti, v praxi však mnoho již neznamenalý a tak zlo šířilo se den ze dne víc a více. Na ulicích, na veřejných náměstích, na polích i v hostincích, všude tam bylo slyšeti nejděsnější rouhání. P. Sarnellimu krvácelo bolestí srdce, když vše to slyšel. Ve své horlivosti rozhodl se ihned, že zlu učiní přítrž. Obrátil se proto přímo na kardinála Spinelliho a s jeho doporučením pak jal se všude zaváděti bratrstvo „Nejsvětějších jmen.“ Cílem tohoto spolku bylo modlitbou, dobrým příkladem a napomináním odvrátiti lid od rouhání a za spáchané již urážky Boží podávati nebi zadostiucínění. Také ostatní spolky bratrstva měly býti získány, aby zahájily rozhodný boj proti rouhání. Tím se však horlivý kněz ještě nespokojil. Obrátil se přímo na krále Karla VII. s prosbou, aby obnovil staré zákony, jež čelily proti rouhání. To se mu též podařilo jak tomu nasvědčuje „Sbírka zákonů v království neapolském“.

Ani zde ještě nezastavila se horlivost sluhy Páně. Chtěje pro svoji myšlenku získati celý svět, napsal spis jednající o tomto předmětu, který čítá plných 348 stran. Touto knihou bylo způsobeno velmi mnoho dobrého nejen v království neapolském, ale i v celé Itálii. Tím způsobem, modlitbami a přičiněním ctihodného P. Sarnelliho bylo rouhání v království neapolském skutečně na dlouhý čas skoro úplně vykořeněno.

8. P. SARNELLI JAKO SPISOVATEL.

Jak jsme již několikráte naznačili, zabýval se P. Sarnelli hojně činností spisovatelskou a do cílil v tom směru pozoruhodných výsledků. —

Jeho knihy, které jsou stále ještě čteny a znovu a znovu vydávány, obsahují celkem 14 svazků, kromě několika menších spisků. Knihy svoje psával P. Sarnelli často za nejtěžších okolností, kdy zkrúšen slabostí a nemocemi všeho druhu sotva držel péro v ruce. Ze všech vyzařuje hluboká inteligence spisovatelova a hlavně jeho krásná duše zanícená pro vše, co souvisí se ctí a chválou Boží a co slouží ke spáse nesmrtelných duší.

Prve nežli ctih. P. Sarnelli vydal některý ze svých spisů, radil se vždy dlouho s muži zkušenými a na konec rukopis předložil sv. Alfonsovi. Literárně a obsahově nejdokonalejší z jeho spisů jest dvousvazkové dílo nazvané „Posvěcený svět.“ Tento spis jen do roku 1820 byl v Itálii vydán již 40 krát. Jak si spisů P. Sarnelliho vážil sám sv. Alfons, vidno z toho, že je měl ustavičně u sebe, často v nich četl ano ve svých spisech citoval z nich doslova celé části.

9. OBĚTOVAL SE.

Bylo to roku 1840, kdy horlivý neapolský kardinál Spinelli se rozhodl, že ve všech 34 farnostech své diecése dá vykonati svaté misie. O svém úmyslu se radil se ctihodným P. Sarnellim. Tento neopomenul jej ihned upozorniti na sv. Alfonsa, jakožto nejschopnějšího organisátora v tomto oboru. Učinil tak jednak proto, aby prospěl dobré myšlence, jež provedená misionářem tak zkušeným jako byl Alfons, musela přinést nejkrásnější ovoce. Jednal však také takto proto, aby prospěl i kongregaci, která si tímto způsobem mohla vydobýti přízně mocného církevního knížete, po případě mohla v jeho diecési založiti vlastní dům. Kardinál byl návrhem P. Sarnelliho nadšen a tak Alfons počátkem roku 1741 skutečně přišel do Neapole, aby misie zor-

ganisoval. K tomu cíli vyvolil si ze všech misijních společností nejlepší misionáře. Ze své kongregace vybral pro tento úkol P. Villaniho a P. Sarnelliho. V polovici května 1741 započala misie v Afragole, městečku o 1800 obyvatelích. Kázání a duchovní promluvy konány ve třech kostelích najednou. Sv. Alfons měl večerní kázání, P. Sarnelli katechetické přednášky. Po této misií následovala řada dalších prací, jež dokonale uspokojily naděje kardinálem v ně kladené. V Cavě připojil se k Alfonsovým druhům nový horlivý misionář, ctihodný P. Cafaro, který poté zastoupil místo ctihodného P. Villaniho, kterého sv. Alfons poslal zpět do Ciorani.

Na podzim 1741 byly misie v diecesi opět obnoveny a protáhly se až do jara. V té době obdržel Alfons od biskupa Falcoji dopis, ve kterém jej tento důtklivě vyzýval, aby se kardinálovi omluvil a vrátil zpět do Ciorani. „V arcidiecesi neapolské jest dosti schopných misionářů“, tak psal, „aby provedli dílo jehož si kardinál přeje, ne tak v Salernu a okolních diecesích. Kromě toho jest Alfonsovy přítomnosti nezbytně třeba, má-li býti zachován v řeholní družině dobrý duch.“ Dopis Falcojův přivedl světce do velmi nemilé situace. Uznával Falcojovy důvody, věděl však také, že jeho odchod ponese kardinál velmi těžce. Stalo se, jak předvídal. Arcibiskup dlouho nemohl se smířit s myšlenkou na Alfonsův odchod. Na konec přece s těžkým srdcem svolil, dal však podmínku, že Alfonsa de Liguori zastoupí ve vedení misií P. Sarnelli. Tento obrat věcí byl pro P. Sarnelliho těžkou ranou. Především těžce nesl, že bude zbaven Alfonsovy přítomnosti, ale také převzetí úkolu tak důležitého, jako bylo vedení misií, bylo pro něj vzhledem k jeho slabému zdraví nemalou obětí. Přece však i zde podrobil se pokorně vůli Boží a svých představených a na podzim 1743 zahájil s Donem

Testou nové misie. Všecky tyto jeho apoštolské práce byly korunovány skvělým výsledkem, nejlepším snad: misie v Secondigliano. Zdraví cti-hodného sluhý Božího námaha s nimi spojená ovšem příliš neprospěla. Jeho stav horšil se den ze dne víc a více. Až konečně k smrti vysílen byl nucen uchýlit se počátkem 1743 do St. Agnello. Nabyv opět přes léto tělesných sil, vydal se v polovici listopadu 1743 opět na misií do Arenelli, Calvizzano a Panicoli. Tam stihla jej smutná zpráva, že jeho matka v Neapoli umírá. Ukončiv misií spěchal k jejímu lůžku, aby ji byl v poslední chvíli života ku pomoci. 18. února 1744 rozloučila se tato v náruči svého milovaného syna se světem, aby došla u Boha odměny za svůj ctnostný život.

Potom vykonal ještě P. Sarnelli dvoje misie: ve St. Croce a Posilippo. Tam byla jeho poslední apoštolská práce. Slabost a choroba zachvátily jej tou měrou, že se zdálo, že každým okamžikem zemře. Byl nucen vrátiti se zpět do St. Agnello, kde byl odsouzen k úplné nečinnosti. Jak byl slab, patrně z toho, že se neodvážil ani sloužiti mši sv., což bylo od těch, kdož jej znali plným právem pokládáno za znamení blížící se smrti. — Koncem dubna 1744 pokusil se ještě jednou přistoupiti k oltáři, ale hned na počátku mše sv. sklesl ve mdlobách k zemi.

Vida, že mu slabosti stále přibývá, dal se v květnu přenést do Neapole do domu svého bratra Dominika. Bolesti a slabost tělesná stále rostly, v nitru sluhý Božího pak rozhostila se opuštěnost a duchovní suchopárnost. Někdy se mu zdálo, že se nemůže ani modlit. V takových chvílích opakoval si slova apoštola národů „Žádám si býti rozdělen a přebývati s Kristem.“

* * *

Slyše o těžké nemoci služby Božího, poslal mu sv. Alfons k obsluze dva bratry laiky fr. Tartaglione a fr. Romito. — Svátosti umírajících udělil nemocnému farář od sv. Josefa P. Antonin Spinelli. Od té chvíle zabýval se P. Sarnelli již jen se svým Bohem. Z jeho úst zaznívaly takotka ustavičně střelné modlitbičky ke cti nejvyšší Trojice. Často vzýval též nejsladší jména Ježíš a Maria a líbal jejich obrázky. Několik dní před smrtí modlil se překrásnou modlitbu, jež nám dává jasně pohlédnouti do jeho srdce: „Otče," tak pravil, „hle, zde jsem. Tvor vrať se opět k Tvůrci, Syn ke svému Otci. Líbí-li se ti tak, Pane, toužím přijíti k tobě, abych na tebe patřil tváři v tvář. Netoužím však ani po smrti ani po životě, nýbrž chci jen to, co ty chceš. Víš dobře, Pane, že vše, co jsem konal a na co jsem myslel, dělo se vždy jen ke tvé cti a chvále." Krásná to slova, hodná vpravdě světce.

10. PADL NA VINICI KRISTOVĚ.

Konečně nadešel den smrti ct. služby Božího P. Januaria Maria Sarnelliho. Toho dne ráno řekl k jednomu z bratří laiků, kteří ho obsluhovali: „Bratře, připravte mi do hrobu nejstarší kleriku, kterou najdete, aby se zbytečně nic nezničilo. „V 8 hodin přišel na návštěvu lékař. Když se loučil, pravil: „Dnes se ještě jednou uvidíme." — „Ano", odpověděl nemocný, „dnes mi započne smrtelný zápas."

P. Sarnelli si vždy přál, aby mohl zemřít mezi modlitbou sv. růžence. Bůh jeho přání vyslyšel. Když se s ním započali dopoledne modlití sv. růženec a dospěli až k třetímu desátku, přepadla jej prudká zimnice. Studený pot vyvstal mu na čele. Umírající zašeptal: „To jest smrtelný pot." Bratr zavolal rychle kněze. Tento jal se

sluhovi Božímu předřikávati některé střelné modlitbičky, on ho však přerušil a řekl: „Nechte mě mluvití samého.“ Nato jal se modlití svoje oblíbené střelné modlitbičky. Tu náhle jeho obličej až dosud bílý zarážel a on pln radosti zvolal: „Buď vítána, moje milá Matičko!“ Pravděpodobně se mu v té chvíli zjevila Matka Boží. Oba bratři stojící vedle jeho lůžka vrhli se na kolena a prosili umírajícího za požehnání. On pak pozvedl svoji ruku a láskyplně jim žehnal. Poslední boj byl klidný a netrval déle než půl hodiny. Umírající držel v ruce růženec a kříž, který občas zbožně políbil. Když byl dostal od přítomného kněze ještě jednou rozřčení, vydechl naposledy — klidně a sladce. Bylo to v úterý, dne 30. června 1744, dopol. v 10. hod.

11. DOŠEL ODMĚNY A OSLAVY.

Hned po smrti nabyla tvář zesnulého sluhy Božího vznešeného výrazu, tělo vydávalo ze sebe příjemnou vůni, kterou bylo možno v úmrtním pokoji ještě dlouho pozorovati. Všichni, kdo pohlédli na zesnulého, pocítili velikou vnitřní útechu.

Druhého dne, 1. července dopoledne bylo tělo sluhy Božího přeneseno do blízkého kostela P. Marie Pomocné (Maria dell' ajuto). K rakvi se dostavili kromě zmíněných již dvou bratří laiků kteří zastupovali kongregaci, také členové propagandy z Neapole a nesmírné množství lidu. Nával byl tak veliký, že pro udržení pořádku muselo býti povoláno vojsko. Všichni chtěli mítí na zemřelého nějakou památku, mnozí snažili se mu v rakvi ustříhnouti aspoň kousek kleriky.

2. července, na svátek Navštívení P. Marie byl pohřeb. Tělo zesnulého, ačkoliv od jeho smrti uplynulo již 38 hodin, bylo stále ještě ohebné. Byla mu otevřena žíla. Vytryskla svěží krev.

P. Januarius Sarnelli byl pohřben v kostele P. Marie Pomocné na evangelní straně oltáře sv. Mikuláše, kde odpočívá podnes.

Názvu „ctihodného“ dostalo se mu 3. prosince 1874. Na jeho přimluvu stalo se již mnoho podivuhodných vyslyšení, z nichž 4 hlavní byly předloženy církvi k prozkoumání.

NOVENA ZA BLAHOŘEČENÍ CTIHODNÉHO P. JANUARIA SARNELLIHO:

POMODLI SE ke cti Nejsvětější Trojice:
Třikrát Sláva Otci a dodej:

O Bože, prosíme Tě pokorně abys přivedl ke cti blahoslavených toho, který tě svým životem uctíval na zemi. Amen.

OBSAH:

<i>Slechtic a advokát</i>	<i>5</i>
<i>Ve službě nemocných a trpících. — Světlo od Boha . . .</i>	<i>9</i>
<i>Knězem a apoštolem</i>	<i>13</i>
<i>Hrdina povolání. — Šel za hlasem Božím</i>	<i>16</i>
<i>V poustech chudoby, poslušnosti a čistoty</i>	<i>18</i>
<i>Na vinici Páně</i>	<i>22</i>
<i>V boji proti peklu</i>	<i>24</i>
<i>P. Sarnelli jako spisovatel</i>	<i>27</i>
<i>Obžitoval se</i>	<i>28</i>
<i>Padl na vinici Kristově</i>	<i>31</i>
<i>Došel odměny a oslavy</i>	<i>32</i>
<i>Nocera za blahověčení sluhý Božího ct. P. Sarnelliho . .</i>	<i>33</i>

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
P. CESAR SPORTELLI



P. CESAR SPORTELLI

nar. 1701, zemřel 1750.

Byl prvním z druhů sv. Alfonsa, jenž všechny předčil svojí ctností. Pro svou lásku ke kongregaci a neobyčejné zásluhy o její rozšíření byl nazván spoluzakladatelem kongregace. Jeho životním heslem byla slova:

„Oblecte se v Pána našeho Ježíše Krista.“

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
P. CESAR SPORTELLI

1701 — 1750.

Napsal
P. VLADIMÍR JEŘÁBEK, CSsR.

1 9 4 1

Nákladem Koleje OO. Redemptoristů ve Staré Boleslavi.

Imprimi potest.

Pragae, die 10. Aprilis 1941.

**P. FRANCISCUS SUCHOMEL CSsR.,
Sup. Prov.**

Nihil obstat.

**Dr. CONSTANTINUS MIKLÍK CSsR.,
censor.**

Imprimatur.

Nro. 5748.

Pragae, die 17. Aprilis 1941.

**PRAEL Dr. THEOPHILUS OPATRŇY,
Vicarius Generalis.**

Die ustanovení papeže Urbana VIII. prohlásuji, že pláti-li slova „světec“, „blahoslavený“, „zázrak“, „nadpřirozeno“ a j. podobná, v ničem tím nemíním předbíhati rozsudku Církve svaté, ale pláti jen proto, že vyjdáti lépe mou myšlenku. — Ostatně zůstávají vše rozsudku Církve svaté, již s milostí Boží poslouchati bude vždy mou chloubou.

P. VLAD. JERÁBEK CsSR.

1.

Kongregaci Nejsv. Vykupitele dostalo se od Boha nesmírného toho dobrodiní, že při svých počátcích měla ve svém středu samé vynikající členy, kteří byli jejím nejpevnějším základem a nejlepší oporou v bouřích, jež jí tehdy zmítaly. Jsou to na předním místě Alfons z Liguori, Sarnelli a Sportelli, zvaní trojicí serafínů. Z nich poslední sluje též spoluzakladatelem kongregace. Plným jménem nazýval se Giovanni Cesare Giacomo Sportelli. Narodil se 19. června 1701 v jižní Itálii v městečku Mola nedaleko Bari a hned druhého dne byl pokřtěn od P. Vito di Noje. Rodiče Bernardin Sportelli a Barbora rozená Pavia pocházeli z Putignano a zaujímalí jak původem, tak majetkem v lidské společnosti vysoké postavení.

Otec, znamenitý to lékař vstoupil do služeb kněžete z Aquavivy, matka rodem šlechtična, dáma to velmi jemná, mírná a zbožná vynikala podivuhodnou svatostí života. Starý kronikář o ní napsal, že svět sotva kdy viděl ženy a matky ctnostnější nad ni. Byla dokonce od Boha obdařena vyšší kontemplací a nadpřirozenými dary ducha. Kdysi na př. požádal ji manžel, aby mu poopravila maličkost na oděvu. Vzala jehlu, aby se dala do práce. Když však dlouho nezačínala, pohlédl na ni muž, co dělá a k svému překvapení spatřil, že jest ponořena do hluboké extase.

Pod něžnou péčí tak svaté matky rozvíjela se krásná duše Cesarova v čarovný květ svatosti. Záhy — asi ve 3. nebo 4. roce — naučila

jej po všechny soboty postiti se o chlebě a o vodě. Denně vedla jej na mši svatou a denně též před spánkem modlívala se s ním sv. růženec. S velikou trpělivostí učila svého synáčka modlitbě vnitřní a malý Cesar si tento způsob duchovního spojení s Bohem zamiloval a osvojil tak, že později ani ruch ulice, ani apoštolské práce nemohly ho o ně oloupiti. Povahy byl po matce veselý a jemný. Sladkost jeho zjevu každého okouzlovala a povzbuzovala k následování.

Mládí prožil částečně doma, částečně u příbuzných v Putignano. — V 9 letech přistoupil poprvé k sv. přijímání. Od té doby pokračoval rychle v duchovní dokonalosti. Brzy začal pohrdati dětskými zábavami, denně konal si návštěvu Vel. Svátosti a P. Marie a podroboval se též přísným postům. Někdy z toho vysílením až omdlel.

Vzdělání dostalo se mu přiměřeného jeho věku i stavu. Když mu bylo 15 let, byl poslán do Neapole, aby tam studoval řečnictví a filosofii. Aby neztratila svého miláčka z dohledu, dohodla se starostlivá matka se svým chotěm a spolu s mladším synem Felixem odebrala se za Cesarem. V Neapoli s dovolením manželovým prodala všechny své klenoty, drahé šaty, vstoupila do III. řádu sv. Dominika a žila, možno-li tak tící, ještě přísněji.

Její duchovním vůdcem v té době byl znamenitý kněz a potomní biskup Castellamarský Tomáš Falcoja. Byl členem kongregace Pii Operarii. Důvěru zbožné matky a jejich dvou dospívajících synů získal si úplně. Falcoja zabýval se v té době úsilovně myšlenkou dáti podnět k založení řeholní společnosti žen i mužů, jejíž členové by co nejdokonaleji napodobili život Ježíše Krista. Touto myšlenkou zabýval se již

za svého pobytu v Římě. Tak, když se jednoho dne procházel po břehu řeky Tibery, dostalo se mu v té věci od Boha dokonce zvláštního osvětlení. Když o tom později vyprávěl zbožné šlechtičně, ukázal náhle jakoby z vnitřního jakéhos vnuknutí na Cesara a zvolal: „Tento hoch bude z počtu misionářů, které mi Bůh dal viděti.“ Že tato událost velmi mocně zapůsobila na mladého Sportelliho, jest jisto. Zatím však o tom vážněji nepřemýšlel. Doplniv svoje předběžné vzdělání rozhodl se pro dráhu právnickou. Dal se zapsati do přednášek slavného Blasia Troisi. Jsa rozeným právníkem prospíval výborně ve studiích a po několika letech dosáhl hodnosti doktora práv.

Stal se znamenitým a hledaným juristou a správcem statků markraběte de Vasto. V Neapoli byla tehdy založena kongregace právníků. Vedena osvědčeným duchovním vůdcem Falcojou záhy značně se rozšířila. Jejím členem mimo jiné stal se i mladý Sportelli. Mělo to pro jeho další osudy životní význam větší, nežli tušil. Členem této společnosti byl i jiný znamenitý právník a šlechtic Alfons z Liguori. Tento pod vlivem Falcoji zanášel se myšlenkou opustiti svět a svoje povolání, státi se knězem a založiti tehlejší společnost misionářů, v níž by se naplnily ideály, kterými se zanášel Falcoja. Jest přirozeno, že oba mladí mužové se brzy seznámili a uzavřeli navzájem hluboké přátelství. Alfons častěji docházel do rodiny Sportelli. Zbožná matka Cesarova viděla toto přátelství velmi ráda a všemožně je podporovala. Při jedné návštěvě Alfonsově, právě když oba přátelé byli zabráni v živý rozhovor, jakoby z vyššího jakéhos vnuknutí ukázala náhle na oba a jemně se usmívajíc pravila: „Nyní jste advokáty a zabýváte se záležitostmi světskými, ale brzy stanete

se advokáty duší.“ Že tato předpověď byla pravdivá, ukázalo se o několik let později.

Ani jako právník nezapomínal Sportelli na duchovní život. Uměl výborně spojovati různé práce svého úřadu se zbožností. V právních věcech byl hojně vyhledáván i od šlechty. To mu však nevadilo, aby se neujímal i chudých. Brzy zvali jej otcem chudiny, ochráncem nuzných a útočištěm ubohých.

Od konání dobra neodstrašovala jej ani nevděčnost jeho chráněnců. — Kdysi se ujal opuštěného jakéhos jinocha a dopomohl mu k úřadu ve státních službách. Tento však brzy zapomněl závazku vděčnosti a začal se oddávati zhýralému životu. Sportelli ho často s láskou napomínal. Jednoho dne při podobné příležitosti nevděčník rozzuřen vytáhl pistoli a vypálil ji na Sportelliho. Rána šla mimo, Sportelli však místo aby se rozhněval, nešťastníka objal a ujistil, že se naň nehněvá. To působilo.

Neapol stála tehdy mravně velmi nízko. Prostituce se nebezpečně rozmohla. Proti tomuto zlu bojoval s úspěchem učený Sarnelli, který později vstoupil rovněž do Alfonsovy mladé společnosti. — Sportelli se k němu přidal a vymohl, že z Říma do Neapole byly poslány členky institutu Piarum magistrarum, které se ujímaly opuštěných dívek. Mladý vážený právník nestyděl se na finanční zabezpečení celého podniku žebrati v předních rodinách neapolských. Snad si ublížil v očích některých přemrštěnců, duchovně tím však jenom získal.

* * *

V té době stihla jej bolestná zpráva. Otec, který mezi tím dlel ve službách knížete v Aqua-

vivě, zemřel. Cesar zvěděl o jeho smrti zvláštním způsobem. Dleli právě spolu s matkou v jednom pokoji. Zbožná dáma byla ponořena do hluboké modlitby. Náhle však ustala, zbledla a zvolala: „Otec zemřel!“ Poté klesla ve mdlobách k zemi.

Brzy po smrti manželové odešla do Castellamare, kde se stala představenou třetího řádu sv. Dominika. Sportelli zatím zůstal v Neapoli. Ve svém povolání měl čím dále tím větší úspěch. Největší rodiny světovaly mu svoje právní záležitosti a přece nebral na se nikdy pře nespravedlivé. Před každým soudním jednáním chodíval do blízkého chrámu, aby tam před obrazem Madonny prosil o pomoc.

2.

Zatím co se toto dalo, založil Alfons z Liguri za přispění Msgra Falcoje skutečně svoji kongregaci. Vzbudilo to veliký rozruch. Slyšel o tom i Sportelli a začal vážně přemýšlet, zda by se i on neměl přidat k druhým Alfonsovým. Podporoval jej v tom ostatně Falcoja, který se mezi tím stal biskupem v Castellamare. Tento zkušený církevní hodnostář dobře poznal vzácné vlastnosti Sportelliho a správně vystihl, k jak velkému prospěchu může tento nadaný muž být nově vznikající řeholní společnosti. Proto úsilovně se snažil o to, aby mladého právníka získal pro Alfonsa.

Ale Sportelli, ač by byl nejraději nechal všeho ve světě a na křídlech své touhy rozletěl se za Alfonsem, nebral věc jen tak lehce. Mnoho se modlil, konal přísné skutky kajcnosti, ale také se radil s dušemi vynikajícími zbožností i zkušeností. Žila tehdy v Neapoli v pověsti svatosti

jistá žena jménem Maria Rosa Gianini. Bůh obdařil ji vzácným darem, že předpověděla různé věci do budoucna. Tato vidouc jednoho dne Sportelliho, povzbudila ho, aby jen brzy svoje světské povolání zaměnil za duchovní a dodala: „Bůh od vás očekává veliké věci.“

Mocně na něj také zapůsobil zvláštní tajemný sen, který měl v té době. Spatřil Ježíše Krista v celém majestátu, jak soudil veškeren svět. Když o tom přemýšlel, učinilo vše na něho takový dojem, že se rozhodl stůj co stůj brzy opustiti svět.

Co konečně rozhodlo u něho úplně, byla neobyčejná příhoda s důvěrným jeho přítelem Vitem Curtiem. Tento mladý nadaný italský šlechtic byl vlivem a působením Sportelliho, s nímž udržoval důvěrné přátelství, přiveden k lepšímu životu. Oba přátelé se častěji scházeli. Jednoho dne navštívil Vít Sportelliho a všecek rozrušen mu vyprávěl sen, který měl minulé noci. Zdálo se mu, tak pravil, že viděl vysokou horu, na kterou vystupoval zástup kněží. Chtěl vystoupiti spolu s nimi, ale nemohl. Tu jeden z kněží se k němu obrátil, podal mu ruku a pomohl vystoupiti. — Sportelli se snu podivil, nedovedl však vysvětliti příteli jeho význam. Živě o snu hovoříce vyšli oba do města. Cestou potkali jakéhosi kněze. Vít na něj zběžně pohlédl — a v tom se zarazil. „Kdo je to?“ otázal se všecek žasná přítele. „To je Alfons z Liguori, který právě zakládá novou řeholní společnost, do které chci i já vstoupiti“, zněla odpověď Sportelliho. Vít však řekl: „To je ten kněz, kterého jsem spatřil dnes ve snách.“ Význam snu byl mu v té chvíli jasný. Neváhal a brzy nato stal se bratrem laikem v Alfonsově kongregaci. — Že to na Sportelliho hluboce zapůsobil a v jeho předsevzetí utvrdilo, jest jisto.

Brzy poté přihodilo se něco, co jej donutilo, že provedení svého předsevzetí ještě více uspěl. Alfons Liguori uvedl skutečně ve skutek dárnou myšlenku Falcojovu a založil teholní společnost misionářů Nejsv. Vykupitele. Stalo se tak 9. listopadu 1732 v městečku Scale, kde po slavných bohoslužbách v katedrále zahájen teholní život. První kdo se tehdy k Alfonsovi připojili, byli kněží Jan Donato, Vincenc Mandariní, Sylvestr Tosques a Petr Romano. Pět dní později přidal se i Vít Curtius jako prostý bratr laik.

Všichni byli plni nadšení a vnitřní radosti. Zdálo se, že vše půjde snadno a lehce. Ale ani peklo nespalo. Když brzy na to zahájeny mezi členy nové teholní společnosti rozpravy o účelu a teholních pravidlech vznikající kongregace, objevily se dosti vážné rozpory v názorech mezi Alfonsem a Falcojou s jedné strany a Tosquesem, Mandarinim a Donatem s strany druhé. Odpůrci nechtěli se nikterak podrobiti názorům Falcojovým poukazující na to, že prý nemá žádného práva míchat se do věcí kongregace, když její hlavou jest Alfons. S návrhy Alfonsovými nechtěli pak souhlasiti proto, že se jim zdály býti ohlasem myšlenek Falcojových. Přes všecku dobrou vůli dohody dosaženo nebylo a tak na jaře 1733 došlo k úplné roztržce mezi Alfonsem a jeho druhy. Donato, Mandariní a Tosques odtrhli se od Alfonsa, aby založili svoji vlastní teholní společnost.

Alfons dostal smutnou zprávu o tom právě na Velký pátek. Snadno si představíme, jak mu asi bylo. Jeho nejlepší přátelé jej opustili, věrným zůstal mu jen bratr Vít Curtius. Mezi lidem bylo z toho pohoršení, v Neapoli kdekdo činil si z Alfonsa a jeho osudu posměch.

Pro Sportelliho byla to však jen příležitost, kdy pochopil že nadešla již pro něho pravá chvíle, aby jednal. Rychle uspořádal všechny své

záležitosti a povzbuzen Falcojou, nedbaje nic na posměch svých známých, odebral se do Scaly, kde se přihlásil u sv. Alfonsa. Bylo to 3. června. Sv. Zakladatel přijal jej ovšem s otevřenou náručí a uložil mu, aby nejsa dosud knězem vyučoval zatím školní dítky a připravoval se na svoje budoucí povolání. Sportellimu bylo tehdy 32 roků. Brzy nato přihlásili se do kongregace dva jiní kněží. Bouře se pomalu ztišila.

V té době onemocněla v Castellamare smrtelně matka Sportelliho. Jako milující syn dostavil se k ní tento ihned, aby jí svojí přítomností ulehčil poslední chvíle života. Bylo mu však podstoupiti krutou zkoušku. Právě když dlel u lůžka umírající matky, došel ho Falcojův rozkaz, aby se odebral ihned do kláštera sester ve Scale a konal jim jakousi přednášku. Biskup chtěl tak zkusiti ctnost nastávajícího novice. Bez jediného slova odporu opustil Sportelli matku, která byla již v agonii, aby splnil daný rozkaz. Matka brzy na to zemřela — v pověsti svatosti. Byla pohřbena v Castellamare. Když ji za několik dní po smrti pustili žilou, tekla ještě čerstvá krev.

* * *

Sv. Alfons předvídaje, že se budou hlásiti noví členové, vystěhoval se z domu Sester, kde dosud bydlil a ubytoval se v domě sousedním zv. Anastasiové. Byl stejně prostý jako dřívější. Alfons a jeho druhové spávali tam na holé zemi na blízku svatostánku. Všude vládla přísná kázeň, srdce všech plnila svatá radost a nadšení. Že v takovémto prostředí činil Sportelli rychlé pokroky ve ctnosti, je nepochybné.

* * *

V měsíci září téhož roku vydal se Alfons se svými druhy na misie. První z nich vykonaná v Raito přinesla bohatou žně. Podobně dařilo se misionářům v Benincase, v San Lazaru, Campole a Vomerraně. Tato okolnost způsobila úplný obrat ve smýšlení těch, kteří byli následkem neblahé roztržky zaujati proti Alfonsovi. Biskupové v Amalfi, Cavě, ano i v Neapoli přidali se úplně na stranu sv. Zakladatele. Alfons povzbuzen změnou smýšlení, rozhodl se založit nový misijní dům ve Villa dei Schiavi, který mu biskup z Cajaza nabízel. Byla tam poustevna a kaple zasvěcená Matce Boží. Domácí kněžstvo bylo pro myšlenku biskupovu rovněž nadšeno. Jeden z nich, jménem František Rossi, jsa bohat nabídl se dokonce, že zaplatí všechny výlohy potřebné na zakoupení a rozšíření domu. Alfons s úsměvem naslouchal slovům mladého kněze, když jej tento ujišťoval, že je šťasten, smí-li na sebe vzít břímě upravení a zařízení kostela a kláštera, potom však něžně na něj pohleděl a řekl: „Františku, dívím se Vaší péči o nový dům kongregace. Ale Bůh žádá spíše Vás samého, než Vašich peněz.“ Rossi se zamlčel, neboť necítil v sobě ještě síly k tak veliké oběti. Den na to, když se Alfons chystal sloužit mši sv., nabídl se Rossi, že mu bude přisluhovati. Když potom viděl vroucnost a velikou zbožnost s jakou světec sloužil mši sv., rozhodl se náhle, že se k němu připojí. Sotva se vrátili do sakristie, vrhl se Rossi, oči maje zalité slzami k nohám Alfonsovým a prosil ho, aby jej přijal do počtu svých duchovních synů. Jeho prosba byla splněna a on brzy nato ustanoven, aby řídil všechny stavební práce vznikajícího domu. Rossi také za nadšené pomoci okolního lidu brzy úkol sobě svěřený provedl. Sv. Alfons se mezi tím věnoval misijní činnosti. Vážnou překážkou v tom byl mu nedostatek kněží. K apoštolským pracím měl vlastně jen P. Sarnelliho, který krátce

před tím byl vstoupil do kongregace. P. Romano vedl duchovní správu u řeholnic a v kostele ve Scale. Rossi byl ještě novicem a řídil stavbu ve Villa dei Schiavi, Sportelli pak nemohl nalézt biskupa, který by ho vysvětil na kněze. Proč? V Itálii bylo tehdy příliš mnoho kněží. Bylo zvykem, že i po vysvěcení zůstávali většinou dále v rodinách, aniž by působili v duchovní správě. Neměl-li některý kandidát kněžství z čeho žít, bylo dle kanonického práva zakázáno vysvětití jej na kněze. Řeholníci byli svěcení na t. zv. titul „slibu chudoby.“ Kongregace Nejsv. Vykupitele nebyla však tehdy ještě v Římě schválena. Nebyla dosud uznána církví za řádnou duchovní rodinu. Její členové nesměli se také dle pravidel domáhati církevního obročí. Neměli tudíž co se týče časných věcí, žádného právního titulu, na jehož podkladě by mohli býti vysvěceni na kněze. Z toho důvodu nedovolil také biskup z Putignano, pod jehož pravomoc Sportelli náležel, aby tento byl vysvěcen na kněze. Marně o to žádal sám Falcoja. Biskup dovolení nedal. Falcoja tedy udělil 6. dubna 1736 Sportellimu aspoň tonsuru. — V té době konalo se v klášteře Castellamare procesí. Jedné ze sester, jež nesla v průvodu kříž, vypadl tento z ruky a plně 3 hodiny bez podpory zůstal státi. Falcoja dověděl se o tom, pokládal to za příznivé znamení pro záležitost Sportelliho. Konečně se věci přece upravily. Bylo to v roce 1737, kdy Cesar dosud jako klerik kázal v klášteře v Castellamare. Jeho promluvě byla mimo jiné přítomna i vévodkyně di Andria. Naslouchajíc nadšeným slovům Cesarovým divila se, že není ještě vysvěcen na kněze. Když zvěděla pravou toho příčinu, slíbila, že se za něj přimluví. Slibu dostála. Brzy na to spolu s biskupem Falcojou, který tehdy jel právě do Říma, postarala se o udělení potřebné dispense. Tak byla Sportellimu udělena nižší svěcení 25.

března 1737 — jak se zdá od biskupa Vigilantiho z Cajazo. Subdiakonátu dostalo se mu 1. května téhož roku, diakonátu hned nato na svátek Nalezení sv. kříže. Hodností kněžskou byl sluha Boží vyznamenán 5. května 1737. Byla právě neděle dobrého Pastýře — výmluvné to znamení pro nastávající apoštolskou činnost horlivého novosvěcence.

3.

Cesaru Sportellimu bylo 35 let, když byl vysvěcen na kněze. Maje za sebou již bohaté zkušenosti životní, vzácné schopnosti duševní, pevné zdraví a neobyčejné zánícení pro činnost apoštolskou, vrhl se jako mladý lev ihned do práce. Brzy celé království neapolské stalo se svědkem jeho příkladné horlivosti. Kázal všude, v městech stejně jako na venkově. Se zvláštní oblibou vyhledával na venkově pastýře, kteří tehdy náleželi k třídě duchovně nejopuštěnější a ujímal se jich, jak jen nejlépe dovedl. Bylo až obdivuhodné jak si dovedl získati srdce všech. Jeho řeč při kázání podobala se dravému proudu řeky jež vystoupila z řečiště a vše strhává za sebou. Z daleka široka hrnuli se lidé na jeho kázání. Jeho zjev neobyčejně milý a sladký dodával každému důvěry. Při kázání lidé lpěli přímo na jeho ústech a nemohli se jeho slov ani nasytití. Brzy byl všeobecně znám a kam nemohl přijíti sv. Alfons, tam žádali biskupové a kněží místo něho P. Sportelliho. Všude ho chtěli jako zpovědníka a kazatele. Biskup z Nucerie, arcibiskup ze Salerna, biskup z Consy, z Montemarano a jiní mnozí byli pro něho nadšeni. Pro jeho výmluvnost již tehdy zvali jej mnozí druhým apoštolem Pavlem. Pro tichost

a mírnost ve zpovědnici byl přirovnáván k sv. Františku Saleskému a sv. Filipu Neri. Ve zpovědnici strávil často celý den. Jen poslušnost jej dovedla odtud odvolati.

Tak krásných výsledků své kněžské činnosti nebyl by sluha Boží ovšem dosáhl, kdyby byl též nevynikal svatým životem. On však chtěl duše Bohu získávat nejen slovem, ale především vlastním dobrým příkladem. Proto se mnoho modlil a umrtvoval. Konal přísné kající skutky. Třikráte za týden se postil, v sobotu požil jen kousek chleba a trochu vody. Oči své přísně držel na uzdě. Na misie nikdy nejezdil. Šel vždy pěšky. Sv. Alfons si ho velice vážil. Zvolil si P. Sportelliho za svého zpovědníka a složil do jeho rukou slib poslušnosti.

* * *

Mezi tím co takto sluha Boží prospíval ve ctnosti k radosti všech andělů v nebi a dobrých lidí na zemi, stalo se v kongregaci leccos nového.

Především r. 1736 byl založen nový dům v Ciorani. Bylo to spojeno s velikými obtížemi a to již proto, že kongregace trpěla tehdy velikým nedostatkem kněží. Proto vysvěcení Sportelliho na kněze přišlo právě včas. — Ve Villa dei Schiavi a brzy nato i ve Scale přičiněním protivníků Alfonsových vznikly velké obtíže. Proti misionářům šířeny nejodpornější pomluvy. V důsledku toho viděl se Alfons nucen oba tyto domy zrušiti. Takto vinou nepřátel zničen 25. srpna 1738 dům ve Scale, kde kongregace měla svůj začátek. Členové domu, tedy i P. Sportelli přešli do Ciorani. V tomto městečku postavili si redemptoristé vedle kláštera malou kapli, kde vyvinuli horlivou duchovní činnost. Na venek působíce apoštolsky vedli doma život skrytý, jako křesťané v prvních dobách. Všichni si vykonali 40 denní exercicie. Alfons je konal již před tím v jes-

kyni ve Scale, Sarneli v poustevně ve Vignarellu, Sportelli ve svém pokojíčku v klášteře, ostatní v Ciorani.

* * *

V letech 1739-40 zúčastnil se Alfons celkem 20 misí. Na těchto pracích měl veliký podíl i P. Sportelli. Požehnaným polem apoštolské horlivosti služby Božího byly tu většinou vesničky v horách kolem Neapole a Salerna. Ale ani městům se neúnavní misionáři nevyhýbali. Na všech cestách měl Alfons příležitost poznati dokonale ctnost a vzácné vlastnosti svého věrného druha v radosti i žalosti. Zamiloval si ho velice a od té chvíle nebylo důležitější záležitosti v kongregaci, o které by se s ním nebyl radil. A P. Sportelli? Jako kdysi Aaron mocně slovem i činem podporoval svého bratra Mojžíše — velkého vůdce vyvoleného národa, tak i on věrně stál při svém duchovním Otci a ze všech sil se snažil, aby kongregaci byl co nejprospěšnějším. Jak ještě z dalšího poznáme, použil ho sv. Alfons později často jako vhodného prostředníka a nástroj k provedení nejdůležitějších záležitostí týkajících se kongregace. P. Sportelli bývá pro svoje zásluhy o rozšíření kongregace často nazýván spoluzakladatelem kongregace. Svého čestného názvu si plným právem zaslouží.

* * *

21. července 1740 před svátkem sv. Maří Magdaleny shromáždili se kněží a bratři kongregace v domácí kapli počtem osmi kolem sv. Alfonsa, aby do rukou Magre Falcoji obnovili svoje řeholní sliby a složili slavné prohlášení, že setrvají v kongregaci až do smrti. Stalo se tak

v Ciorani. Zápis o tom podepsaný sv. Alfonsem a osmi ostatními členy sepsal sám P. Sportelli.

* * *

O 9 měsíců později zlíbilo se Pánu z prvních 9 členů kongregace povolati k sobě nejmladšího z nich — tichého a zbožného Fr. Gaudiella. Zemřel se slovy: „Jsem šťasten, že umírám v kongregaci jako první.“ P. Sportelliho jeho smrt hluboce dojala a ještě více utvrdila v povolání.

* * *

Zatím vzácný přítel a ochránce kongregace Msgr Falcoja — kmet bezmála 80letý začal churavěti. Trpěl bolestnou vnitřní nemocí. P. Sportelli mu vypomáhal a vytizoval jeho korespondenci. 15. března 1743 dal si biskup službu Božího zavolati a nařikal na prudké bolesti hlavy. Bylo jasno, že jest stížen záchvatem mozkové mrtvice. Největší útěchou v posledních chvílích života mu bylo vědomí, že má u sebe svého miláčka Sportelliho. Když se k jeho lůžku dostavil po několika dnech arcibiskup ze Sorrento, aby mu posloužil svátostmi umírajících, přijal je se zbožností hodnou světce a poté ukazuje na P. Sportelliho, pravil: „Ta kongregace je dílem božím a uvidíte, že se rozmnoží jako tráva polní.“ Sv. Alfons byl tehdy na misi a nemohl přichvátati k umírajícímu duchovnímu otci. Uložil proto P. Sportellimu, aby nemocného požádal o jediný důkaz lásky, t. j. aby Alfonsa a jeho kongregaci zvláštním způsobem doporučil Nejvyšší Panně, jakmile před ní předstoupí. Slyše to Falcoja, byl dojat k slzám a třikrát za sebou opakoval: „O Matko má, o Matko má, o Matko má!“

Několik dní před velikonoce se zdálo, že již umírá. Potom však opět pookřál. „P. Bůh chce Vám prodloužit dobu kajcnosti,“ — pravil mu P. Sportelli. „Nikoliv,“ odvětil nemocný, „on prodlužuje svoje milosrdenství.“ A obraceje se k Sportellimu dodal: „P. Bůh odplatí Vám vše, co pro mne činíte.“

Zemřel 20. IV. 1743 v náručí P. Sportelliho.

Zpráva o jeho smrti naplnila sv. Alfonsa velikou bolestí. Vždyť ztratil v biskupu Falcojovi svého nejlepšího rádce a otce, který byl kongregaci neobyčejně nakloněn. Světec se domníval, že úmrtím Falcojovým nadešla chvíle, kdy kongregaci má býti v čelo postaven představený, zvolený generální kapitulou. Proto asi za měsíc po smrti Msgra Falcoji svolal všechny členy do Ciorani. Generální kapitula byla zahájena 6. května 1743. Skládala se z pěti členů, kteří kdysi složili slib setrvání. Byli to Alfons, Sportelli, Mazzini, Rossi, Villani. K nim se přidružili Pavel Cafaro a Benignus Giordano.

Za předsedu schůzí byl hned na poprvé zvolen P. Sportelli. Sv. Alfons se z toho velmi radoval, neboť se mu zdálo, že tato volba jest dobrým znamením pro všechna další jednání. A vskutku někteří kněží pomýšleli na to, z pouhého soucitu zbavit Alfonsa vrchního řízení. Sportelli promluvil ke shromážděným o povinnosti, aby při volbě nejvyššího představeného měli na paměti jen slávu Boží a pravé blaho kongregace. „Nepochybuji o tom,“ řekl, „že všichni máte ducha Božího a potřebných vloh, abyste zastávali nejvyšší úřad v kongregaci, ale mezi hvězdami, které se stkví na obloze nebeské, liší se hvězda od hvězdy.“ Při trojím počátečním hlasování nedostalo se nikomu dvou třetin hlasů. Volba tedy byla nerozhodná. Tu propustil Sportelli voliče napomenuv je, aby se pomodlili před

Velebnou Svátostí za osvěcení. Když se potom volba opakovala dostalo se Alfonsovi všech hlasů, vyjímaje jeho hlas vlastní.

Po kapitule zůstal sv. Alfons dále v Ciorani a odeslal tři kněze kongregace pod vedením P. Sportelliho, aby položili základy k novému domu v Nocera dei Pagani. Zde začíná nejdůležitější úsek ze života P. Sportelliho, kdy nejjasněji vysvitly jeho vzácné vlastnosti a láska i horlivost o blaho kongregace, pro něž si plným právem zasloužil svého čestného názvu Confundator congregationis — spoluzakladatel kongregace.

4.

Nocera dei Pagani je město, které se rozkládá na velké planině vesuvské asi 2 hodiny cesty od Neapole. Za času sv. Alfonsa mělo i s okolím asi 30.000 obyvatel. R. 1741 konal tam světec misii, která měla neobyčejné výsledky. V důsledku toho podali přední mužové města sv. Zakladateli návrh, aby v jejích městě založil dům své řehole. Jakýsi Contaldi ihned nabídl všecek svůj majetek na stavbu kostela a kláštera. Smlouva o tom podepsána 13. října 1742.

Brzy potom vyslán tam jako rektor budoucího kláštera P. Sportelli spolu s P. Mazzinim, Giordanem a bratřími Vitem Curtiem a Tartaglione. Měli prozatím až do skončení stavby kláštera bydlet v domě Contaldiho.

Alfons mohl hned položit základy k novému klášteru a kostelu, bránil mu však královský výnos z r. 1740, jenž žádal předchozího schválení králova. Chystal se proto podati žádost o schválení. Ale odpor některých duchovních v městě, kteří byli proti založení nového kláštera, jej zdržoval. Po nějaké době však přece žádost

podal. Povolení bylo brzy uděleno a architekt Cimafonte nakreslil plán. Na den sv. Maří Magdaleny, kterou P. Sportelli zvláště ctíl, posvětil generální vikář Ferri základní kámen na rozsáhlém staveništi. Jakmile počali stavěti, opakovaly se dojemné výjevy jako ve Ville a v Ciorani. Mužové a ženy všech stavů horlivě chápali se díla, aby dům a kostel byl co nejdříve pod střechou. V několika měsících vystoupila takto, jakoby vyčarována, mohutná stavba ze země.

Misionáři zatím pracovali v okolí na misiích. Při jedné z nich u sv. Matouše onemocněl vysílen předchozími pracemi P. Benignus Giordano. Zanesli ho do pokojíku, který obýval v domě Contaldiho a zde odevzdán do vůle boží zemřel 21. června 1744. Bylo mu teprve 34 roky. Ač žil jen dva roky v kongregaci, přece bohat zásluhami odešel na věčnost jako první z kněží Alfonsových. Louče se se spolubratři zanechal jim na památku výrok sv. Pavla, který je základní myšlenkou kongregace: *Oblect se v Pána našeho Ježíše Krista.*

O několik dní později, dne 30. června zemřel v Neapoli jiný vynikající člen kongregace, ctihodný P. Sarnelli.

Mezi tím v Pagani zvedla se nová bouře proti stavbě kostela a kláštera redemptoristů. Asi 20 kněží spojilo se s několika příbuznými Contaldiho, aby zmařili započatou stavbu. Nestyděli se podati králi Karlu III. protest proti založení kláštera, který měl již panovníkovo schválení. Misionáři ve stížnosti vyličeni jako hotoví poběhlci. Lid ustavičným štváním pobouřen, postavil se konečně na stranu odpůrců. Redemptoristé pronásledováni, jakmile se objevili na ulici. V noci křičela jim luza pod okny a rušila jejich spánek klením a rouháním. Sám Alfons byl od nich na ulici jednoho dne napaden. Na konec postavil se proti nim i Contaldi.

Vida to P. Sportelli, spěchal co nejvíce, aby započatou stavbu dokončil. Odpůrcům se skutečně podařilo na královském ministru Mikuláši Fraggianim vymoci dekret, jímž stavba kostela měla býti ihned zastavena. Než P. Sportelli byl na stráži. Dovědév se náhodou o ministerském výnosu, umínil si, že jej předejde. S dovolením biskupovým dal v noci 18. července 1744 odstraniti s nedokončené stavby lešení, srovnati půdu, obestříti zdi čalouny a postavili prozatímní oltář. Časně z rána někteří kněží a čelní mužové z Pagani tajně přivoláni, shromáždili se do svatyně na rychlo upravené. Sportelli ji posvětil, sloužil mši sv., kázal, zpovídal, podával sv. přijímání a dal svědky úředně potvrditi, že kostel byl věnován bohoslužbě.

Druhého dne, 19. července dostavil se ze Salerna notář nesa neblahý dekret. Sportellimu řekl zkrátka, že se stavba přerušuje. P. Sportelli odpověděl: „My přerušujeme práce na stavbě, ale nikoli práce duchovní, protože tento kostel jest již zasvěcen bohoslužbě.“ Notář odešel po těchto slovech s nepořízenou a prozravostí P. Sportelliho byla tak stavba zachráněna. Spor se vlekl ještě nějakou dobu, až v říjnu 1748 ukončen příznivě pro druhy Alfonsovy. O Pagani prohlásil P. Sportelli, že to bude jednou nejprzednější dům kongregace. Slova ta se splnila.

* * *

Roku 1745 byl ctihodný P. Sportelli vystřídán ve správě domu P. Mazzinim. Rektorem byl v Nocere od 13. října 1742 až do 1. října 1745. Čekaly ho jiné neméně důležité úkoly. — Na podzim toho roku poslal papež Benedikt XIV. do království neapolského okružní list o misích.

V důsledku toho žádali mnozí biskupové o misie. Sv. Alfons přibral k těmto pracím mimo spolu-bratry z Illiceta, které krátce před tím bylo založeno, ještě jiné členy, zvláště P. Villaniho a P. Sportelliho. Byly to misie v Panni, Accadii, Troji, největší ve Foggii. Na misi ve Foggii, která se konala někdy před vánocemi, stal se známý zázrak, že sv. Alfons při kázání před milostným obrazem P. Marie přišel do vytržení, takže oči máje upřeny na Bohorodičku, vznášel se hodnou chvíli několik stop nad řečníštěm. Tento div viděly tisíce. Váude ozývalo se volání: „Zázrak, zázrak!“ Mužové bili se v prsa, ženy pohnutím slzely. — P. Sportelli zmiňuje se o této misi ve svém dopise 29. ledna 1746 a praví, že užitek misie ve Foggii byl hojnější, než kde jinde.

Po misi ve Foggii vykonal P. Sportelli s P. Cafaro se 7 jinými kněžími ještě misie v Rocchetě a Lacedogni.

5.

V postě 1746 zříme sluhu Božího jak koná postní kázání v Caposele. Hned poté v květnu 1746 uspořádal tam sv. Alfons misi. Za městem, na pahorku stojí poutní chrám Matky Boží, zv. Mater Domini. Tento kostel nabídl arcibiskup světcí. Sv. Alfons přijal a pro zřízení kláštera vyvolil opět rázného a opatrného P. Sportelliho. Tak opustil sluha Boží opět Nocera a odebral se v polovici roku 1746 do Caposele, kam jej volala poslušnost. Obyvatelé města znali ho již z jeho postních kázání a proto se velice těšili z jeho jmenování rektorem. — Byli však chudí a proto začátky kláštera v Caposele byly hodně

trpké. Když tam sluha Boží doprovázen fr. Kašparem Corsino přišel, setkal se všude s tou největší bídou. Nebylo tam ničeho. K ukojení hladu posloužilo jim trochu ovoce. Teprve, když se někteří z přátel dozvěděli, jakou bídou trpí misionáři, pomohli jim dle svých sil. Almužny na stavbu scházely se jen pomalu — z dále. Místní obyvatelé projevili dobrou vůli aspoň tím, že pomáhali při stavbě, dopravovali kamení, svázeli dříví. P. Sportelli sám předcházel dobrým příkladem. Neostýchal se na vlastních ramenou nositi kamení a cihly a konal nejprostší práce nádenické.

Při stavbě kláštera v Caposele vykonal sluha Boží jeden z oněch divů, kterými jej Bůh tak často oslavoval v posledních letech jeho života. V Caposele se roznemohla dobroditelka kláštera Donna Maria Santorelli. P. Sportelli uzdravil ji jedinou větou: „Vstaň! Nechci, abys déle vynechávala sv. přijímání.“

Rozsáhlý dům v Caposele, v němž napotom konány i exercicie pro laiky, byl otevřen v prosinci 1747. — P. Sportelli tak mimoděk naplnil věštbu, která v tom kraji kolovala o mariánském kostele v Caposele. Dvacet let před ním totiž nabízeli přední mužové města opuštěný chrám kněžím z řádu sv. Petra z Alkantary. P. Josef z Kříže, tehdejší provinciál řádu však nabídku nepřijal, řka: „Bůh nechce, aby toto místo měli tehelníci z našeho řádu. Za dvacet let se tu usadí misionáři, kteří budou odtud horlivě pracovati na spáse duší.“ Nyní se jeho věštba vyplnila. — Podivuhodnou shodou času byl P. Josef z Kříže prohlášen za svatého téhož roku jako sv. Alfons, totiž 26. května 1839.

Z Caposele vykonána a brzy potom pod vedením P. Sportelliho řada misíí v diecesi Consa.

6.

V Caposele si ctihodný P. Sportelli svoje v poslední době beztoho již nevalné zdraví ještě více podryl. V té době velmi málo spal, při stavbě domu těžce pracoval. Nouze a hlad, těžké starosti spojené se stavbou, nadto jeho přísný kající způsob života, jakož i četné apoštolské práce, to vše hlodalo na jeho zdraví. R. 1748 na misií v Conturzi chrlil krev a přece nepřestal kázat. Již před tím v roce 1744 byl tak těžce nemocen, že přijal svátosti umírajících. S pomocí boží se však náhle uzdravil.

V prosinci 1748 dlel právě na misií v Bisaccio, když ho došel rozkaz sv. Alfonsa, aby se neprodleně odebral do Ciorani, kde měl konati exercicie pro knížete di Castellaneta a dva biskupy, kteří přišli jen proto, aby jej slyšeli. Sluha Boží okamžitě přerušil svoji práci a nejkratší cestou, horskými stezkami ubíral se do Ciorani, aby tak vyplnil daný mu rozkaz. Byla právě zima, padal hustě sníh. Úplně vysílen klesl sluha Boží uprostřed cesty a hned na to ranila jej mozková mrtvice. Takto polomrtvého našli ho lupiči. Ležel tvář ve sněhu. Marně se namáhal povstat. Řekli mu plni útrpnosti: „Otče, to vás jistě strach tak zkličuje.“ Sportelli však, probíraje se z mrákot odpověděl zertovně: „Přátelé, člověk, který je napolo mrtev, má strach jen poloviční.“ Konečně nabyl tolik síly, že mohl jíti do Ciorani. Přišed tam ihned započal exercicie. Při první přednášce se však náhle začal třásti na celém těle a mluvil tak těžce, že mu nebylo ničeho rozuměti. Musel ustati. Od té doby veliký ten misionář jen živořil. Nemoha více kázat, aspoň tím horlivěji zpovídal. Sv. Alfons litoval velice, že ztratil tak zdatného misionáře a učinil proto vše, co bylo v jeho silách, aby mu navrátil

ztracené zdraví. Proto v červenci 1749 poslal jej do lázní na ostrově Ischii. P. Sportelli se tam odebral rozjímaje a modle se, úplně odevzdán do vůle boží. Vůbec svoji trapnou chorobu snášel klidně. Z jeho úst nezaznělo nikdy ani slovo nářku. Bylo mu lhostejno, zda zemře nebo bude žít. V lázních přiané dbal na svoje smysly a chránil se pečlivě všeho zbytečného styku s lidmi. Tak na př. přemožen kdysi slabostí klesl k zemi a omdlel. Přišla ošetrovatelka, aby mu pomohla. Když však kněz přišel k sobě, odstrčil ji od sebe a řekl: „Zavolejte mi některého muže.“ — Dlouho v lázních nepobyl. Brzy se vrátil do Nocery, aby zemřel, jak pravil, mezi svými bratřími.

* * *

V poslední nemoci, která trvala půl druhého roku, dostalo se P. Sportellimu té nesmírné radosti, že se dožil schválení kongregace sv. Stolicí. Stalo se tak 25. února 1749.

V září se P. Sportellimu velice přitížilo. Bylo mu tak zle, že se domníval, že jeho poslední hodinka již udeřila. Přijal proto 19. září viaticum a poslední pomazání. Brzy nato se mu poněkud ulehčilo.

V říjnu téhož roku konala se opět generální kapitula. Sv. Alfons vzdal se tam úřadu rektora majora, byl však znovu ve své hodnosti potvrzen. Byli ustanoveni noví rektori. V Caposele stal se nástupcem P. Sportelliho P. Margota. Sluha Boží, ač vážně nemocen, byl z úcty a v uznání svých zásluh o kongregaci znovu na kapitule zvolen za generálního konsultora.

Čím více se konec života P. Sportelliho blížil, tím byl tento v zachovávaní sv. řehole svědomitější. Možno říci, že před smrtí všechny jeho ctnosti objevily se v plném lesku. Ještě tehdy

se přísně postil a zapíral. Poslední 4 měsíce života byl živ takofka jen o vodě a chlebě. Co jej v jeho bolestech těšilo, byla denní mše sv. Když ji pro nemoc nemohl již sloužiti, plakal jako malé dítě.

* * *

Již několik měsíců před smrtí předpověděl P. Sportelli přesně den, měsíc, hodinu i okolnosti své smrti. Měsíc před smrtí to znovu opakoval a pravil, že zemře v době, kdy členové bratrstva, jež jmenoval, budou v klášterním kostele konati svoji pobožnost. Také při jiných příležitostech mluvil sluha Boží rád o své smrti. V Nocete žil tehdy jistý kněz jménem Giovanni Nola, který v únoru 1750 vážně jsa nemocen dal si zavolati P. Sportelliho a pravil mu, že z jeho rukou přijme poslední pomazání. P. Sportelli však řekl: „Nebude tomu tak. Já zemru první a vy budete za moji duši sloužiti mši sv.“ Tak se také stalo. Když tento kněz jej chtěl navštívit některého dne po 19. dubnu, vzkázal mu Sportelli: „Přijďte v neděli, jinak se uvidíme až v ráji.“

Počátkem dubna 1750 chystal se sv. Alfons na misií do Melfi. S ním tam měl působiti také jistý kněz — redemptorista z Caposele. P. Sportelli slyše to vzkázal po něm sv. Zakladatelli: „Polibte P. rektorovi majorovi místo mne ruku. Že prosím, až uslyší v Melfi o mé smrti, aby mou duši doporučil Ježíši Kristu.“

* * *

Jestliže celý život P. Sportelliho byl jedinou nepřetržitou touhou po nebi, zatoužil po ráji dvojnásobně v poslední nemoci. Posledních 8 dní svého života stále o něm rozjímал a častěji modlil se žalm: „Když vycházel Israel z Egypta.“ I on měl vyjít z vyhnanství pozemského a chvíle ta blížila se pomalu, ale jistě. — Konečně na-
dešel 19. duben, den to odchodu ctihodného P.

Sportelliho do nebeské otčiny. Byla právě neděle, zasvěcená ochraně sv. Josefa. Ráno modlil se před jedním ze spolubratří známá slova žalmu: „Když vycházel Israel z Egypta.“ Opakoval tato slova po třikráte a to neobyčejně živě, s úsměvem, aby tak naznačil, že při tom myslí na svoji smrt. Toho dne pak mluvil stále jen o nebi.

V klášteře redemptoristů v Noceře mělo toho dne svoje shromáždění jakési bratrstvo. Po poledni k nim P. Sportelli ještě sešel dolů a řekl: „Jaká to útěcha od Ježíše Krista, že mi Pán dá milost zemřítí ve chvíli, kdy budete mítí svoji schůzi a kdy mne budete podporovati svoji modlitbou.“

Brzy nato se zdravotní stav P. Sportelliho skutečně náhle zhoršil a on musel ulehnouti. Vida, že poslední okamžik je nedaleko, potěšil se a rozveselil jako ten, který se vrací z vyhnanství do vlasti a nakonec ještě jednou zapěl svůj oblíbený žalm: „Když vycházel Israel z Egypta.“ Hned na to zazářila jeho tvář nebeským úsměvem a on zvolal u vidění: „Vidíte ji, Marii Pannu? Jak je krásná, o jak je krásná!“ Krátce poté vydechl naposledy. Byly dvě hodiny s večera dle italského času, našich asi 8 hodin večer. Rektorem v Noceře v době smrti P. Sportelliho byl P. Fiocchi.

* * *

Sv. Alfons dostal zprávu o smrti P. Sportelliho skutečně na misi v Melfi. Dotkla se ho neobyčejně bolestně. Ač byl na ni připraven dlouhou nemocí i výroky sluhy Božího, přece jen jeho odchodu těžce želel. Vždyť byl si toho vědom, jak znamenitého člena své kongregace ztrácí v P. Sportellim. P. Sportelli to byl, který vstoupil do kongregace v době pro ni nejhorší, pomáhal sv. Zakladateli budovati nové domy. Bez jeho rady sv. Alfons nikdy nic důležitého nepodnikl.

* * *

Ctihodný P. Sportelli byl povahy stále, umírněný, bylo-li však třeba, i pevný. Na venek nebylo na něm poznati nic neobyčejného, ale měl dar vyšší rozjímavé modlitby. Svě křestní nevinnosti nikdy nepozbyl. Byl mužem příjemného chování, s každým si dobře rozuměl. Svě ctnosti dovedl mistrně skrývat. Jen jednou se mu to nepodařilo. Bylo to v Caposele. Jednoho dne hledal jej tam jeden z bratří laiků, aby ho zavolał na kázání. Nemoha sluhu Božího nalézt, vstoupil do jeho cely. Spatřil P. Sportelliho, jak ponořen v hlubokou extasi, vznáší se několik palců nad zemí. Jeho světnička byla ozářena nebeským světlem. Kázání P. Sportelliho zanechalo toho dne v srdcích posluchačů mimořádné účinky.

Již za svého života vynikal P. Sportelli divy a zázraky. Jisté ženě, ještě jsa živ, po třikráte se zjevil, aby ji varoval před nebezpečím hříchů. Kdysi navštívil Dona Nicolu Santorelliho, který byl smrtelně nemocen. Žena umírajícího byla zoufalá. P. Sportelli jí krátce řekl: „Buď klidná. Don Nicola se uzdraví, ale dceruška vám zemře.“ Tak se i stalo.

Hned po smrti událo se na jeho přimluvu několik podivuhodných uzdravení, jichž nelze přirozeným způsobem vysvětliti. P. de Risio uvádí jich asi deset.

7.

Nával lidu k mrtvému byl nesmírný. Váichni chtěli po ctihodném sluhovi Božím míti něco na památku. — Při pohřbu bylo rozdáno veliké množství obrázků zesnulého. Po celou tu dobu volal lid ustavičně: „Zemřel světec, světec zemřel!“ V Nocere neměli tehdy redemptoristé

ještě svůj pohřební sklípek. Nebylo také ještě dnešního kostela. Proto upraven hrob v prozatímní kapli sedmibolestné P. Marie. Tam byl P. Sportelli pohřben. Jeho hrob stal se záhy dostaveníčkem všech potřebných. Sám sv. Gerard, který si služby Božího neobyčejně vážil, probděl na jeho hrobě v modlitbách mnohou noc.

Protože se na přimluvu ct. sluhy Božího P. Cesara Sportelliho dalo množství nápadných vyslyšení, byl jeho hrob po 4 měsících otevřen. Bylo to v neděli večer, dne 16. srpna 1750. Tělo zemřelého k úžasu všech přítomných shledáno neporušené. Tentýž zjev opakoval se při druhém otevření, které se stalo za rok po smrti zvěčnělého. Konečně po 3 letech a 7 měsících, když rakev s tělem zesnulého byla z vlhkého a nízkého sklípku přenášena do řeholní hrobky, otevřena po třetí. Šaty P. Sportelliho byly již zničené, on však tu ležel dosud jakoby byl teprve zemřel. Tělo bylo neporušené, ohebné, šířilo kolem sebe líbeznou vůni. Otevřeli mu žílu a vytryskla čerstvá krev. Rakev byla znovu pečlivě uzavřena a biskup nocerský dal na ni svou pečeť.

Všecky tyto události pohnuly sv. Alfonsa k tomu, že poslal do Říma žádost o zahájení procesu blahověčení P. Sportelliho. Pro bouře, jež se brzy poté přivalily na kongregaci, jednání zastaveno. Po letech byl však proces obnoven. Pius X. prohlásil P. Cesara Sportelliho za cti-hodného dne 2. prosince 1906. O P. Sportellim možno říci, že ze všech prvních druhů sv. Alfonsa on nejvíce vynikl ve svatosti. Úcta k němu jest rozšířena po celé Itálii a Francii. Na jeho přimluvu děje se až dosud mnoho divů a zázraků, takže možno o něm užíti slov Písma sv: „Slepi vidí, chromí chodí, malomocní se očisťují, nemocní jsou uzdravováni.“ —

8.

NOVENA ZA BLAHOŘEČENÍ CTIHODNÉHO P. CESARA SPORTELLIHO:

POMODLI SE 7 Zdrávasů a poté dodej:

**Trojediný Bože děkujeme Ti za všechny milosti,
které jsi zde na světě udělil služebníkovi svému
Cesarovi a prosíme, abys na nebi oslavil toho,
který Tě svým životem oslavoval zde na zemi.
Amen.**

OBSAH:

1. Apoštol ve světě	5
2. Dobrý řeholník	9
3. Spoluzakladatel kongregace	15
4. Moudrý zastávce práva	20
5. Zakladatel kláštera	23
6. Veliký v bolestech i smrti	25
7. Posmrtná oslava	29
8. Novena	31

**CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
P. PAVEL CAFARO CSsR.**



P. PAVEL CAFARO CSsR., velký bojovník za Ježíše Krista, jeden z prvních druhů sv. Alfonsa, sloup a opora kongregace nejsv. Vykupitele nejlepší. Narodil se 5. července 1707, zemřel 13. srpna 1753.

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
P. PAVEL CAFARO
CSsR.

Z KONGREGACE NEJSV. VYKUPITELE
1707 — 1753.

Napsal
P. VLADIMÍR JEŘÁBEK. CSsR.

1 9 4 0

Nákladem Koleje OO. Redemptoristů ve Staré Boleslavi

Imprimi potest.
Pragae, die 23. Februarii 1940.
P. FRANCISCUS SUCHOMEL CSsR.,
Sup. Prov.

Nibil obstat.
Dr. CONSTANTINUS MIKLIK CSsR.,
censor deputatus.

Imprimatur.
Nro. 2611.
Pragae, die 29. Februarii 1940.
PRAEL. Dr. THEOPHILUS OPATRNÝ,
Vicarius Generalis.

Dle ustanovení papeže Urbana VIII. prohlašuji, že, píší-li slova „světec“, „blessený“, „sázrak“, „nadpřirozeno“ a j. podobně, v ničem tím nemíním předbíhat rozsudku Církve svaté, ale píši jen proto, že vyjádří lépe mou myšlenku. — Ostatně zůstávají vše rozsudku Církve svaté, již s milostí Boží poslouchati bude vždy mou chloubou.

P. VLAD. JERÁBEK CSsR.

1. „KÝM ASI BUDE TOTO DÍTĚ?“

V horském pásu mezi Pompeji a Vietri leží jihoitalské městečko Cava dei Tirreni. Nedaleko odtud ve vesničce Cafari narodil se 5. července 1707 manželům Janu a Cecilii Cafaro hošíček. V zbožné a hluboce věřící rodině byl přijat jako dar s nebes. A rodiče, jakoby již tehdy tušili jeho budoucí poslání, dali mu na křtu svatém jméno velkého apoštola národů, svatého Pavla. Dle toho jej ovšem také vychovávali. Sotva jeho neohebný jazýček dovedl žvatlati první slova, již učila jej pečlivá máti vyslovovati svatá jména a odříkávati krátké modlitbičky. Ani otec nezanedbával svých výchovatelských povinností. Denně vyučoval své děti katechismu. Že byl mužem ryzích zásad a pravé zbožnosti, vidno ze slov, jež později o něm pronesl jeho duchovní vůdce. Po jeho smrti totiž, chtěje potěšiti zarmoucenou vdovu, pravil: „Neplač, máš v nebi světce.“

U malého Pavla počaly se již záhy jeviti ušlechtilé rysy jeho povahy. Již tehdy bylo jasno, že vyroste jednou v muže klidného a pevného, přísného k sobě, mírného a shovívavého vůči jiným. Her a zábav, ve kterých si děti obyčejně libují, nemiloval. Vyhledával spíše samotu a mlčení.

Vynikající vlastnosti Pavlovy projevily se ještě zřejměji, když počal choditi do školy. Rychlý postřeh, věrná paměť a vzácná vytrvalost i píle učinily z něho vynikajícího žáka. Byl oblíben nejen u učitelů, nýbrž i u ostatních spolužáků. Byl vyhledávaným druhem, jehož slovo v drobných dětských rozepřích mělo svou váhu a význam.

Svého vlivu u ostatních dovedl použiti především tehdy, když se jednalo o ctnost. Tak jednoho dne k úžasu všech přítomných povstal

náhle uprostřed zábavy a beze slova opustil veselou společnost kamarádů. Brzy pochopili, co toho bylo příčinou. Urazilo jej neslušné slovo, jež jeden ze spolužáků pronesl. Při jiné podobné příležitosti uštědřil bez okolků příteli notný políček a od té chvíle více s ním nemluvil.

Když mu bylo 10 roků, těžce se roznemohl. Ač nemoc trvala dlouho a byla značně bolestná, přece neztratil nikdy trpělivosti a těšil ještě zarmoucené rodiče, kteří se obávali o jeho život. Lékař nevycházel z údivu. V odměnu za své vzorné chování byl připuštěn k prvnímu sv. přijímání dříve než ostatní druhové.

* * *

Tyto a podobné vlastnosti jasně ukazovaly, že v něm vyrůstá duše, jež není stvořena pro tento svět a jeho marnosti. Rodiče proto ani nepřekvapilo, když jich jednoho dne poprosil, aby se mohl přihlásiti do semináře v Cavě. V Itálii je totiž zvykem, že budoucí kandidáti duchovního stavu již velmi záhy oblékají kleriku a přijímají tonsuru. Tak se stalo i u Pavla Cafaro. Ve věku 13 let byl přioděn v duchovní šat a krátce nato Magre. Carmignano, biskup z Cavy udělil mu postřížiny. Zůstal i poté prozatím doma, do semináře jen docházel.

Tato událost znamenala v jeho životě velmi mnoho. Umínil si, že s dvojnásobnou horlivostí bude sloužiti Bohu. A vskutku bylo až dojemno pozorovati jej, jak ze všech sil se snaží učiniti se hodným milosti vznešeného povolání. Byl pln úcty a lásky k učitelům, laskavý a dobrotivý k spolužákům, pln horlivosti ve studiu, zanícen touhou vyniknouti ve ctnosti a osvojiti si dokonale ducha modlitby.

Co zvláště na něm uchvacovalo, byla jeho klidná a tichá duševní usebranost, která všechny, kdo se s ním stýkali, plnila obdivem. Ředitel

semináře vyjádřil se o něm takto: „Pohled na tohoto hochu pudí každého mimoděk k Bohu a vede k zbožnosti.“ Jistě závažné slovo z úst váženého kněze.

Ve vědě dosáhl mladý Cafaro brzo skvělých výsledků. Pod vedením proslulého Ignáce della Calce osvojil si v krátké době mimo jiné značné vědomosti z řečtiny i latiny.

Po čtyřech letech dostalo se mu nižšího svěcení. V té době přesídlil do semináře úplně. Představení světili mu pak dozor nad ostatními. Důvěřovali mu úplně a dovolili mu rozhodovati samostatně i ve větších případech. — Kdysi asistovali chovanci semináře v klášterní svatyni v Prento. Po dokonání obřadů dostalo se jim pozvání na oběd. Vyslali tedy jednoho ze svého středu k superiorovi semináře s prosbou o dovolení. Odpověď představeného zněla: „Souhlas-li Pavel a zůstane-li s vámi, nemám ničeho proti.“

Tak rychle plynula nadějnému jinochu mladistvá jeho léta, posvěcená modlitbou, prací a snahou o ctnost. — 22. září 1731 udělil Msgr. Dominik Maria de Liguori Pavlu Cafaro svěcení kněžské. Byly to pro něho dny svaté, na něž po celý pozdější život vždy vzpomínal jen v hlubokém pohnutí.

Když lidé šli do kostela, aby seúčastnili jeho první mše sv., volali jedni na druhé: „Pojďte se podívat na toho světce u oltáře.“

2. „TY JSI KNĚZEM NA VĚKY.“

Mladému knězi naskytla se brzy v okolí, ve kterém žil, bohatá činnost duchovní. Byli to především ti nejubožejší: trestanci. Jemnocit a dobrota P. Pavla získala mu brzy srdce těchto ubožáků. Vyučoval je pravdám sv. víry, zpovídal, těšil a povzbuzoval. Většina z nich změnila brzy

své smýšlení úplně. Věznice v Cava a v Salerno, kde před tím bylo slyšeti jen výbuchy nezkrotné zášti, proklínání a rouhání ztichly a srdce i těch nejzatvrzelejších otevřela se působení milosti Boží.

Za hlavní cíl svého kněžského působení vytkl si P. Pavel Cafaro konání lidových misí. Boží Proztetelnost vyzbrojila ho k tomu všemi potřebnými dary. Byl obdařen silnou a zdravou tělesnou konstrukcí, jež lehce zdolávala všechny námahy povolání. Jeho hlas byl jasný, jeho vzezření úctyhodné. Získával si lehce důvěru i největších hříšníků. Po celých deset let, jež ztrávil jako kněz ve světě, věnoval se neúnavně — i při četných ostatních pracech svého povolání — misijní činnosti.

Jeho horlivost v tom směru až dojímala. Tak na příklad, když se jednalo o převzetí misie v Piesti, kraji velmi nezdravém a zamořeném nebezpečnou nákazou, když nikdo z kněží nemohl se odhodlati ke konání misie, P. Cafaro nabídl se bez váhání k této práci. Hned také odebral se na uvedené místo, po celý týden tam zpovídal a kázal slovo Boží s největším nadšením.

* * *

Po čtyřleté požehnané činnosti byl P. Pavel biskupem ustanoven k duchovní správě v San Pietro a Sepi. Stalo se tak 11. června 1735. O práci v rozsáhlé farnosti dělili se 3 kněží, zvaní kuráty. P. Cafaro nastoupil na místo jednoho z nich, který krátce před tím zemřel. Jen s bázní hodnou světce a na výslovný rozkaz biskupův přijal na sebe odpovědný tento úřad. Jako duchovní správce vytkl si za přední povinnost hlásání slova Božího a poučování nevědomých. Bylo jej viděti, jak brzy v té, brzy v oné svatyni pln ohně a nadšení káže, katechi-

suje, zpovídá. Brzy přicházeli lidé se všech stran na kázání horlivého kněze, který se rozhodl potírat zlo všude tam, kde se s ním setkal. Způsob, jakého při tom někdy užíval, byl opravdu podivuhodný, přiměřený však ohnivé povaze obyvatel slunné Italie. Tak na př. někteří z obyvatel oddávali se při určitých příležitostech výstředním tanečním zábavám, které byly dobrým mravům kraje velmi nebezpečné. Dálo se tak již po řadu let, aniž kdo z domácích kněží proti tomu vystoupil. Za nového faráře se však situace změnila. Jednoho dne, když opět holdovali bezuzdně své divoké zábavě, objevil se náhle uprostřed nich P. Cafaro, bledý, vážný, s křížem v ruce vysoko pozdviženým. Posvátné rozhořčení zářilo z jeho zraků. Rázně počal jim vytýkati jejich jednání. Z řad tanečníků ozvalo se reptání a projevy nevole. On však nepovolil. Prohlásil neohroženě, že objeví se při každé jejich zábavě s křížem v ruce a neustane jich napomínati, dokud se nepolepší. To pomohlo. K velké radosti všech dobrých přestaly výstřední zábavy brzy úplně.

Ani všestranná duchovní činnost v rozsáhlé farnosti sv. Petra nestačila brzy horlivosti P. Pavla. Počal konati misie i v okolí. Byla to na předním místě farnost sv. Rocha. Věřící pramálo starali se tam o blaho své duše. Byli oddáni nejhorší nemravnosti, přímo tonuli v nevědomosti náboženské. Těchto překážek však se nezalekla horlivost sluby Božího. Rok co rok konal u nich misii a tak zvolna změnil dokonale mravy vykřičeného kraje.

Miláčky sluby Božího, jimž ve své činnosti dával vždy přednost, byli ovšem chudí. Staral se o ně jako pečlivý otec a často bylo jej viděti, jak s velkým košem v ruce obchází domy a žebra na svoje chudé. Když byl koš plný dával z něho všem, kolik potřebovali. Kdysi potkal jej bratr.

Stydě se za jednání svého příbuzného vytýkal mu prudce, že tím uvádí do hanby celou rodinu. P. Pavel jej klidně vyslechl a beze slova šel dále, aby prosil o almužnu pro chudé Kristovy.

Výsledek blahodárné činnosti P. Cafaro byl ve farnosti záhy patrný. Rozmohlo se časté přijímání sv. svátostí a rozjímavá modlitba, vzrostla vzájemná láska. Jednotlivé rodiny byly cele proniknuty křesťanským duchem.

* * *

Z té doby zachovala se nám malá přihoda, jež případně osvětluje pokoru sluhy Božího. Kdysi kázal před biskupem. Svého úkolu zhostil se znamenitě. Dostalo se mu za to od církevního hodnostáře hojně pochvaly, což se ovšem těžce dotklo jeho pokory. Brzy nato měl kázati v přítomnosti svého biskupa po druhé. Vystoupil na kazatelnu, pronesl několik vět, hned nato však začal v řeči váznouti, těžce se vyjadřoval, opravoval slova, mluvil nesouvisle. Zkrátka posluchači pozorovali, že kazatel je špatně připraven. Úsudek o kázání vyzněl ovšem tentokráte nepříznivě. Ti však, kdo P. Cafaro znali, poznali ihned, že tak učinil úmyslně, aby se před církevním hodnostářem pokoril.

* * *

Šat nosil nový farář od sv. Petra tak chudičký, že jeho vlastnímu bratru, který se za to styděl, došla jednoho dne proto trpělivost. Rozhněván nazval jej bláznem, jehož pošetilost nelze vyhojiti. Stalo se tak před množstvím lidí. Sluha Boží na výtky bratrovy neodpověděl ani jediného slova.

Bůh však brzy nato podivuhodným způsobem ukázal, jak se mu líbí u P. Cafaro láska k chudobě. Jednoho dne bylo mu konati delší cestu za prudkého deště. Šel bez deštníku. Když se vrátil, poznamenal kdosi z domácích, že je to bláhovost,

nekoupí-li si někdo z pochybného rozmaru deštník a vystavuje se tak svévolně nebezpečí onemocnění. P. Cafaro však klidně odpověděl: „Vždyť jsem přece suchý.“ A vskutku při bližším ohledání jeho oděvu přišlo se na to, že se ho prudký liják ani nedotkl.

* * *

Při vši své horlivosti byl sluha Boží často mučen pochybnostmi, že se snad dosti nestará o světený mu lid. Nic nepomohly domluvy duchovního vůdce, kterými tento vyvracel jeho úzkosti. Býval proto nezdědká všecek skleslý. Jednoho dne zastihl jej příbuzní, jak bolestně pláče. Když se tázali po příčině jeho slz, odpověděl vzlykaje: „Ach, pro Boží milosrdenství, pomozte mi, abych se mohl vzdát své farnosti, jinak zemru úzkostí.“

V této době právě založil sv. Alfons z Liguori společnost misionářů nejsv. Vykupitele. Zvěst o nové kongregaci, jejíž členové působili na misiích nesmírně mnoho dobrého, šířila se den ze dne víc a více a donesla se až k sluchu P. Cafaro. V roce 1737 přišel sv. Alfons se svými misionáři do Santa Lucia nedaleko Cavy, aby tam konal misii. P. Cafaro, slyše o skvělém průběhu misie, vydal se za sv. Alfonsem, aby jej seznal osobně. Světec ho přijal velmi laskavě. Brzy se seznámili a sluha Boží otevřel mu své srdce úplně. Světec poznal v něm kněze zkušeného, plného horlivosti a nadšení pro misie a nemaje ke své apoštolské činnosti dosti svých kněží, prosil sluhu Božího, aby mu ke konci roku 1740 vypomohl na misiích. Tehdy přišla P. Pavlu poprvé myšlenka vstoupiti do kongregace nejsv. Vykupitele. Dokazují to dva listy, jež poslal sv. Alfonsu. V jednom z nich světuje se, že by rád vstoupil do kongregace a vzdal se své fary. Prosil světce, aby mu poradil. Odpověď

z Ciorani přišla brzy. Vyzněla v ten smysl, aby se P. Cafaro vzdal fary. O vstupu do kongregace nebylo v listu ani slova.

Od té chvíle neustával P. Cafaro zahrnovati svého biskupa prosbami, aby jej zbavil nesnesitelné — podle jeho mínění — odpovědnosti, jež byla naň vložena úřadem faráře. Církevní hodnostář konečně povolil a přijal resignaci P. Cafaro na jeho úřad. Kdo popíše radost P. Pavla, jaká se ho zmocnila při této zprávě.

* * *

Slibu daného sv. Alfonsu sluha Boží nezapoměl. V říjnu 1740 zříme jej jako výpomocného misiónáře na misi v San Severino, v lednu 1741 působí v Serino a okolních osadách. Hned v únoru nato zúčastnil se velké misijní práce v Soloffe. Na všech těchto misiích byl přítomen i sv. Alfons. P. Pavel Cafaro viděl tam zázraky milosrdenství Božího, zřel tisíce a tisíce věřících, které, dotčeny milostí Boží, na slova Alfonsova zanechávaly hříchu a konaly upřímné pokání. Vše to naň velmi působilo.

Po ukončení misijního kursu se odebral se sv. Alfonsem do Ciorani, kde bylo tehdy středisko kongregace a první její význačnější dům. Tam obdivoval opět horlivost a apoštolský zápal prvních redemptoristů, přesvědčil se na vlastní oči o pravdivosti toho, co později popsal dějepisec řádu P. Tannoja slovy: „Egypt a poušť v Thebais neměly snad tolik a tak dokonalých mužů, jako bylo možno spatřiti tehdy v Ciorani. Nebylo tu slyšení jediného zbytečného slova. Nikdo bez příčiny nevyšel ze své cely. Vše bylo tu prosyceno vůní pokory a poslušnosti. Alfonsova vůle byla tu nejvyšším pravidlem pro všechny.“ V klášterní kapli v Ciorani střídali se adorátoři před vel. Svátostí dnem i nocí. V přilehlém kostele konáno ráno s lidem rozjímání, volné hodiny za dne věnovány činnosti ve zpovědnici.

18. dubna 1741 viděl P. Cafaro umírat v Ciorani mladého muže. Byl to bratr laik Jachym Gaudiello, jinoch, kterému modlitba a sebezápor staly se takřka nezbytnou nutností. Jeho slabé zdraví nesneslo tvrdého způsobu života. Podlehl. Umíral ve věku 22 let jako první redemptorista, který z družiny Alfonsovy odešel na věčnost. Se světa odcházel pln radosti a vnitřní útěchy, jež vynutila mu slova: „Jdu první z vás na věčnost, budu praporečníkem kongregace.“ Deset dní po smrti byla jeho rakev otevřena. Obličej zemřelého byl růžový a usměvavý, jako by byl živ.

Toho všeho svědkem v Ciorani byl i P. Cafaro a jistě tyto události zanechaly v jeho duši mocný ohlas. Brzy se rozhodl a poprosil sv. Alfonsa o přijetí do kongregace. Světec ho zdánlivě odmítl. Zakázal mu dokonce mysliti na vstup do kláštera. P. Pavlovi nastaly těžké chvíle. Srdce táhlo jej do kláštera, slova Alfonsova uváděla ho ve zmatek. Šel na exercicie a tam po mnohých modlitbách a přemýšlení hlásil se o přijetí po druhé. Tentokráte byl přijat. Ihned opustil Cavu a vydal se do San Aniello, kde se tehdy sv. Alfons zdržoval. Bylo to 21. října 1741. Odešel tajně. Bolest lidu, když se o jeho odchodu dověděl, byla velká. Dlouho ještě říkali: „Ó, Bože, co jste nám to, vy redemptoristé učinili! Vzali jste nám světce.“ — Ne tak P. Cafaro. Ve své pokoře považoval se za nejnehodnějšího.

* * *

Svatý Zakladatel přijal P. Cafaro s největší radostí. Vždyť ho znal jako horlivého misionáře, který mohl znamenati mnoho pro kongregaci. Tato měla po 9 letech svého trvání teprve 10 misionářů. Pro sluhu Božího zůstala zase středa 25. října po celý život dnem památným, neboť zjednala mu přístup do řádu, kde mohl vykonati nesmírně mnoho dobrého pro duše.

Aby mu ukázal život a činnost v kongregaci, vzal sv. Alfons sluhu Božího ihned s sebou na misie. Tak zúčastnil se P. Cafaro obnovy misie v Afragole, Burra, San Sebastiano, Bosco, Bosco Trecase, Annuziella. — 10. ledna 1742 shledáváme se s P. Cafaro v San Aniello, kde užívá zaslouženého odpočinku po misích. Ale již 2. února působí opět v Cremano, Resině, Sv. Janu de Teduci, Ponticelli, Polleca a na konec ještě jednou v Barca. Teprve potom odebrah se oba do Ciorani.

3. „DO DOMU HOSPODINOVA PŮJDEME.“

Kongregace redemptoristů neměla na počátku pravidelného noviciátu. Členů bylo málo, práce mnoho. Bylo proto nutno všechny, kdo byli schopni, poslati na misie. Ale i tam bylo pro nastávajícího redemptoristu dosti příležitostí ke cvičbě ve ctnosti. Několik měsíců, strávených po misích v samotě klášterní, dokončilo pak započaté dílo noviciátu. Tak tomu bylo i u P. Cafaro. Za těch několik měsíců, jež prodlel se sv. Alfonsem na misích, vžil se do ducha kongregace dokonale. Vrátiv se do kláštera prožil zbytek noviciátu v samotě pod vedením P. J. Mazziniho. S radostí podrobil se vedení tohoto osvědčeného učitele duchovního života. Vždyt chtěl a hledal jen vůli Boží. Proto za svoje hlavní pravidlo řeholního života učinil si zákon naprosté poslušnosti. Pro P. Cafaro nebyla to snadná věc. Vždyt byl mužem, který dříve ve svém postavení jiným jen rozkazoval, který zaujímal významné místo v diecési. P. Mazzini chtěl zkusiti jeho poslušnost a pokoru. Proto jednoho dne vytkl mu v jídelně veřejně před celou komunitou zdánlivý jakýsi přestupek. Beze slova omluvy poklekl sluha Boží na zem a vyslechl pokárání. Jako pokání dostal rozkaz, aby se položil u dveří na podlahu a druzí měli přes něj jíti z jídelny. I toto pokoření přijal bez jediného projevu nevole.

Co bylo hlavním zaměstnáním P. Pavla v noviciátě? Modlitba a sebezápor. Denně se modlil 7 až 8 hodin. Podroboval se také těžkým postům. Skoro ničeho nejedl a ještě i tu trochu kořenil si hořkými bylinami.

Tak přiblížil se toužebně očekávaný den slibů. Bylo to 9. listopadu 1742, právě na 10. výročí založení kongregace. V přítomnosti samého sv. Alfonsa a dojatých spolubratří, hlasem chvějícím se vnitřním pohnutím složil P. Cafaro řeholní sliby. Slíbil ustavičnou chudobu, čistotu a poslušnost. Daroval tehdy Bohu opravdu vše, co měl a čím vládl.

4. „JAK DOBRÉ A PŘÍJEMNÉ JEST, PŘEBÝVAJÍ-LI BRATŘÍ POSPOLU.“

Brzy po řeholních slibech byl P. Cafaro poslán opět na misie. Kde tehdy působil, přesně nevíme. Pravděpodobně bylo to v diecési Salerno a Nocera. V té době zemřel biskup castelamarský, Msgr. Falcoja, který jako duchovní vůdce a rádce sv. Alfonsa vynikající měrou se zasloužil o založení kongregace. Byl po celý svůj život jejím přítelem a ochráncem. Také poslední jeho myšlenky a slova platily jí. Když jej krátce před smrtí navštívil přítel arcibiskup ze Sorrento, řekl mu: „Monsignore, kongregace redemptoristů jest dílo Boží, Bůh jí bude zehnat, rozšíří se a vzroste jako tráva na poli.“ Zpráva o jeho smrti způsobila sv. Alfonsu velikou bolest. V první chvíli byl jako omráčen. Celá starost o kongregaci, kterou před tím sdílel se zesnulým biskupem, spočinula nyní na něm. Ve své pokoře si umínil, že se vzdá hodnosti rektora majora a přijme ji znovu jen za souhlasu všech členů kongregace. Proto svolal na první dny květnové 1743 generální kapitulum do Ciorani. Zúčastnili

se ho mimo světce: P. Sportelli, Mazzini, Rossi, Villani, Benignus Giordano a Cafaro. P. Sarnelli, konaje misie v Neapolsku, nemohl se dostavití.

Capitulum počalo zádušními bohoslužbami za zemřelého Msgra Falcoju, jež konány ve dnech 6.—8. května. — Ve čtvrtek, dne 9. května, bylo první sezení. P. Cafaro byl zvolen skrutátorem. Následovala volba, při níž jednohlasně byl sv. Alfons potvrzen v úřadu rektora majora. Poté obnovili všichni do jeho rukou řeholní sliby. Rádost z výsledku kapitula byla všeobecná. Všichni dobře chápali, že se již kongregace dostala z počátečních obtíží a nyní vítězně spěje k dalšímu rozmachu.

Jak již řečeno, byl duchovním rádcem sv. Alfonsa biskup Falcoja. Toho nyní světec ztratil. Bylo nutno najít si nového duchovního vůdce. Svoji důvěru věnoval sv. Alfons P. Pavlovi, ač měl tento teprve 36 roků. Z toho vidíme, jaké vážnosti požíval sluha Boží u samého zakladatele řádu. Význam události pochopíme ještě lépe, uvážíme-li, že tu byli jiní starší a vynikající členové kongregace, jako P. Sportelli, Mazzini, Villani, kteří právem by si byli zasloužili důvěry světcovy.

Než ještě jiným způsobem projevil světec svou důvěru k sluhovi Božímu. Ustanovil ho novicmistrem. Bůh tomuto rozhodnutí také požehnal. Brzy se přihlásila řada hodných noviců, mezi nimi 8 kněží. Všecky tyto kandidáty duchovního stavu vedl P. Cafaro pevnou rukou k slepé poslušnosti, chudobě, sebezáporu a modlitbě.

Doba a poměry byly tehdy velmi vážné. V jižní Itálii řádil strašně mor. Tisíce denně klesaly v chladný hrob. Snad nejvíce bylo nákazou zachváčeno Neapolsko. 21. června 1743 celá Neapol, v čele se svým arcipastýřem vyšla v kajícím průvodě do ulic města. Všichni volali k nebi

o pomoc a modlili se za odvrácení hrozných metlů. Že tyto události nezůstaly bez odezvy v noviciátě P. Cafaro, je více než jisto. Tehdy právě na žádost svého otce napsal sv. Alfons klasické dílko „Návštěvy velebné Svátosti“ a kaple noviců v Ciorani byla první, jež slyšela tyto výlevy zbožnosti a lásky k nejsvětější Svátosti, jež radostí naplnily samo nebe.

Sotva epidemie ustala, vydal se sluha Boží opět na misie. Doprovázeli jej někteří z jeho noviců - kněží.

* * *

30. června 1744 zemřel v Neapoli P. Sarnelli, muž neobyčejně vzdělaný, slynoucí svatostí života, jeden z prvních druhů sv. Alfonsa. Nebyla to jediná rána, jež stihla tehdy mladou, slibně se vyvíjející kongregaci. Po P. Sarnellim brzy následoval na věčnost P. Benignus Giordano. Hned nato povstaly v Pagani spory. Nepřátelé kongregace usilovali tento dům zničit. Situace stávala se den ze dne hroznější. Povolán proto do Pagani samým sv. Alfonsem P. Cafaro, aby nesnáze odstranil. Jeho pokoje a nepřemožitelné trpělivosti se to také v krátké době podařilo. Z této doby máme zaznamenán typický příklad horlivosti P. Pavla Cafara.

Stalo se v Nocera dei Pagani, že jednoho dne utrpěl tam jakýsi muž smrtelný úraz. Sluha Boží byl zavolán, aby mu poskytl poslední útěchu. Slyše, že raněný již umírá, ve své horlivosti v největším spěchu rozběhl se k umírajícímu. Nic nedbal na to, že nemá plášť ani klobouk a na nohou jen bídné trepky. Poněvadž mu tyto v rychlém běhu překážely, zul je, vzal pod paždí a tak běžel ulicemi Nocery. Bůh odměnil jeho horlivost. Přišel ještě včas. Laskavými slovy postlil umírajícího a dal mu kněžské rozřezání. V jeho náručí potom tento klidně vydechl.

5. „HORLIVOST DOMU TVÉHO STRÁVILA MNE.

Asi půl druhé míle od městečka Illiceto na pahorku, z něhož jest překrásný rozhled na celý okolní kraj, stojí svatyně zvaná Madonna della Consolazione. Vedle vybudovali skromný klášter. Kostel sám byl postaven v roce 1460 blahoslaveným Felixem z Corsano. Je v něm uctíván zázračný obraz P. Marie. V určité doby roční přichází sem velké množství poutníků, aby se poručili do ochrany Matky Boží. Kolem r. 1744 byl klášter i kostel opuštěn. Člen kapitoly illicetské kanovník Casati nabídl klášter i kostel redemptoristům. Proto odebral se tam sv. Alfons, doprovázen P. Cafaro, aby vše prohlédl. Když vystoupili na pahorek ke klášteru, naskytl se jejich zraku nádherný obraz. Před nimi rozprostírala se širá rovina, posetá městečky a vesničkami, táhnoucí se do dálky šesti hodin až k městu Foggia. Klášter a kostel sám byl s jedné strany obklopen vinicí, s druhé strany rozsáhlou zahradou. V pozadí byl prales a proslulé sluje bl. Felixe.

Sv. Alfons váhal zprvu přijmouti toto poutní místo pod svou správu, když mu však kanovník Casati vyprávěl dějiny milostného obrazu a když nadto ještě upozornil, že dole v rovině žije 50—60.000 pastýřů v největší náboženské opuštěnosti, rozhodl se, že nový dům přijme. Nemalou zásluhu o to podle slov P. Tannoji měl P. Cafaro. Naléhal na sv. zakladatele tak dlouho, až tento nabídku přijal. A to, co následovalo, potvrdilo mínění sluhy Božího. Byl to sice jeden z nejchudších klášterů kongregace, kde často nebylo ani nejpotřebnějšího, ale kvůli v něm ctnost, vyšla z něho řada světců. Členy kláštera vykonány též v okolí, nábožensky zanedbaném, přecetné misie. — 28. března 1745

byl dům v Illiceto kanonicky ustaven. P. Cafaro pověřen v něm úřadem ministra. Ihned zabájeny v okolí misie a exercicie. Na jedné z nich přišel k sluhoři Božímu jistý kněz, jménem František Garzilli. Byl pokročilého věku, neduživý, trpěl úzkostlivostí. Přesto však žádal o přijetí do kongregace. P. Cafaro jej odmítl, sv. Alfons však rozhodl jinak. Garzilli byl přijat a vstoupil do noviciátu 9. ledna 1746. Sv. Alfons tehdy řekl P. Pavlovi: „Don Garzilli jest stár a churav a přece vás přežije.“ Tak se také stalo. P. Garzilli zemřel ve vysokém věku 97 let. Sluha Boží odpočíval tehdy již 30 let v hrobě.

* * *

Léta 1745—1746 znamenají skvělou epochu v životě P. Pavla Cafaro. Vykonal v té době celou řadu misí. Snad nejvýznamnější z nich byla ve Foggii. Kázání konána najednou ve čtyřech kostelích města. Uspořádány misijní promluvy pro jednotlivé stavy, pro klerus světský i řeholní, zorganizovány uzavřené exercicie. Misie trvala 40 dní. Výsledek námahy misionářů byl nevšední. Velice mnoho přispěla ku zdárnému výsledku misie zázračná událost, která se přihodila sv. Alfonsu, když kázal před tamnějším milostným obrazem P. Marie. Mezi kázáním vytryskly náhle z mariánského obrazu dva světelné paprsky, které ozářily obličej světcův. Umlkl, zmocnilo se ho nadpřirozené vzrušení a on vznesl se s kazatelny do výše asi tři čtvrti metru. Na tento zázrak pohlíželo čtyři tisíce věřících. Zda-li byl P. Cafaro svědkem tohoto divu, jest neznámo. Na znamenitém výsledku misie měl však jistě lví podíl.

Z Foggie odebral se sluha Boží na misií do Cerignoli, odtud do St. Agathy. Bylo právě nevlidné lednové počasí. Dešť lil se po celé dny z oblak proudy. To vše nevadilo P. Pavlovi.

Znaje rozkaz sv. Alfonsa, že má 23. ledna započítí misii v Santa Agatha, po celé dva dny, doprovázen P. Sportellim, ubíral se spěšně špatnými polními cestami v bezedném blátě a prudkém lijáku, aby včas dospěl na určené místo. Došel tam úplně promočen a vysílen a ihned započal misií. Bůh požehnal této práci. Její výsledek byl neobyčejný.

Brzy nato následovaly misie v Rocchetě a Lacedoni, kde misionáři získali pro kongregaci známého P. Giovenale, který později zemřel v pověsti svatosti.

* * *

Na velikonoce 1746 bylo svoláno nové generální kapitulum. Hlavním předmětem jednání byl zde noviciát. Až dosud byli do něho přijímáni jen kněží nebo taci, kteří dokončili již svoje theologická studia. Pravda, byli schopni ihned veřejné činnosti, bylo však možno, aby si ve svém věku osvojili v každém případě dokonale ducha kongregace? Z toho důvodu rozhodnuto, že napříště mohou býti do kongregace přijati i jiní, kteří dokončili aspoň 18. rok svého věku. Illiceto vyhlédnuto za dům noviciátu a P. Cafaro ustanoven opět novicmistrem.

* * *

Pověst o Alfonsovi a jeho misionářích letěla Itálií. Arcibiskup z Consy na radu svých kněží Rossiho a Margotti nabídl kongregaci nový dům v Caposele. Nabídka přijata 4. června 1746. Kongregace získala nového vynikajícího člena P. Ferraru. Stalo se tak opět pod vlivem cti-hodného P. Cafaro.

Na sklonku r. 1746 vidíme P. Cafaro na misi v Oliveto, kde při jednom z večerních kázání přišel u vytržení. Že všechny tyto události posílily v očích lidu neobyčejně vážnost kongregace, jest nepochybné.

5. "PRVNÍ MEZI BRATŘÍMI."

Zmínili jsme se již v jedné z předchozích kapitol o tom, jak velikou chudobou strádal klášter v Illiceto. Jeho obyvatelé postrádali často i nejpotřebnějšího. V jiných kláštěrech redemptoristů nebylo tehdy ovšem o mnoho lépe. Několik mladších členů řádu zemřelo proto na souchotiny, vysílením a podvýživou. Jiní ztratili odvahu a opustili kongregaci. Vše to přimělo sv. Alfonsa k tomu, že přeložil noviciát do Ciorani, kde přece bylo poněkud lépe. Odešlo tam pět noviců, mezi nimi známý P. Tannoja a P. Apice. Novicmistrem ustanoven P. Villani.

Rektorem v Illiceto stal se P. Cafaro. Jeho postavení nebylo právě záviděníhodné. Mezi rodinou Maffei a biskupem místní diecése vznikly prudké spory. Bylo nebezpečí, že kongregace bude zapletena do těchto rozepí. Se strany představených bylo proto třeba veliké opatrnosti, aby existence domu nebyla ohrožena. P. Cafaro projevil velkou prozíravost a umírněnost v jednání.

* * *

V říjnu 1747 bylo konáno v Ciorani třetí generální kapitulum, na němž jednáno o misiích, slibu chudoby a přísaze setrvání v kongregaci až do smrti. Tehdy složil svoje řeholní sliby před celým úctyhodným shromážděním novic Josef Landi, potomní kronikář kongregace a novicmistr sv. Klementa Hofbauera.

Hned potom vydal se P. Cafaro opět na misie do Piazza di Pandola a Serino. V té době vstoupil do kongregace superior semináře v Conze generální vikář tamnějšího arcibiskupa Don Margotta. Pavla Cafaro, který jej velmi dobře znal, jeho hrdinný čin naplnil velkou radostí. Poslal mu z misie v Serino srdečný list, který oplývá úctou a láskou k věrnému příteli.

V prosinci 1747 právě mezi misí v Bisaccia navštívil P. Cafaro a P. Sportelliho jistý kněz, jménem Angelus Latessa. Prosil o přijetí do kongregace. Zároveň však pronesl pochybnost, zda to bude možné pro jeho pokročilý věk a ustavičnou churavost. Jak se však podivil, když oba misionáři ochotně přislíbili, že se zaň u sv. Alfonsa přimluví, aby byl přijat. Jeho žádost byla také sv. Alfonsem splněna a světec při té příležitosti o něm prohlásil: „Není-li dosti zdrav, aby pracoval venku, ponechám jej doma, aby svým ctnostným životem vzdělával jiné.“ Tak byl přijat P. Latesso ve věku více než 60 let do kongregace. Zemřel později v pověsti svatosti.

* * *

Nový dům redemptoristů v Caposele musel na počátku bojovat s nemalými nesnázemi. Byly tak velké, že v prosinci 1748 rektor domu P. Sportelli jim podlehl, raněn byv mozkovou mrtvicí. Stal se neschopným úřadu. Na jeho místo jmenoval sv. Alfons P. Pavla Cafaro. Přišel a ihned si získal srdce všech. V Caposele stihla jej radostná novina, že kongregace byla 25. ledna 1749 apoštolakou Stolicí schválena. Dekret o tom vydán o měsíc později. Netřeba ani líčiti, jakou radostí naplnila tato zpráva srdce všech. P. Landi vypravuje, že sv. Alfons samou radostí div nezemřel. Ihned svolal všechny do oratoře, dal vystaviti nejsvětější Svátost a leže před oltářem na zemi děkoval Bohu za tuto milost. I P. Cafaro sdílel s ním tuto radost. Naplnilo jej to převelikou útěchou a zmírnilo aspoň poněkud vnitřní jeho muka a bezútěšnost, se kterou bylo mu zápasiti posledních 6 let života.

Vnitřní zkoušky a utrpení nemohly jej ovšem odvrátiti od jeho apoštolské činnosti. Hned po velikonočních vydal se opět na pozvání biskupa z Muro, aby konal v jeho sídelním městě misii.

Doprovázel jej tehdy P. Amarante. Misie byla neobyčejně požehnaná. Zúčastnil se jí jistý zbožný jínoch z Muro, jménem Gerard Majella. Již tehdy těšil se pro svůj svatý život veliké vážnosti u všech, kdo jej znali. Seznámiv se s misionáři, prosil P. Cafaro úpěnlivě o přijetí do řádu. Než jeho vyhublá postava, pobledlý, přísnými posty zmořený obličej působily na P. Pavla tak, že jeho prosbu odmítl. Misie ukončena, misionáři vydali se na další apoštolskou práci do Rionero. Uprostřed cesty zaslechli za sebou volání. Ohlédli se, a co spatřili? Gerard, dávaje jim rukama znamení, běžel za nimi a doběhnuv úpěnlivě prosil, aby jej přijali do kláštera. Byl odmítnut po druhé. To ho však neodstrašilo. Šel za nimi až do Rionero. Tam vrhl se jim k nohám a prosil opět o přijetí. P. Cafaro se nad ním konečně slitoval a poslal Gerarda do Illiceto s dopisem na rektora domu, kde píše: „Posílám Vám nového bratra, který, co se týče práce, nebude Vám k užitku, protože je slabého zdraví, přece však jsem jej nemohl odmítnouti pro velikou vážnost, jaké požívá v Muri.“ Gerard Majella byl přijat a proslul později v kongregaci neobyčejnou svatostí. Církev vyhlásila jej r. 1904 za svatého. Pro četné zázraky, jimiž ho Bůh oslavil již za jeho života, byl nazván „Divo-tvůrcem Itálie.“

V důsledku potvrzení kongregace konáno ve dnech 1. — 7. října 1749 v Ciorani nové generální kapitulum, kde se všichni představení vzdali svých úřadů. P. Cafaro byl nato ustanoven rektorem v illiceto. Svůj úřad přijal ochotně v duchu poslušnosti. Ač věděl dobře, že jde jen do nových starostí a bídy, jaká stále ještě vládla v klášteře Illicetském. Sám se o tom zmiňuje v jednom ze svých dopisů do Ciorani: „Nemáme

co jísti“, plše, „ani co obléci. Všichni jsou vysílení ne z dobrovolného umrtvení, ale z bídy.“ K tomu ještě jeho vnitřní utrpení se stupňovala den ze dne. Nicméně s novou odvahou vrhl se do nových misí. Jejich výsledek byl takový, že právem je možno považovati za nejkrásnější v životě služby Božího. Bůh jej tímto způsobem chtěl odměnit za jeho heroickou poslušnost a lásku k nesmrtelným duším. — Na jedné z těchto misí byl r. 1750 získán pro kongregaci P. Cajone.

V Illiceto pobyl P. Cafaro dva roky a potom poslušnost zavolala jej znovu do Caposele. Přišel tam koncem října 1751 shledal se tu se starými druhy své působnosti. Byl tam P. Margotta, P. Latessa, P. Garzilli, P. Apice. Jen měsíc zůstal doma a jeho apoštolská horlivost znovu jej pudila, aby na misích pracoval pro záchranu duší. Vykonal však jen nověnu v Bovino. Brzy nato, zachvácen těžkou nemocí, byl nucen uchýlit se do Ciorani. Nemoc trvala několik měsíců. Snášel ji s příkladnou trpělivostí. Nemluvil téměř ničeho, jeho odevzdanost do vůle Boží však uchvacovala a dojímalala všechny. Uzdraviv se navrátil se do Caposele, aby tam ukončil stavbu domu.

6. Hlas volajícího: „PŘIPRAVTE CESTU PÁNĚ.“

Životní dráha P. Pavla Cafaro chýlila se zvolna k svému konci. Tím více však rostla jeho láska k duším i k řeholním spolubratřím. V té době byl svědkem smrti několika mladých řeholních spolubratřů.

Byl to především mladý klerik Dominik Blasucci, jiných vzácné ctnosti, již za svého života nazývaný druhým sv. Aloisem. Zemřel 2. listopadu 1752 v Caposele. Když jeho bezduché tělo bylo vystaveno v rakvi v klášterním kostele,

otevřel náhle mrtvé oči a upřel je na P. Pavla. Přítomný lékař Dr. Santorelli se zděsil. P. Cafaro jej však upokojil řka: „Zůstaňte jen klidný, nařídil jsem mu v duchu, aby otevřel oči, bychom snáze vytvořili jeho portrét.“ Tak tomu také bylo. Sotvaže portrét byl dokončen, zavřel Dominik oči opět a byl pohřben. Ještě po 20 dnech bylo jeho tělo nalezeno neporušeno.

17. února 1753 zahájil neúnavný P. Cafaro misií v Paganí. Shledal se tam se svým milovaným duchovním vůdcem P. Mazzinim. U něho hledal útěchu ve svých vnitřních úzkostech, jež na něho doléhaly stále víc a více. A P. Mazzini jej dokonale potěšil a posílil - naposledy v životě.

V Paganí rozloučil se sluha Boží se svým bývalým žákem P. Moscardellem, který v květu mládí, vysílen apoštolskými pracemi, zvolna umíral. Svou nevinnou duši vydechl 10. března 1753.

Tyto krásné případy smrti tehelních spolu-bratří naplnily srdce sluhy Božího ještě větší touhou po smrti, v níž spatřoval vždy jen dokonalé spojení s Bohem. — Poslední misie vykonal P. Pavel Cafaro v Pescopagano a v Quardii. Den, kdy z rukou věčné Lásky měl obdržeti odměnu za své četné a věrné práce, byl nedalek.

7. „BLAHOSLAVENÍ, KTERÍ V PÁNU UMÍRAJÍ“

Řikává se: Jaký život, taková smrt! — Pravdivost těchto slov osvědčila se i na P. Pavlu Cafaro. Jeho život byl svatý, jeho smrt krásná a povzbuzující.

Kdo pozoroval silnou, zdravím kypící postavu P. Pavla, netušil jistě, že tak brzy zamění bědy tohoto světa s radostmi nebes. Zdálo se, že bude

ještě dlouho živ. A přece tajemný jakýs hlas v nitru čas od času jej upozorňoval, že hodina odchodu s tohoto světa se již blíží. Tato nevy-světlitelná předtucha přešla brzy v jistotu. Jednoho dne — bylo to počátkem roku 1753 — řekl docela otevřeně: „V tomto roce zemru.“

Koncem července téhož roku pravil k jednomu z kněží v Caposele: „Na počátku příštího měsíce onemocním horečkou a zemru.“ O několik dní později opakoval tato slova po druhé. 2. srpna šel ještě s P. Latessou do kláštera Konventuálů v Caposele, aby tam získal odpustky Portiunkulí. Hned příštího dne — byl pátek — zmocnila se ho však veliká tělesná ochablost. Když toho dne Dr. Santorelli, jeho důvěrný přítel, přišel jej navštívit, našel sluhu Božího ne jako obvykle klečícího — kleče se vždy modlil a psal — ale sedícího na loži. Byl bledý, ale klidný, ano pokoušel se i zažertovati.

Téhož dne odpoledne vstoupil P. Picone do jeho pokoje. P. Cafaro ležel na lůžku v mdlobách, s ústy otevřenými jako bez života. Rychle zavolali Dr. Santorelliho. Přišel a hlasitě zvolal: „Co je Pavle?“ Nemocný v té chvíli se probral z bezvědomí a s mírným úsměvem pravil: „Nic, nic. Chci jen umřít; prostě Boha, abych měl lehkou hodinku smrti.“ Hned nato zakázal kněží a bratřím, kteří stáli u jeho lůžka, aby se za jeho zdraví modlili. Mají mu spíše vyprositi šťastnou hodinku smrti.

Nadešla sobota 5. září. Nemocný netrpěl ještě horečkou a přece se vši určitostí znovu a znovu opakoval: „V tomto měsíci zemru a ještě dnes dostaví se horečka.“ Objevila se skutečně téhož dne odpoledne, a to s takovou prudkostí, že lékaři již po třech dnech pochybovali, zda bude možno jej zachrániti. P. Giovenale oznámil tuto smutnou novinu ihned sv. Alfonsu. Na světce působila zpráva jako blesk s jasného nebe. Vždyť

znal dobře cenu a význam P. Pavla Cafaro pro kongregaci. Ulekl se proto velice, ihned psal na všechny strany a prosil o modlitbu za těžce nemocného.

Zástupci rektora v Caposele P. Giovenalovi napsal list, ve kterém nařizuje, aby P. Pavlovi byly přečteny tyto tři rozkazy: 1.) P. Cafaro má zanechatí svých úzkostí a býti ujistěn, že je v milosti posvěcující. Zemře-li, nemá zapomenouti u Boha na něho a kongregaci. 2.) Jménem poslušnosti mu nařizuje, je-li to vůle Boží, aby prosil Boha za uzdravení. 3.) Jako jeho představený mu poroučí, slouží-li to k větší cti a chvále Boží, aby se brzy uzdravil.

Sotva P. Giovenale list obdržel, spěchal s ním k nemocnému, aby mu jej přečetl. Když tekl sluhovi Božímu, že se jedná o rozkaz sv. Alfonsa, sebral tento ihned všechny své síly, zvedl se na loži a pozorně naslouchal. Když slyšel první rozkaz světcův, že má zanechatí všech úzkostí, vytryskly mu z očí slzy. Na otázku, proč pláče, odpověděl: „Dojímá mne dobrota mého duchovního otce.“ V té chvíli také zmizela všechna skleslost mysli a on byl veselý. Když však uslyšel druhý a třetí rozkaz sv. Alfonsa, že se má uzdravit, beze slova pozvedl ruku k nebi a naznačil tak, že to není vůle Boží.

7. září pravil mu dr. Santorelli: „Dnes je svátek sv. Kajetána. Co vám praví vaše nitro? Zemřete na tuto nemoc nebo ne?“ — „Nezemru-li před patnáctým, uzdravím se,“ zněla odpověď.

Po celých jedenáct dní, co byl P. Cafaro nemocen, byl svým chováním předmětem obdivu a vzdělání pro všechny. — Byl naprosto klidný a trpělivý, poslušný k ošetřovatelům, ani jednou si nepostěžoval, o nic nikdy nežádal. Přátelé začali nabývatí důvěry, že se přece uzdraví.

Smrt však se blížila stále blíž a blíže. Nemocný si vykonal generální sv. zpověď a při plném vědomí přijal svátosti umírajících. Při tom stále zachovával nebeský klid a bděl nad sebou samým, aby se nedopustil nějaké chyby.

Poněvadž věděl dobře, jak se dává pozor na poslední slova těch, kdož jsou od druhých považováni za služebníky Boží, mlčel skoro ustavičně. Oči měl upřeny na obraz Ukřižovaného a P. Marie a tiše se modlil. Spolubratři jej prosili, aby jim řekl několik slov pro povzbuzení. On však neodpověděl ani jediným slovem, ano bylo na něm znáti jakýsi nepokoj.

Zpráva o nemoci P. Cafaro vzrušila velice veškeré obyvatelstvo v Caposele. V zástupech přicházeli do kostela, aby se pomodlili za jeho uzdravení. 17. září naléhali na to, aby do pokoje nemocného byl donesen obraz ctih. P. Sportelliho, na jehož přimluvu stalo se již několik vyslyšení. Jejich přání bylo vyslyšeno. Sotvaže však vstoupili s obrazem sluhy Božího do světnice P. Pavla Cafaro, začal u tohoto smrtelný zápas. Bylo zřejmo, že svatý jeho spolubratr s nebe dal mu takto znamení k odchodu do věčné domoviny.

Brzy nato nadešla umírajícímu skutečně poslední hodinka. Zemřel klidně a sladce. Bůh jej tak odměnil za všechny jeho práce a námahy, které byl na sebe v životě vzal pro jeho čest a slávu a pro spásu nesmrtelných duší. Bylo to 18. září 1753 v 1 hodinu odpoledne, co P. Pavel Cafaro, oči maje upřeny na kříž, odevzdal svoji šlechetnou duši do rukou svého Stvořitele.

Zpráva o smrti drahého spolubratra, jehož si tolik vážil a tak miloval, bolestně se dotkla sv. Alfonsa. Bylo mu třeba veškeré duševní síly, aby ji snesl klidně a s odevzdaností Boží. Nařídil, aby všude v klášteřích redemptoristů byly

za něj konány slavné zádušní bohoslužby. Sám napsal krátký jeho životopis, který mu později v stáří museli často pro útěchu předčítati. Často se při čtení zamyslí a s hlubokým pohnutím volával: „Ach, Done Pavle, Done Pavle!“

* * *

Ctíhodný P. Pavel Cafaro byl pohřben v klášterní hrobce v Caposele, kde jeho tělo odpočívá dosud. Pobřeční řeč nad jeho rakví pronesl „král misionářů“ P. Apice. Hned po smrti stalo se na přímělu P. Pavla Cafaro několik pozoruhodných vyléčení. Čtyři nemocní v Caposele, které vysilovala těžká horečka, byli na pouhý dotek jeho šatu okamžitě uzdraveni. Jiný nemocný, který byl již zaopatřen svátostmi umírajících, dal si přinést kousek látky z jeho oděvu a položiv si ji na hrud, povstal ihned z lůžka úplně zdrav.

Církev sv. poctila P. Pavla Cafaro po dokonáném procesu o heroicitě jeho ctností názvem „ctíhodného“.

Zříceniny rodného domu sluhy Božího stojí dosud a přijde-li do vesničky Cafari cizinec, neopomenou mu je obyvatelé ukázati s poznámkou: „Casa del prete santo“ — Dům svatého kněze.

**NOVENA ZA BLAHOŘEČENÍ CTIHODNÉHO
P. PAVLA CAFARO:**

POMODLI SE třikrát Otčenáš a Zdrávas
k uctění Boží Prozřetelnosti.

POTÉ DODEJ: „Trojjediný Bože, děkujeme Ti
za všechny milosti, které jsi zde na světě udělil
služebníkmu svému Pavlovi a prosíme, abys na
nebi oslavil toho, který Tě svým životem osla-
voval zde na zemi. Amen.

OBSAH:

<i>Kým asi bude toto dítě</i>	<i>5</i>
<i>Ty jsi knězem na věky</i>	<i>7</i>
<i>Do domu Hospodinova půjdeme</i>	<i>14</i>
<i>Jak dobré a příjemné jest, přebývají-li bratři pospolu</i>	<i>15</i>
<i>Horlivost domu Tvého strávila mne</i>	<i>18</i>
<i>První mezi bratřími</i>	<i>21</i>
<i>Hlas volajícího: „Připravte cestu Páně“</i>	<i>24</i>
<i>Blahoslavení, kteří v Pánu umírají</i>	<i>25</i>

P. ANGELUS LATESSA CSsR.

**Byl to ctihodný kněz, kterého Nejsvětější
Panna darovala kongregaci proto, aby
v ní rozmnožila počet světců. —**

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
P. ANGELUS LATESSA
CSsR.

NAR. 27. SRPNA, ZEMŘEL 5. ŘÍJNA 1754.

Napsal
P. VLADIMÍR JEŘÁBEK. CSsR.

1 9 4 1

Nákladem Koleje OO. Redemptoristů ve Staré Boleslavi

Imprimi potest.

Pragae, die 10. Aprilis 1941.

P. FRANCISCUS SUCHOMEL C.S.R.,

Sup. Prov.

Nibil obstat.

Dr. CONSTANTINUS MIKLÍK C.S.R.,

ensor.

Imprimatur.

Nro. 5748.

Pragae, die 17. Aprilis 1941.

PRAEL. Dr. THEOPHILUS OPATRŇ,

Vicarius Generalis.

Die ustanovení papeže Urbana VIII. prohlašuji, že pílí-li slova „světec“, „blahoslavený“, „zářak“, „nadpřirozeno“ a j. podobná, v ničem tím nemíním předbíhati rozsudku Církve svatě, ale pílí jen proto, že vyjděti lépe mou myšlenku. — Ostatně zůstávají vše rozsudku Církve svatě, již s milostí Boží poslouchati bude vždy mou chloubou.

P. VLAD. JERÁBEK C.S.R.

1.

Angelus Latessa narodil se v Bisaccii, studoval v Acerně, vysvěcen na kněze stal se učedníkem a nástupcem ct. Cajetana Giuliani

Angelus Latessa pocházel z městečka Bisaccia, kde spatřil světlo světa dne 27. srpna 1688. Když poněkud vyspěl, poslali jej starostliví rodiče do Acerny, kde měl na kathedrální škole nabýti potřebného vzdělání. Nadějí do něho kladených též nezklamal. V té době jediným a výhradním jeho zaměstnáním bylo studium a modlitba. V krátké době získal si takto značných vědomostí, prospěl však též velice ve ctnosti. Rodiče a příbuzní se proto ani příliš nedivili, když se mladý Latessa po návratu do Bisaccie rozhodl pro studium theologie. Vynikaje značným nadáním a nadto i nevšední pílí, brzy osvojil si i v tomto oboru všechny potřebné vědomosti. Bylo mu 21 let, když prosil svého biskupa, aby mu udělil svěcení na podjáhna. Byl však příliš přísným biskupem odmítnut. Na kněžské svěcení bylo mu pak čekati ještě plných 5 let. Teprve nástupce prelátův povšimnul si výbor-

ných vlastností mladého klerika a udělil mu bez zdráhání kněžské svěcení. Latessovi bylo tehdy 26 let.

V té době přišel do rodiště Latessova jakýsi P. Cajetán Giuliani, žák ctihodného Antonína de Torris a usadil se nedaleko města jako poustevník. P. Latessa zvolil si tohoto svatého kněze za svého zpovědníka a duchovního vůdce. Plných 30 let řídil se potom jeho moudrými pokyny. Giuliani žil úplně osaměle a Latessa přinášel mu denně ráno a večer vše potřebné k výživě. Často se stávalo, že mistr úplně ponořen do svých meditací klepání na dveře neslyšel a věrnému učedníku nezbylo nic jiného, než čekat 3 — 4 hodiny před poustevnou. V zimě znamenalo to pro něho značnou obět.

Po čase rozhodl se místní biskup, že P. Latessu pro jeho vynikající ctnosti jmenuje kanovníkem. Rodiče sluhy Božího byli tomu velice rádi a naléhali na něho, aby nabízenou hodnost přijal. On však nechtěl učiniti ničeho, dokud se neporadí se svým duchovním rádcem. Giuliani byl skutečně jiného názoru a tak P. Latessa, aby nabízené hodnosti unikl, prchl a skrýval se na neznámém místě tak dlouho, až kanonikát byl udělen jinému. — Po několika letech, za změněných poměrů vzal však přece na sebe úřad duchovního při kathedrále. Své příjmy dělil na tři části: Třetinu ponechával pro svoji výživu, druhou část věnoval kathedrále, poslední díl pro chudé. Tito zvali jej z vděčnosti svým otcem.

* * *

Po dvanácti letech zemřel Giuliani určiv P. Latessu svým nástupcem. Sluhovi Božímu naskytla se tak krásná příležitost pracovati na spáse nesmrtelných duší.

2.

Biskup z Bisaccie jmenoval jej ředitelem semináře. Ani zde nezapomněl Latessa na přísnost života.

Latessovi bylo 46 let, když biskup z Bisaccie jej jmenoval ředitelem semináře, který byl právě zřídil. Sluha Boží, ač to bylo pro něj spojeno s velikým sebezáporem, pokorně se podrobil. Jako představený dbal přísně na to, aby u jeho podřízených vládla především vždy vzájemná shoda a láska. Pod jeho starostlivým vedením ústav začal brzy zkvétat. Vládla tam láska k modlitbě, sebedrtvení a samotě. Časté sv. přijímání horlivě pěstováno. Ještě po letech bylo snadno poznati bývalé chovance semináře podle jejich vážného a skromného jednání.

V době, kdy P. Latessa řídil biskupský seminář, stalo se tam leccos podivuhodného. Tak na př. zastihl kdysi při denní prohlídce spáren jednoho z chovanců, že svlékl punčochy dřívě, než bylo shasnuto. Byl to přestupek proti přísné seminární kázni. Aby se chyba po druhé neopakovala, dostal mladý provinilec několik ran přes nohy. V tomtéž okamžiku cítili však rány i někteří jiní chovanci, kteří se tohoto přestupku častěji dopouštěli. Bolest pocítili jasně, ač se v té chvíli zdržovali v jiných místnostech.

Uvádíme zde ještě jiný podivuhodný případ, kterým Bůh oslavil ctnost sluhy Božího. Jako starostlivý ředitel semináře chtěl kdysi některým z chovanců dopřáti malého zotavení na výletě. Opatřil proto pro každého z nich přesně dle jejich počtu malý chléb a kus sýra. Když se

však o výletě dozvěděli žáci dvou nejvyšších tříd, poslali P. Latessovi deputaci s prosbou, aby se též mohli zúčastniti vycházky. Jako důvod své žádosti udávali, že oni jsou také duchovními jeho dětmi. P. Latessa odpověděl: „Dobře tedy. Bůh nám již pomůže.“ Když došli k cíli vycházky, požehnal chleby i sýry a rozdával. K všeobecnému úžasu dostalo se na všecky a ještě zbylo.

* * *

Ani jako ředitel semináře nezapomínal sluha Boží na svůj dřívější přísný a umrtvený způsob života. Časně vstával a ihned ponořil se do vroucí modlitby. Proklečel při ní vždy nehnutě celé 2 hodiny. Podobně činil i večer. Nikdy nepožíval masa, nikdy nepil vína. Jeho stravou bylo v poledne zpravidla jen trochu zeleniny, večer něco málo ovoce nebo jedno vejce. Spával velmi málo, nikdy ne déle, než 4 — 5 hodin. Při tom ležel na holých deskách. U svých žáků a světců těšil se neomezené důvěře a hluboké úctě.

3.

<i>Po roce uchýlil se opět do samoty, kde vyvinul velkolepou činnost ve prospěch duší.</i>
--

Jen asi rok působil P. Latessa takto požehnaně v biskupském semináři. Potom po vzoru svého dlouholetého vůdce P. Cajetána uchýlil se opět do samoty. Přísně odloučen od svých

příbuzných obýval v zadní části domu svého bratra, který byl kanovníkem, dvě malé světničky. Zjednaný hoch přinášel mu denně skromnou jeho stravu. Nevycházel leč do kostela a to nejodlehlejšími ulicemi. V městě neobjevil se nikdy, leda, že se zúčastnil nějakého církevního průvodu. Z místa své samoty rozvinul však podivuhodnou činnost. Denně konal pro kněze ascetické přednášky. Měl neobyčejně blahodárný vliv zvláště na jinochy. Mnoho věřících zvolilo si jej za zpovědníka a všem těm snažil se vlítí svého ducha modlitby a sebeodříkání. — Nejnežnější snad péči věnoval nemocným, zvláště takovým, kteří byli blízcí smrti. Vroucně uctíval sv. archanděla Michaela. Nověnu před jeho svátkem ztrávil zpravidla v úplné odloučenosti od světa. V těch dnech ani nezpovídal. Když r. 1724 vypukl mezi lidem hlad a rozmohla se bída, rozdal chudým ke cti svého sv. ochránce celé své jmění. Důvěře a úctě k tomuto světcovi připisoval krásné výsledky své činnosti u umírajících. Stalo se kdysi, že jedné noci, když spěchal k nemocnému, postavil se mu do cesty veliký pes. Sluha Boží učinil nad ním veliký kříž a tajemné zvíře zmizelo.

Láska k nevinnosti a ku pokání byly dvě charakteristické vlastnosti P. Latessy. Snad právě proto měl leckdy podivuhodný vliv i na nerozumnou Boží přírodu, jako jsme to zvykli čísti jen v životopisech starých poustevníků. Kdysi doprovázen kněžími — svými žáky šel za město. Na střeše blízkého zámku spatřil párek holubů, kteří na sebe prudce doráželi. P. Latessa se zastavil, chvíli je pozoroval a potom jménem Božím nařídil oběma, aby k němu slétli dolů. Ptáci k úžasu Latessových průvodců ihned uposlechli. P. Angellus předal je pak jednomu ze svých druhů a přikázal mu, aby holuby zanesl jistě chudé rodině.

Ve věku 63 let přijal roucho synů sv. Alfonsa. Svoje řeholní povolání zasloužil si těžkými boji. — Těžce onemocněl, na rozkaz sv. Alfonsa nabyl však opět náhle zdraví.

Žákem P. Latessy byl mimo jiné jistý kněz jménem Margotta. Tomu sluha Boží poradil, aby vstoupil do kongregace Nejsv. Vykupitele. Sám sice dobře chápal a plně uznával záslužnost života ztráveného v poslušnosti, přece však prozatím do řádu se nehlásil, obávaje se, že by pro svůj pokročilý věk byl jen na obtíž.

Po nějaké době se však stalo, že do Bisaccie přišli redemptoristé P. Cafaro a P. Sportelli, aby tam konali sv. misií. P. Latessa je navštívil a světil jim mezi rozmluvou svoji touhu státi se členem kongregace. Doložil, že se neosměluje tak učiniti jen pro svoje vysoké stáří. K nemalé jeho radosti misionáři jej vřídne vyslechli a prohlásili, že jeho přání přednesou sv. Zakladateli. Sv. Alfons slyše o jeho žádosti, bez váhání jej přijal do kongregace řka: „Nemá-li dosti síly a zdraví, aby pracoval na misích, bude vzdělávati jiné aspoň doma svým ctnostným životem.“

Tak byl P. Latessa přijat do kongregace. Koncem dubna r. 1751 odebral se do Caposelle, aby tam pod vedením P. Mazziniho vykonal svůj řeholní noviciát. Tehdy mu bylo již 63 let. 30. května 1751 přijal řeholní šat synů Alfonsových.

Hned na počátku noviciátu dal mu P. Mazzini dobrou radu. „Od této chvíle,“ řekl mu, „třeba, abyste se úplně vzdal dosavadního způsobu svého života. Spěte, když budete toužiti po bdění,

jezte, když byste se chtěl postiti, pobavte se se spolubratři, když Vás zbožnost povede k modlitbě a rozjímání."

Touto radou se P. Latessa též svědomitě řídil. Hlas poslušnosti byl mu od okamžiku, kdy vstoupil do kongregace, nade vše. Svým spolubratřím, mladým klerikům říkal: „Já jsem do kongregace přišel v poslední hodině. Vy jste v tom ohledu šťastnější. Budu se však snažiti, abych vás dohonil."

V noviciátě se sluha Boží všemožně pokořoval. Umýval po stole nádobí jako ten nejposlednější z noviců a konal ochotně i nejnižší práce. Zvláštní radost mu působilo, mohl-li zdobiti oltáře květinami. Protože pravidla noviciátu natizují cvičení paměti, naučil se P. Latessa zpaměti skoro celému Bellarminovu katechismu.

V té době bylo P. Latessovi probojovati těžká pokušení. Stává se tak ostatně na počátku reho-lařského života u všech, kteří před tím ve světě vynikali veřejnou činností. Pokušitel jal se prudce útočiti na sluhu Božího a namlouval mu: „Jen uvaž, co jsi konal dříve ve světě a jak málo dobrého působíš nyní v klášteře. Svůj přísný, umrtvený způsob života zaměnil jsi za pohodlný a lehký. Tolik mladých kněží a kleriků, kteří dříve pod tvým vedením prospívali, zůstalo nyní opuštěno. Hříšné duše, které jsi přivedl na cestu kající, jsou v nebezpečí, že klesnou zpět do hříchu." Tak a podobně útočil na něho duch pekla. Ubohému P. Latessovi se již zdálo, že za trest pro svoje zdánlivé poblouzení a nevěrnost bude od Boha zavržen. Nevěda si rady, obrátil se na P. Mazziniho a s dětskou upřímností sdělil mu vše, co jeho nitrem zmítalo. Zkušený duchovní vůdce uklidnil jej několika slovy a brzy vrátil se svatý klid a pokoj do zmučeného srdce sluhy

Božího. Později říkával mladým klerikům: „Zjevené pokušení jest pokušení zpola již překonané.“

* * *

Po čtyřech měsících stihla P. Latessu nová těžká zkouška. Byl zachvácen smrtelnou nemocí, která jej vrhla takoruka na pokraj hrobu. Oznámili to sv. Alfonsovi. Aby P. Latessu potěšil, dovolil mu světec, aby na smrtelném lůžku mohl složit řeholní slíby. Stalo se tak 17. září 1751. Sv. Alfons tehdy řekl: „P. Latessa nezemře! Bůh nám jej ještě ponechá k našemu vlastnímu povzbuzení.“ To řka poslal sluhovi Božímu rozkaz, aby se ihned uzdravil. Na ta slova P. Angelus povstal z lůžka, horečka zmizela a on byl opět zdrav. Od té chvíle denně ráno optaje se o bratra sestupoval do kostela, aby přijal Tělo Páně. Jednoho dne poslal k P. Margottovi bratra s prosbou, aby mu dovolil sloužit mši svatou. Bratr vyložil si nesprávně odpověď představeného, a tak přistoupil P. Latessa k oltáři a s největší zbožností konal přesvatou Oběť. Po mši sv. dostalo se mu ovšem od P. Margotty výtky pro neposlušnost. Sluha Boží odpověděl: „Ach, pokárejte mne jen. Zasloužím si toho. Domníval jsem se však, že jednám dle poslušnosti.“

5.

Jako řeholník byl hledaným zpovědníkem, milým spolubratrem, vzorem řeholní observance.

P. Angelus Latessa nebyl nikterak neužitečným členem kongregace, jeho hlavní činnost v té době vztahovala se na zpovědnici. Kostel redemptoristů v Caposelle byl hojně navštěvován od věřících a P. Latessa zvláště o svátcích sedával dlouho přes poledne ve zpovědnici. V době,

kdy se v klášteře konala duchovní cvičení pro ordinandy, byl od těchto vyhledáván s mimořádnou důvěrou a oblibou. Jeho péči bylo též svěťeno bratrstvo řemeslníků, které tehdy mělo na 300 členů. Nalezlo v něm opravdového duchovního otce a rádce. — Od představených byl dále ustanoven prefektem bratří laiků a jejich zpovědníkem. V době misit býval superiorem celého domu. Pod jeho vedením vládla všude přísná observance. V té věci předcházel P. Latessa všem tím nejlepším příkladem. Nikdy nechyběl při společných cvičeních. V chóru byl vždy prvním. Všecky volné chvíle za dne věnoval modlitbě. Svoji měsíční rekolekci trávil v koutku kostela. V době osvěžení mluvil jen o duchovních věcech. Často rozjímal se slzami v očích o tajemství Vtělení Syna Božího. — Co se týče úcty mariánské bylo zásadou P. Latessy: „Pro Marii Pannu nemůžeme nikdy dosti učiniti.“ — Nejvíce ze všeho cenil si lásku bratrskou: „Kdo nepěstuje lásku bratrskou,“ říkával, „není pravým synem kongregace.“ Přísně se též umrtvoval. Trpěl průtrží, to mu však nevadilo, aby z lásky k pokoře a sebezáporu nepojedl častěji svůj skromný oběd sedě na zemi. Denně se bičoval, nezřídka i do krve. Před svátky Marie Panny jeho horlivost byla ještě větší. Mírnila ji pouze poslušnost k představeným.

6.

Po čtyřech letech tehotného života těžce onemocněl. V poslední nemoci projevila se jeho ctinnost ve světle nejkrásnějším. Zemřel libaje svatý křtí smrti světce. Bůh jej po smrti oslavil.

Bylo to 2. srpna 1754 v den porciunkule. P. Latessa šel s P. rektorem do kostela OO. konventuálů, aby tam vykonal svoji kající pobožnost.

Chůze po obtížné strmé cestě jej unavila tak velice, že příštího jitra nemohl již povstati z lůžka. Zachvátila ho těžká nemoc, která potrvála bezmála dva měsíce.

6. srpna sloužil naposledy mši svatou. Jakoby to tušil, konal toho dne svatá Tajemství s vroucností hodnou serafa. Zbožný lékař Santorelli, který léčil v poslední nemoci ctihodného fr. Blasucciho a P. Cafaro, se jej tázal: „Co pak vám dnes ráno řekl Pán u oltáře?“ P. Latessa odpověděl: „Rozloučili jsme se. Právil jsem mu: Jest to poslední oběť, kterou Ti přináším u oltáře. Více se neuzšíme.“

Jeho modlitba v poslední nemoci byla vlastně jen ustavičnou přípravou a díkučiněním po svatém přijímání, které mu denně přinášeli. Jeho poslední rozmluvy s těmi, kdož ho navštívili působily hlubokým dojmem na každého. Když se nemocného někdo z příchozích tázal, jak se mu daří, odpovídal: „Plním vůli Boží.“

Na každodenní sv. přijímání ustavičně pamatoval, na svátost posledního pomazání jakoby byl zapomněl. Když nad tím kdosi vyjádřil svůj podiv, odpověděl aluha Boží: „Řeknu si o ně, jakmile přijde chvíle k tomu určená.“ A skutečně 5. října 1754 dal si časně ráno zavolat rektora P. Cajone a prosil o poslední pomazání. Zbožnost s jakou je poté přijal, pohnula přítomné k pláči. Po svatých obřadech prosil, aby ho nechali o samotě, aby jak pravil, mohl se vyzbrojit k poslednímu boji. Tak zůstal po celý den. Asi v 6 hodin večer uchopil sv. kříž a se slzami v očích jal se jej líbat. Brzy nato nastal mu poslední boj. V jedné ruce drže kříž, druhou objímaje svého představeného, odevzdal věčnému Stvořiteli svoji nevinnou duši. Bylo asi 8 hod. večer. Slavila se právě oktáva svátku sv. archan-

děla Michaela, kterého sluha Boží za svého života byl tolik uctíval.

* * *

Den pohřbu P. Latessy byl pro celé město svátkem. P. Cajone pozval na něj celou kapitolu, veškeren klerus i OO. konventuály. Přišlo též mnoho šlechty, aby svojí přítomností prokázali zesnulému poslední poctu. — V noci před pohřbem chtěl jeden z bratří laiků ustříhnouti zemřelému kadeř z vlasů a náhodou jej poranil. Vytryskla čerstvá krev a ačkoliv rána byla jen nepatrná, tekla nepřetržitě delší dobu dále. Zachycovali ji velkým šátkem, z něhož potom mnozí dostali kousíček na památku.

* * *

Osm dní po smrti P. Latessy upadl v Caposelle svatý bratr Gerard Majella uprostřed reakce náhle do extase, a pln radosti jal se volati: „Hleďte, hleďte, P. Latessa vstupuje právě do nebe!“ — O šest dní později sám jej tam následoval.

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
P. JOSEF PASSERAT,
generální vikář C.Ss.R.



P. JOSEF PASSERAT CSsR.,
generální vikář C. Ss. R.

nar. 30. dubna 1772, zemřel 3. října 1858.

— Byl mužem modlitby —

*„Radujte se! Ve mně jste měli až dosud neumělého mistra,
brzy však vám povolám mého Passerata, který vás naučí
modlití. Nestanete-li se svatými pod jeho vedením, nestanete
se jimi nikdy“.*

*[Slova sv. Klementa Hofbauera
k jeho žákům]*

CTIHODNÝ SLUHA BOŽÍ
P. JOSEF PASSERAT
CSsR.

Z KONGREGACE NEJSV. VYKUPITELE

1772 — 1858.

Napsal
P. VLADIMÍR JEŘÁBEK, CSsR

1 9 4 1

Nákladem Koleje OO. Redemptoristů ve Staré Boleslavi.

Imprimi potest.
Pragae, die 2. Februarii 1941.
P. FRANCISCUS SUCHOMEL CSaR.,
Sup. Prev.

Nihil obstat.
Dr. CONSTANTINUS MIKLÍK CSaR.,
censor.

Imprimatur.
Nro. 1960.
Pragae, die 10. Februarii 1941.
PRAEL. Dr. THEOPHILUS OPATRŇ,
Vicarius Generalis.

Die ustanovení papeže Urbana VIII. prohlašuji, že píší-li slova „světec“, „blahoslavený“, „zářak“, „nadpřirozeno“ a j. podobná, v ničem tím nemíním předbíhati rozsudku Církve svaté, ale píši jen proto, že vyjádří lépe mou myšlenku. — Ostatně zůstávají vše rozsudku Církve svaté, jiti s milostí Boží poslouchati bude vždy mou chloubou.

P. VLAD. JERÁBEK CSaR.

*Vyrostl ve varu revoluce
v mize nebojácného —
bojovníka Kristova.*

Plné jméno muže, o němž chceme tuto psát, znělo: Josef Konstantin Fidelis Amand Passerat. Narodil se v nepatrném městečku champagnes-ském Joinville. Otec Josef Passerat byl dle dnešních pojmů inženýrem na statcích vévody Orleanského, matka Kateřina Olivier byla skromná a zbožná žena, jež se těšila neobyčejné vážnosti u všech, kdož ji znali. Nevystupovala vůbec na veřejnost, žila jen a jedině pro svoji rodinu. Bůh obdařil zbožné ty manžely dvěma syny. Mladší Ondřej vstoupil záhy do přísného řádu, brzy však donucen revolucí opustil vlast, uchýlil se do Německa a zemřel 1796 v Korutanech v Celovci. Starší Josef, jehožto život zde chceme vylíčiti, dožil se vysokého věku 86 let.

Téhož dne, kdy spatřil světlo světa, byl také pokřtěn. Došel tak milosti posvěcující a důstojnosti dítky Božího. Svoji křestní nevinností za celý život také nikdy nepozbyl, ba dokonce podle výroku svých pozdějších zpovědníků P. Dechampse a P. Huchamta nedopustil se nikdy v celém svém životě s úplnou rozvahou a plným vědomím ani vředního hříchu.

Již v útlém věku jevil nápadný sklon ku kněžskému stavu. Jeho nejmilejší hrou bylo napodobovati kněze u oltáře. Tato záliba a neuvědomělá touha po kněžství rostla a vzrůstala se v jeho nevinném dětském srděčku stále víc a více.

Rodiče ji ostatně pozorovali s radostí a ustanovili, že mu k tomu dají i přiměřené vzdělání. Nedaleko Joinville v malé vesničce St. Urban

byl starobylý klášter benediktinů, kde nadaní a zbožní hoši byli zdarma vyučováni. Rodiče obrátili se na opata s prosbou o přijetí syna na studie. Jejich žádosti bylo vyhověno. Malý Josef byl přijat a strávil v ctihodném tomto domě celé své mládí až do 16 let. V té době učinil ve vědách neobyčejné pokroky. Jeho kněžské povolání se při tom samozřejmě jen upevnilo. V r. 1788 nacházíme mladého Passerata již v biskupském chlapeckém semináři v Châlons-sur-Marne. Tam čte s velikým západem latinské a francouzské klasiky, jejichž mistrná díla si dokonale osvojil. Nezapomíná při tom ani na svoje vznešené budoucí povolání a jeho zápal a nadšení k práci pro blaho nesmrtelných duší studiem jen roste a se prohlubuje. Aby se na kněžství, po němž tolik prahl, mohl tím lépe připravit, rozhodl se, že vstoupí do koleje sv. Barbory v Patízi. Tu se však přihodilo něco, co jeho plány přivedlo úplně v niveč. Vypukla veliká revoluce francouzská a s ní přišly na celou zemi a zvláště katolíky všechny ty hrůzy, o nichž dějiny vypravují tolik odstrašujícího. Církevní ústavy byly zavrženy, od kléru žádána t. zv. konstituční přísaha, jež prakticky znamenala odtržení od Říma. Asi 1/3 francouzských kněží ji složila a zpronevěřila se tak svému vznešenému úřadu. K nemalému úžasu mladého Passerata podrobili se přísaze i 3 mužové, kteří požívali jeho dokonalé důvěry. Byl to jeho farář, zpovědník a učitel. Zarmoutilo jej to hluboce, jeho vírou však jejich zlý příklad neotřásl.

V rodném městečku ct. sluhý Božího zůstal jen jediný kněz věren své církvi. Byl to tamnější kaplan. Toho navštívil jednoho dne Passerat a prosil snažně, aby se ho kněz ujal a pomohl mu dokončiti filosofická studia. Zbožný duchovní s radostí svolil. Ihned započato s vyučováním. Po celý rok přicházel nadaný jinoch denně s vyučová-

ním do bytu svého učitele, aby za jeho pomoci stále hlouběji pronikal do tajů filosofie. Mezi tím básnění revolucionářů dostoupilo vrcholu. Po celé Francii znělo volání lůzy: „Se šlechtou a kněžími pod guillotinu a na lucerny“! Případy vražd a krvavého násilí stále víc a více se množily. Ani Joinville nezůstalo jich ušetřeno. Ačkoli o studiích Passeratových nebylo v městě ničeho známo, přece jenom nemohl tento zameziti, aby nebyl pokládán za přítele kněží. Tato okolnost zuřivým revolucionářům stačila. Jednoho dne — kdy se toho nejméně nadál — byl náhle dům, v němž bydlil, od nich obklíčen. S křikem a proklínáním vnikla rozběsněná chátka do Passeratova bytu a prohlásila jej za zatčena. Nic nepomohly úpěnlivé prosby a slzy matčiny. Byl spoután a odvezen do vězení. Hrozila mu okamžitá poprava. Bůh však bděl nad svým sluhou a nedopustil, aby se mu přihodilo něco zlého. Na prosby jisté vlivné dámy, která si Passerata pro jeho zbožnost velmi vážila, byl tento brzy z vězení propuštěn s poznámkou, že se mu jeho zbožnost s ohledem na jeho mládí velkomyslně promíjí.

* * *

Nabyv opět svobody, doufal Passerat, že se bude moci zase v klidu oddati svým studiím. Jeho radost nad tím neměla však dlouhého trvání. Bylo to r. 1792, kdy do Francie vtrhlo pruské vojsko v síle 90.000 mužů, aby potlačilo revoluční hnutí. Ve východních departementech vyhlášeny proti nim ihned odvody všech zbraně schopných mužů a jinochů. Passeratovi bylo tehdy 20 let. Byl zdravý, silný, urostlý. Nebylo tedy valné naděje, že by při odvodech byl uznán za neschopna vojenské služby. Věděl to dobře a proto se odevzdal do vůle boží. Zavolan před odvodní komisí, zaujal přísně vojenský postoj.

Pohled na tohoto krásného muže — majestátní postavy, převyšujícího svojí výškou i největší grenadéry o celou hlavu, naplnil odvádějící důstojníky obdivem. Přidělena mu ihned hodnost a postavení tamboura-majora. Passerat v tom viděl zase jen řízení samého Boha, který nechtěl, aby své ruce poskvrnil lidskou krví, což by mu později před svěcením na kněze mohlo býti na závalu. Proto hodnost přijal a hleděl se do nových povinností vpraviti co nejdokonaleji.

Ve vojenské službě neupustil Passerat nikterak od svých obvyklých úkonů zbožnosti. Pokud mu to jen čas a služba dovolovaly, oddával se jim tajně s největší horlivostí. Sám o sobě později řekl, že žil tehdy uprostřed revolucionářů jako řeholník. Často četl si v Následování Krista a stále myslel na svoje budoucí vznešené povolání.

Znepokojovala jej pouze myšlenka, že svými vlastními silami vlastně přispívá jen k snazšímu provedení nekalých plánů revoluce. Tato okolnost hnětla Passerata stále víc a více, až na konec se rozhodl, že tajně opustí vojenskou službu. Brzy to též uskutečnil, překročil tajně hranice francouzské a přešel do Německa.

Jeho situace se tím ovšem valně nezlepšila. Stál tu sám a sám beze všech prostředků a peněz spoléhaje pouze na pomoc Boží. — První starostí Passeratovou bylo najíti nějaký seminář, kde by svoje studia mohl dokončiti. Již dříve doporučili mu k tomu cíli seminář v Lutychu. Tento však byl velmi vzdálen. Bylo mu nejdříve projíti neznámou zemí, jejíž řeči ani neznal a při tom cestou vyžebrať si chléb potřebný k zachování života. Než to jej neodstrašilo a prozřetelnost Boží poslala mu již den po jeho útěku ještě jednoho francouzského klerika uprchlíka, s kterým se vydal ihned na dalekou cestu.

Po velkých strádáních a obtížích dostihli konečně oba Lutychu. Tam je čekalo nové zklamání. Když žádali o přijetí do semináře, byli — neznámo proč — odmítnuti. Jejich naděje zdály se zničeny. K čemu se odhodlal druh Passeratův nevíme, on sám se však rozhodl k další cestě do Trieru, kde, jak slyšel, byla jakási akademie, na níž se přednášely vědy filosofické a teologické. Bez otálení vydal se na novou obtížnou cestu. Došel a k své veliké radosti byl skutečně přijat na ústav. Než ani zde netrvala jeho radost dlouho. Duch ústavu byl dokonale proniknut jedem zhoubného febronianismu. Passerat to brzy poznal a po šesti týdnech seminář opustil. Odebral se do Münsteru, kde byl přijat do tmnějšího semináře. Smutné zkušenosti, získané v Trieru, učinily však sluhu Božího opatrným a nedůvělivým. Zkoumal s největší bedlivostí přednášky svých profesorů a přesvědčil se, že i zde to chybí na pravověrnosti. Poznatek takto učiněný naplnil jeho srdce smutkem a malomyslností. Byl však odhodlán blouditi raději z jedné země do druhé, nežli jen jediný den poslouchati přednášky nekatolických profesorů.

Mezi tím co pln obav přemýšlel, kam by se měl obrátiti, dověděl se, že několik kněží, bývalých to členů zrušeného jezuitského řádu, s velikým úspěchem přednáší v Augsburku teologii. Pln radosti obrátil ihned svoje kročeje do Augsburku. Nebyla to snadná cesta. Bylo třeba ujítí plných sto hodin cesty pěšky. Často byl na cestě zastavován úřady a obtěžován nesčíslnými výslechy. Když konečně přece jen došel cíle své strastiplné cesty, cítil se plně odměněn vědomím, že konečně našel ústav, kde se mu dostane pravé katolické nauky.

Do studia dal se Passerat s takovým zápalem, že ve dvou letech mohl ukončiti celé bohosloví. Toto nadšení pro posvátné vědy zachoval si

potom po celý další život. Nemodlil-li se nebo nebyl-li zaměstnán kněžskou činností, bylo jej vždy viděti, jak sedí u některé vědecké knihy. Hravě luštil i nejtěžší námítky proti víře a pochybnosti z morálky i ascetiky.

2.

*Nádel útulek
v kongregaci.*

Za svých studií v Augsburku slyšel Passerat mnoho o kongregaci redemptoristů. Tato mladičká řeholní společnost, jejíž zakladatel Alfons de Liguori krátce před tím zemřel v pověsti svatosti, přičiněním P. Klementa Hofbauera byla přenesena i za Alpy. Ve Varšavě u sv. Benona založen první dům. Tam počali redemptoristé svoji velkolepou činnost, okteré mluvilo brzy celé Německo. Čím déle mladý Passerat přemýšlel o redemptoristech a způsobu jejich života, tím jasněji poznával, že i on jest povolán k něčemu podobnému. Na konec se pevně rozhodl, že odcestuje do Varšavy a poprosí P. Hofbauera za přijetí. To také koncem roku 1795 učinil. Necestoval do Polska sám. Vydali se s ním na cestu ještě 3 jiní Francouzi: Lemerrier, Lenoir a Bannelet. Když byli vykonali cestu 300 hodin, dospěli přes Sasko a Prusy do velkovévodství Poznaňského a počátkem roku 1796 spatřili konečně v dáli věže Varšavy.

Sv. Klement přijal jich s otevřenou náručí a již po několika týdnech, vida jejich horlivost a opravdovost, připustil je do noviciátu. Řeholní šat přijali z jeho rukou 22. července 1796.

* * *

V noviciátě vžil se mladistvý Passerat velmi brzy do ducha sv. Alfonsa, světce, který kladl tak veliký důraz na častou a dobrou modlitbu. Proto též o nic se nesnažil tolik, jako aby si dokonale osvojil ducha pravé modlitby. Modlil se takofka ustavičně. Jeho řeholní spolubratři dosvědčují, že často strávil celé noci na modlitbě. Každou chvíli bylo jej možno spatřiti, jak klečí někde v domě před křížem nebo sochou P. Marie a s rozpjatýma rukama vroucně se modlí.

Kromě ducha modlitby osvojil si dokonale i ducha sebezáporu. Denně se do krve bičoval, přísně se též postil.

Sv. Klement radoval se velice nad duchovním pokrokem svého žáka. Aby jeho ctnost ještě více prohloubil, neopomenul jej při každé příležitosti pokoriti. Pokora a trpělivost ctnostného novice byly však nevyčerpatelné. Protože ctnost a horlivost mladého Passerata byly skutečně obdivuhodné, připustil jej světec již po 4 měsících noviciátu k řeholním slibům. Stalo se tak 13. listopadu 1796. Na stupních oltáře složil šťastný jinoch svoje řeholní sliby a stal se duchovním synem sv. Alfonsa. O několik měsíců později, 15. dubna 1797 dostalo se mu pak milosti kněžského svěcení. Byl od P. Hofbauera ustanoven, aby vedl mladé kleriky kongregace při jejich teologických studích. Uschopňovaly jej k tomuto úřadu nad jiné jeho nadání, horlivost a zbožnost. — Brzy nato poznáváje stále víc a více vzácné jeho ctnosti, pověřil sv. Klement P. Passerata úřadem novicmistra. V tomto důležitém postavení vychoval P. Passerat pro kongregaci řadu svatých a vynikajících kněží — redemptoristů.

* * *

Skoro 7 let zastával sluha Boží svůj těžký a důležitý úřad novicmistra k největší spokojenosti svých představených.

V polovici r. 1802 přihodilo se něco, co znamenalo v životě ctihodného sluhy Božího důležitou změnu. V té době přišlo k sv. Klementu do Varšavy několik mužů z pohraničního švýcarského městečka Jestetten nedaleko Schaffhausen, aby kongregaci nabídli za klášter polozbořený zámček, ležící o samotě za městem. Klášter měl podléhati jurisdikci biskupa kostnického. Věc byla na pováženou. Vzdálenost mezi Varšavou a Jestetten obnášela 300 hodin cesty. Styk mezi oběma domy v tehdejší bouřlivé době byl nemožný. A přece sv. Klement osvědčen Bohem poznal důležitost tohoto podniku a rozhodl se přijati nabídku občanů z Jestetten. Odcestoval také ihned v doprovodu P. Tadeáše Hübela do Švýcar, aby vše shlédl na vlastní oči. Velká chudoba a nedostatek toho nejpotřebnějšího, jež tam našel, jej neodstrašily. Poznával však dobře, že sám jako představený nebude moci dům vésti. Bylo se mu poohlédnouti po jiném zkušeném muži, který by se celé věci ujal. Vždyť nový dům byl úplně bez peněz, bez ochrany v cizí zemi, kdy na všech stranách zuřila válka. Bylo tedy třeba pro úřad nového představeného, muže nad jiné zkušeného a spolehlivého. Za toho byl svatým Klementem uznán jedině P. Passerat.

Napsal tedy sluhovi Božímu do Varšavy, aby ihned vydal se ještě s několika druhy na cestu do Jestetten. P. Passerat tak učinil co nejrychleji. Ve své pokoře netušil ovšem, jaké plány s ním má sv. Klement. Užasl proto, když se po svém příchodu do Jestetten dozvěděl, že jest jmenován představeným nového domu. Ale poslušnost velela a on — ač povahou nesmělý a bázlivý — dal se energicky do díla. Podporovala jej v tom neobmezená důvěra v Boží Prozřetelnost.

Nový klášter ležel na výšině zvané Tábor. Poskytoval obraz úplného zrušení a dokonalé bída. Bylo tam sotva několik místností, které byly jakž takž schopny k obýván. V nich tísnilo se asi 30 členů komunity. Skla v oknech byla vesměs popraskaná — nahradily je desky — dveře nedoléhaly, do horního poschodí vystupovalo se po žebříku. V zimě zahřívala celou komunitu jediná stará kamna, umístěná v hlavním sále. Byla tak velká a tak chatrná, že bylo nutno je podepřítí trámy, aby nespadla.

Na výživu mohl jim sv. Klement z Varšavy poslati právě tolik, aby nezemřeli hladu. Jídelní lístek byl jednoduchý: snídaně žádná, k obědu polévka, zelenina a tu a tam kousek masa. K večeři byla jen bramborová polévka. Za nápoj sloužila jim voda, jen na veliké svátky dostávali skleničku špatného vína.

Byl to život plný sebezáporu, který trval plných 18 let, pokud kongregace nebyla ve Švýcarských pevně zakotvena. P. Passerat vzpomínal později s pohnutím na oběti, které tehdy všichni denně museli přinášeti.

Všecky obtíže nesnadného svého postavení překonával sluhou Boží svojí neochvějnou důvěrou v pomoc Boží. Často říkal: Nikdy není nám Bůh tak blízko, jako když se nám zdá, že nás již opustil. A kdysi dodal: Bůh jest naším otcem a to nejlepším otcem. Nezdá se vám, bratři, že jest povinen nám pomoci, když na lidi nemůžeme již spoléhati? —

3.

*Stal se tulákem
pro Krista.*

Když v září r. 1804 přišel sv. Klement z Varšavy do Jestetten, aby vykonal v novém domě kanonickou visitaci, dostavila se tam za ním depu-

tace katolíků z Triberku — městečka to ležícího ve Schwarzwaldu — s prosbou, aby u nich založil nový klášter. Nabídka byla velmi příznivá. Triberg nacházel se podobně jako Jestetten v diecesi Kostnické. Bylo to známé poutní místo s obyvatelstvem ryze katolickým. Bylo si přát se strany horlivých misionářů ještě něčeho více? Návrh byl proto s radostí přijat a pro nový dům určení tři kněží a jeden bratr laik. Stalo se tak 31. března 1805.

Nadšení věřících, když se tito dověděli o nových horlivých řeholnících, bylo neobyčejné. Se všech stran spěchaly zástupy do Triberku. Činnost v kostele triberském byla brzy věrným obrazem toho, co se dalo u sv. Benona ve Varšavě. Zdálo se, že kongregace spěje za Alpami vstříc utěšenější budoucnosti.

Než ani peklo nespalo. Triberg a Jestetten, jak již řečeno, spadaly tehdy pod jurisdikci biskupa kostnického. Tato diecese byla spravována zástupcem arcibiskupa Dalbergra, svobodným pánem z Wessenbergu. Tomuto muži proniknutému svobodomyslným smýšlením stala se horlivá činnost redemptoristů záhy trnem v oku. Aby jejich vliv zničil, zakázal jim jakékoliv církevní funkce kromě mše svaté. Činnost kněží byla tím zasažena u samého kořene. Marně namáhal se sv. Klement, aby vše urovnal. Nakonec nezbylo, než opustiti oba kláštery a vzdáliti se z celé diecese. V těchto trapných chvílích zachoval P. Passerat největší duševní klid. Pln živé víry libal uctivé ruku, která s nimi jednala tak tvrdě a nedopustil, aby v jeho přítomnosti bylo od některého poddaného pronešeno jediné příkré slovo proti nespravedlivému útisku. Často při tom připomínal ostatním slova Božského Spasitele: „Blahoslavení, kteří trpí protivensství pro spravedlnost.“

Po velké námaze podařilo se sv. Klementovi najít pro svoje pronásledované spolubratry nové místo, kam by se uchýlili. Poskytl je biskup Augsburský, nabídnuv mu dům v Babenhausen. Sotva že tento byl poněkud upraven, dostal P. Passerat rozkaz: „Opusťte ihned Jestetten a celou komunitou přijďte do Babenhausen.“ Zima byla právě za dveřmi. Celá Evropa byla zachváćena válkou, nebylo průvodních listin, ani peněz. Babenhausen bylo vzdáleno 30 hodin od Jestetten. To vše P. Passerata neodstrašilo. Svolal ihned všechny členy kláštera, nařídil, aby každý si připravil skrovné zavazadlo a bez meškání, s důvěrou v Boha vydali se na cestu.

* * *

Cesta do Babenhausen tolik namáhavá a nepohodlná byla jen počátkem dalších cest, které trvaly plných dvanáct let, kdy ubozí redemptoristé byli štváni s místa na místo. Z Babenhausen odešli 1807 do Churu (Kanton Graubünden), ještě téhož roku přestěhovali se z Churu do Fischbachu (Kanton Wallis). R. 1811 opustili Fischbach a usídlili se ve Batterswielu nedaleko Freiburgu. Nouze a obtíže všeho druhu dosáhly tehdy takového stupně, že P. Passerat byl nucen rozdělit jednotlivé členy na různá místa, aby je tak uchránil před pronásledováním úřadů. Mladé kleriky však vzal sebou do Freiburgu, aby tam na veřejném ústavě dokončili svoje studia. Hleděl je uživit tím, že zastával sám místo kaplana ve Farvagny, Posat a na konec místo faráře ve Cerniatu. Tato místa se nacházejí vesměs v bezprostřední blízkosti Freiburgu.

* * *

Cesty, které P. Passerat konal se svými poddanými s místa na místo, nebyly nikterak snadné. Především šli vždy všichni pěšky. Jen zřídka kdy podařilo se jim dostatí bídný povoz pro zavazadla. Jinak nesl si každý svoje věci sám. Denně bylo jim ujítí takto až deset hodin cesty. Často trpěli hladem. Nikdo však si neztěžoval, vždyť předcházeli jim trpělivostí a dobrým příkladem sám P. Passerat. — Když v listopadu r. 1808 průsmyky Alp byly sněhem úplně zaváty a ani placení průvodcové nechtěli jítí dále, zvolal P. Passerat: „Děti, padněte na kolena. Jen modlitba může nás ještě zachrániti.“ Na ta slova všichni poklekli a s rozpjatýma rukama volali k nebi za pomoc. Oba protestantští průvodčí s podivem na ně hleděli a když modlitba byla skončena, sami od sebe řekli: „Ku předu, ku předu! Po takovéto modlitbě netřeba se ničeho báti.“

Při všech těchto obtížích býval P. Passerat vždy veselý. Na rtech bylo mu zřítí stále milý úsměv. Svoje zavazadla nesl si sám. Cestou zachovávali všichni denní pořádek tak, jako by byli doma: mlčení, rozjímání, duchovní čtení, konference, zpytování svědomí. Vstávalo se vždy o 4. hod. ranní. —

P. Passerat toužil velice po tom, aby denně se mohl spojití svátostně se svým Spasitelem. Proto zůstával lačným tak dlouho, dokud byla aspoň jiskérka naděje, že přijdou do nějakého kostela, kde by mohl sloužití mši sv. Ustavičné přísné posty zeslabily jeho žaludek tak velice, že na konec každé jídlo stalo se mu bolestnou obtíží.

Ani na dalekých a obtížných cestách nezapomínal na svoje apoštolské povolání. Všude, kam přišel a kde se k tomu naskytla vhodná příležitost, kázal a zpovídal. V plném lesku rozvinul ovšem svoji činnost až v té části Švýcar,

kde převládá francina. Mnozí, kteří jej viděli na kazatelně, uchvácení jeho zjevem říkali: „Chcete-li vědět, jak asi vyhlížel Božský Spasitel, popatřte na P. Passerata, když stojí na kazatelně.

R. 1813 konal P. Passerat ve Freiburgu první exercicie pro diecesní klerus. Byla to věc na tu dobu neslýchaná. Nával byl veliký, výsledek duchovních cvičení jest větší. Od té chvíle po řadu let potom musel ct. sluha Boží konati každoročně kněžím podobná duchovní cvičení.

4.

*Byl otcem svých
poddaných*

Jako bdělý představený nezapomínal P. Passerat na svoje poddané, třebaže tito žili roztroušeni po farách kantonu freiburského. Kde to bylo možné, přidělil každému knězi vždy jednoho bratra laika a žádal, aby na faře byl zachováván tentýž pořádek, jako v klášteře. Jednou za měsíc museli se všichni sjetí k němu a celý den potom býval věnován úkonům zbožnosti, rozmluvám o theologických otázkách, povinnostech řeholních a pod. Pobožnostem a poradám předsedal vždy P. Passerat sám. Řídil vše s takovou láskou a jemností, že všichni vraceli se na svá stanoviště opět posílení, potěšení a utvrzení v dobrém.

Při tom snažil se všemožně, aby této nejisté situaci učinil co nejdříve konec získáním některého kláštera. Stalo se tak, když se P. Passeratovi podařilo počátkem r. 1818 dostati opuštěný klášter karthusiánů zvaný Bal-Sainte. Po pět set let sloužili tam Bohu zbožní synové sv. Brunona. R. 1777 byli však vládou vyhnáni a klášter i kostel od té doby pustl, až se ho ujali redemp-

toristé. 12. května 1818 byl dům slavnostně vzat do jejich správy. Domácí kronika o tom vypravuje s nadšením. Ustanoveno převzítí klášter co nejslavněji. Zmíněného dne vydali se tedy do Bal-Sainte v průvodu. V čele nesl jeden z kleriků kříž, za ním šli dva kněží, jeden novic a řada bratří laiků. Cestou zpívány zbožné písně a děkovné hymny. Tak dospěli až na místo, které jim bylo svěřeno Boží Prozřetelností. Čekala jich tam bída. Dům byl prázdný a pustý. Nikde ničeho k jídlu. Chyběl i ten nejpotřebnější nábytek jako lůžka, židle, stoly a pod. Po několika hodinách ujal se unavených řeholníků jakýs rolník a dal jim na občerstvení trochu koziho mléka a chléb. Nesnáze byly veliké, P. Passerat však nezoufal. S obvyklou svojí energií ujal se ihned díla a tak pod moudrým jeho vedením bída se zvolna zmírňovala a po několika letech domohl se klášter jakéhos takéhos blahobytu. Ale ani potom nedopustil sluha Boží jako věrný přítel chudoby, aby se oddali blahobytnému životu. Co z příjmů kláštera přebývalo, vše rozdál chudým. Členové žili dále stejně chudě, jako kdysi v Jestetten. Ráno byla polévka, v poledne zelenina a kousek osoleného masa, sýr a ovoce, večer chléb a ovoce. Jako nápoje užívali mléka a vody, jen velmi zřídka vína.

Přes tuto přísnost života vládla mezi členy domu spokojenost a radost Ducha svatého. Ctnost horlivě pěstována. Všem zase předcházet tu dobrým příkladem svatý představený.

Ihned od počátku — sotva že situace v Bal-Sainte počala býti aspoň trochu snesitelnou, snažil se P. Passerat, aby opět dostal zpět do kláštera všechny své kněze, z nichž mnozí ještě žili roztroušeni po farách. Při tehdejších nedostatku kněží a duchovní opuštěnosti lidu nebylo to však ihned možné. P. Passerat tedy nařídil, aby aspoň občas přicházeli do kláštera a tam

snažili se exerciciemi obnoviti v sobě řeholního ducha. První taková schůzka byla 6 měsíců po založení kláštera. P. Passerat přijal je tehdy zvláště slavnostně a snažil se všemožně, aby co nejvíce okřáli na duchu.

* * *

Mezi tím událo se v kongregaci redemptoristů leccos důležitého. V době kdy sv. Klement dlel v Babenhausen, povstalo ve Varšavě proti kve-
tujícímu klášteru u sv. Benona nebezpečné hnutí. Na zprávu o tom vrátil se světec ihned do Varšavy, nedalo se však již ničeho činiti. Ve svatodušní oktávě r. 1808 vnikla četa vojnů násilím do kláštera, zatkla všechny členy a donutila jich, aby vstoupili do předem již připravených povozů. V největším spěchu byli potom vyvezeni ven z bran města. Byli dopraveni nejdříve do pevnosti Kostřín a tam uvězněni. Po 4 týdnech byli posláni do svých rodných obcí. P. Hofbauer ještě s 3 průvodci odešel do Rakouska a usadil se ve Vídni. Brzy začal i tam vyvíjeti velkolepou apoštolskou činnost. S P. Passeratem zůstal v čilém písemném styku. Ve svém dopise ze dne 25. září 1811 zasláném gen. představenému kongregace P. Blasuccimu doporučí jej dokonce po své smrti za svého nástupce v úřadě generálního vikáře.

V březnu r. 1820 sv. Klement zemřel. Na zprávu o jeho smrti obrátil se P. Passerat ihned do Říma s prosbou, aby byl zbaven úřadu rektora a dům v Bal-Sainte aby byl podřízen přímo do Říma. Jaké však bylo jeho překvapení, když rektor major ve své odpovědi nejen že jej úřadu rektora nezbavil, ale jmenoval jej přímo svým generálním vikářem pro domy za Alpami. Rozkaz byl tak určitý, že nebylo vyhnutí. P. Passerat

byl nucen bez odkladu odcestovati do Vídně a to tím spíše proto, že se připravovaly události, jež měly rozhodnouti o osudu kongregace za Alpami.

5.

*Položil pevný základ
nové štípci se kongregaci.*

Měsíc po smrti sv. Klementa vyšel císařský dekret, kterým byla kongregace Nejsv. Vykupitele povolena pro celé Rakousko. Mohla dle libosti zakládati domy a věnovati se nerušeně své činnosti. Na znamení své přízně daroval císař František I. ihned redemptoristům kostel zv. Maria am Gestade, kde měli konati bohoslužby — mimo jiné i pro vídeňské Čechy. K tomu přidal císař protilehlý dům, který měl sloužiti za klášter. P. Passeratovi zbyl úkol vše přivést do pravidelného chodu. Hned na počátku narazil na obtíže, které by každého jiného byly odstrašily. Jako rozený Francouz upoutal především na sebe pozornost vídeňské policie. Nastaly výslechy, psáno ihned na všechny obce, kde se před tím sluha Boží byl zdržoval. Tak to trvalo po celý rok. Výsledek všeho byl, že vyšetřováním vyšly na jevo jen vynikající vlastnosti P. Passerata.

Druhá obtíž se kterou se sluha Boží setkal, tkvěla ve strohém duchu josefínských zákonů, které tehdy vládly v Rakousku. Podle nich nejvyšší představený té které řeholní společnosti musel sídliti v Rakousku, měl býti potvrzen ne od papeže, ale od biskupa, měl býti volen na doživotí, ne ustanoven z Říma. Kdyby P. Passerat byl býval tyto zákony uplatnil ve svém úřadě, bylo by to prakticky znamenalo odtržení za-

alpských domů od Říma. Tomu však vzpíralo se jeho svědomí a srdce. Na štěstí za mírné vlády císaře Františka I. zákony nebyly prováděny v celé své strohosti. Tak se také našel způsob, jak vyhověti zákonu aspoň na venek a neproviníti se proti svědomí. Před státem P. Passerat vystupoval jako vrchní představený redemptoristů, před kongregací byl jen gen. vikářem, zástupcem rektora majora v Římě.

* * *

Když P. Passerat přišel do Vídně, nebyl jen tak zcela neznámákům sv. Klementa a prvním redemptoristům ve Vídni. Již před tím jim světec často a mnoho vyprávěl o vynikajících vlastnostech jeho drahého Passerata. Není tedy divu, že byl od nich uvítán s jásotem. Hlásili se ihned četní novicové. Byl zřízen noviciát, zavedena přísná kázeň. Vzorem dokonalého řeholního života všem byl opět ct. P. Passerat. On to byl také, jenž o všechny pečoval jako starostlivá matka a úsilovně snažil se o to, aby jim do srdce vštípl pravého ducha kongregace. Při společných rozjímáních, v konferencích, v soukromých rozmluvách, při zábavě, krátce vždy a všude snažil se o to, aby je nadchl pro ctnost a vznešené jejich povolání. A jeho slova podporovaná vlastním dobrým příkladem měla u nich takový výsledek, že o 40 let později mohl o něm jeden z jeho noviců P. Bedřich von Held napsat: „Pravý duch řeholní, snaha po dokonalosti a vše dobré, jež se uchovalo v srdcích jedinců, jednotlivých domů ano i celých provincií, za vše to možno děkovati P. Passeratovi. Jsem přesvědčen, že bez jeho duchovního vedení nebyla by se kongregace udržela v Rakousku až do r. 1848.“

2. srpna r. 1821 složili první novicové do rukou P. Passerata svoje řeholní sliby. Z kněží to byli: P. Madlener, Pajalič, Petrák a Springer. Z kleriků byl to známý již Held a Kosmáček.

Mezi těmi, kteří se do noviciátu sice přihlásili, ale v kongregaci nevytrvali, byl mimo jiné i známý dvorní rada Zachariáš Werner. Jako básník již před tím dobyl si zvučného jména. V Římě přestoupil ke katolické církvi a r. 1814 byl od biskupa Dalberga vysvěcen na kněze. Brzy nato přišel do Vídně. Tam stal se tento slavný muž, jehož sám Goethe obdivoval, věrným učníkem sv. Klementa. Na jeho vybídnutí věnoval se kazatelskému úřadu, ve kterém neobyčejně vynikl. Byl skvělým řečníkem a měl pronikavý vliv na vyšší vrstvy lidské společnosti. Jak nadaným byl básníkem, vidno z toho, že neztídka přišel-li na kazatelně do řečnického ohně, mluvil třeba i celé půl hodiny ve skvělých verších — bez přípravy! Sv. Klement jej velice miloval. Když byl založen klášter Maria Stiegen přihlásil se i Werner do noviciátu. Bylo mu tehdy 52 let. Brzy však poznal, že vzal na sebe břímě těžší než mohl unést. Jeho zdraví bylo velmi otřesené. Mimo to navyl si tak velice určitému pohodlí, že nebylo možno aby mu odvykl. Tak na př. nedovedl se ráno bez pomoci sluhy obléci. Také společný život působil mu obtíže. Po několika marných pokusech navyknouti tvrdému způsobu života v kongregaci odložil šat redemptoristů. Stal se však oblátem kongregace a po celý další život zůstal s ní v čilém a důvěrném styku.

* * *

Kongregace redemptoristů v Rakousku potřebovala však ke svému zdárnému rozvoji nejen noviciátu, nýbrž i studijního domu. Tehdejší ra-

kouské zákony žádaly, aby všichni kandidáti duchovního stavu, nevyjímaje ani řeholníků, studovali na státních universitách. Duch těchto ústavů byl však tehdy vesměs církvi nepřátelský. Za takových poměrů bylo takofka nemožno, aby mladí klerikové kongregace stali se zdatnými misionáři. To dobře věděl P. Passerat a proto odhodlal se k smělému podniku. Za pomoci vlivných osob podařilo se mu po pětiletém úsilí a ustavičné modlitbě založit studijní dům v Mautern ve Štýrsku. Stalo se tak 4. prosince 1826. Z tohoto domu vyšlo během let na sta vynikajících misionářů, kteří potom působili blahodárně nejen v Evropě, ale i v zámoří.

6.

*Stal se apoštolem
Vidně.*

Kostel Maria Stiegen, který císař František I. předal redemptoristům, byl 24. prosince 1820 nově vysvěcen a o den později na slavný Hod boží vánoční byly v něm konány poprvé slavnostní bohoslužby. P. Passerat, ač němčinu ovládal jen nedokonale, přece vystoupil na kazatelnu, aby kázal před četně sbromážděným lidem. Jeho řeč hned na poprvé zapůsobila na všechny přítomné hlubokým dojmem. Byla jen počátkem oné velkolepé činnosti, kterou redemptoristé brzy nato rozvinuli ve své svatyni. Byla to vlastně ustavičná misie. Nával těch, kteří u redemptoristů chtěli přijati sv. svátostí býval tak veliký, že v neděle a svátky bývalo tam zaměstnáno až 28 zpovědníků.

Co mocně všechny přitahovalo, byla péče s jakou se starali redemptoristé o okrasu domu božího. Tehdejší doba prosáklá zásadami neblahého josefinismu nebyla na něco podobného zvyklá.

Na největší svátky na př. hořovalo na oltáři jen 6 svíček. Kostel Maria Stiegen býval vždy nádherně vyzdoben svěžími květinami a tonul přímo v záplavě světla. Bohoslužby konaly se s největším možným leskem. Lidé vidouce to přicházeli stále ve větších zástupech a mnozí říkali: „Jak to musí býti krásné teprve v nebi, když již církevní obřady jsou tak uchvacující“.

Co mnohé přivábilo na „Nábřeží“, byla osobnost P. Passerata. Pohled na jeho velebnou postavu, stříbrný vlas a produševnělý obličej mocně dojmával každého. Bylo to něco neobvyčejného, moci alyšeti P. Passerata, když konal s lidem některou pobožnost. Kdysi vstoupil do kostela P. Marie profesor vídeňského kněžského semináře dr. Kasimír. P. Passerat se právě hlasitě modlil s lidem. Na profesora zapůsobil tak velice, že tento hluboce dojat, prohlásil před svými žáky v přednášce: „Dnes jsem viděl velkého přemluvce u Boha, který se umí modlití tak, jako nikdo jiný.“ — Tento muž si od té chvíle zamiloval kongregaci tak velice, že později do ní sám vstoupil.

Hlavní činnost P. Passerata ve Vídni vztahovala se ovšem na zpovědnici. Zde byl vyhledáván od bohatých stejně jako od chudých. Nezřídka zpovídal po celé dny. Jeho činnost mu ovšem nikterak nevadila v tom, aby nepěstoval ducha modlitby. Za dne ve volné chvíli buďto se modlil nebo studoval. Bohoslovné vědy znal tak důkladně, že jeho vědomosti obdivovali i profesori vídeňské university.

7.

*Vedl panny zasvěcené
k Bohu.*

Maje dobře na paměti význam modlitby pro úspěch apoštolských prací rozhodl se P. Passerat, že zavede do Rakouska z Itálie řád redemp-

toristek, aby se modlily za zdar apoštolských prací jeho duchovních synů.

Řád redemptoristek, který ve svém vzniku byl v těsném spojení se samým sv. Alfonsem, měl do té doby na celém světě jen dva kláštery: Ve Scale a ve Sv. Agatě. Zachovávala se v něm původní přísná kázeň, dále se však nešířil. Tento úkol ponechala Boží prozřetelnost P. Passeratovi.

K sluhovi Božímu přicházela k sv. zpovědi častěji zbožná jedna slečna jménem Eugenie Dijonová — rodem francouzka. Byla to dáma jemného srdce, při tom pevného charakteru, která byla hotova neleknouti se žádné oběti, pozná-li, že ji Bůh od ní žádá. Měla též zvláštní sklon k rozjímavému životu a zálibu v samotě. Té použil P. Passerat, aby uskutečnil své plány, kterými se již dlouho před tím zabýval, zavést totiž také v Rakousku řád redemptoristek. Když divce vše vyložil, ochotně souhlasila. Brzy našly se ještě jiné společnice odhodlané ji následovati. Byly to zvláště dvě dámy ze vznešených kruhů vídeňských: Slečna Karolina z Heinsbergu a Antonie, ovdovělá hraběnka z Welsersheimbu. S těmito založil P. Passerat řád redemptoristek. Nebyla to ovšem snadná práce. Tehdejší rakouské zákony nepřipouštěly vůbec čistě rozjímavých řádů, jakým byl i řád redemptoristek. Proto na radu P. Passerata převzaly první redemptoristky zatím správu Magdaleneninstitutu a zde snažily se řeholi zachovávat tak, jak jen to bylo možno. P. Passerat mezi tím hledal vlivné přímluvce, za jejichž pomoci by dosáhl od císaře Františka I. potřebného povolení pro redemptoristky v Rakousku. Již 3 roky jednáno v té věci — a stále marně — bez výsledku. Roku 1825 P. Passerat těžce onemocněl. Úzkost, zmatek a nejistota naplnily srdce ubohých řeholnic. Co bude s nimi, jestliže jejich ochránce zemře! Dnem i nocí ne-

ustávaly se modlití za uzdravení drahého nemocného, nemoc se však stále nelepšila. Kromě toho dolehla na srdce řeholnic trapná pochybnost, zda je to skutečně vůle Boží, aby řád redemptoristek byl zaveden i do Rakouska.

Jednoho dne matka Marie Alfonsa — bývalá to slečna Eugénie Dijonová, plna nejistoty a zmatku odebrala se do hovorny kláštera redemptoristů, aby z úst P. Passerata zaslechla ještě jednou rozhodné slovo, co třeba činiti. Tento, ač nemocen, bez váhání dal se donést do hovorny a přijal svoji nejstarší duchovní dceru, jak ji nazýval, s největší laskavostí a dobrotou. Z počátku promlouval k ní o boží dobrotě a důvěře v prozřetelnost, náhle však zvolal: „Jen ku předu, je to dílo boží. Utrpení, jež snášíte, kříže a pokorování, jež na vás se všech stran doléhají, jsou znamením, že se zde jedná opravdu o věc boží. Ve jménu božím vás ujišťuji, vytrváte-li, dojdete splnění svých přání, Bůh sám bude o vás pečovat.“

O den později nemoc P. Passerata se silně zhoršila. Z lidského hlediska zdálo se býti vše ztraceno. A přece Bůh nedopustil, aby dílo tak ušlechtlé bylo zmačeno. P. Passerat se poněnáhu uzdravil a žil potom ještě plných 33 let.

Sotva sluha Boží nabyl zdraví, počal s dvojnásobnou energií pracovati ve prospěch redemptoristek. Snažil se získati vlivné osobnosti, které by jej v tom podporovaly u císaře. Především mu však záleželo na tom, aby jeho světenky získaly pravého ducha řeholního. Proto koncem r. 1830 poslal dvě z nich, slečnu Dijonovu a hraběnku Welsersheimbovou do Neapole, aby tam v klášteře S. Agatha dei Gothi načerpaly pravého ducha Shromáždění. Cestou zastavily se obě v Nocere dei Pagani, aby tam na hrobě sv. Alfonsa prosily za přimluvu světcovu. Bylo to 11. listopadu 1830. Téhož dne podepsal ve Vídni

císař František I. dekretem, kterým redemptoristky byly připuštěny do Rakouska. Radostná zvěst o tom zastihla obě řeholnice právě v okamžiku, kdy vstupovaly do kláštera sv. Agathy. Nesmírná byla jejich radost nad tím a ještě větší vděčnost vůči Bohu za prokázané dobrodiní. Plně 4 měsíce zůstaly pak obě v klášteře sv. Agathy, aby si dokonale osvojily řádového ducha. Za tu dobu získaly si obě pro svoji ctnost neobyčejnou vážnost ostatních řeholnic. Na zpáteční cestě ze sv. Agathy navštívily v Neapoli tehdejšího generála redemptoristů, P. Celestina Cocle. V Římě jim kardinál Odescalchi odevzdal roucho redemptoristek, čímž jejich radost byla dovršena. — V květnu 1831 dorazily zpět do Vídně a založily ihned klášter po vzoru sv. Agathy. Z tohoto kláštera byl r. 1839 založen v Rakousku ještě druhý dům a o dva roky později r. 1841 i třetí v Brugge v Belgii.

8.

*Rozšířil kongregaci
do dvou seta díla.*

Roku 1825, dal císař František I. dvorním dekretem svolení, aby se po celém Rakousku mohly konati lidové misie. Tímto dekretem započala teprve pravá činnost redemptoristů v Rakousku. Na žádost biskupa sekavského Romana Zängerle odebrali se P. Madlener, Kosmáček, Veith a jiní do Horního Štýrska, aby tam konali mezi obyvatelstvem misie. Výsledek byl neobyčejný a vzbudil pozornost i protivníků. Svými piklemi tito dosáhli, že misionářům byla vzata jurisdikce a tak po několika měsíční činnosti byli nuceni vrátiti se zpět domů, aby tam v tichosti pokračovali ve své blahodárné práci.

Zvolna zakládány nové domy jako ve Frohnleiten, Marburgu a Leoben. Slibné pole činnosti otevřelo se v té době redemptoristům až ve vzdáleném Portugalsku. Královna portugalská — bývalá to arcikněžna rakouská, povolala několik kněží redemptoristů do Lissabonu, aby zde působili mezi tamnějšími německými katolíky. Vyhověli a svojí apoštolskou horlivostí získali si brzy všeobecné vážnosti. Arcibiskup z Evory nabídl jim ve své diecesi dům. Mělo dojíti již k založení kláštera i v Madridě, když tu náhlá revoluce vše zmařila. Redemptoristé byli nuceni r. 1833 zemi opustiti. Někteří takto vypuzení kněží odešli do Belgie, kde v posledních dvou letech podařilo se založiti 3 kláštery: v Tournai, St. Trond a Luttychu. Poněvadž tyto kláštery trpěly nedostatkem schopných misionářů, přišla pomoc vypuzených řeholníků velmi vhod. Ihned založen noviciát ve St. Trond a studentát ve Wittemu. Z těchto dvou klášterů vyšel velký počet misionářů, kteří později působili s neobyčejným výsledkem v různých misijních domech Belgie, Holandska, Anglie ano i Ameriky. Za vrchního vedení P. Passerata založeno mezi r. 1830 — 1848 v různých zemích Evropy a Ameriky celkem 42 klášterů. Tak splnila se jeho prorocká předpověď, kterou kdysi v Bal-Sainte pronesl: „Bratři, buďte dobré mysli. Jsme semenem hořčičným, které jednoho dne přinese bohatou žně.“

Všecky tyto domy nevyjímaje ani misijních stanic v Americe, podléhaly přímé jurisdikci P. Passerata a on, ač nebyl již valného zdraví, neopomenul v každém z nich vykonati vždy za 3 roky kanonickou visitaci. A byl by se snad odvážil jeti až do Ameriky, kdyby to rektor major byl dovolil.

* * *

R. 1839 odebral se P. Passerat do Říma, aby tam byl přítomen svatořečení sv. Alfonsa. Použil této příležitosti k tomu, aby se sv. Stolicí jednal o zřízení jednotlivých provincií. Výnosem ze dne 2. července 1841 byla potom skutečně celá kongregace rozdělena na šest provincií: římskou, neapolskou, sicilskou, francouzskou, rakouskou a belgickou. Domy v Americe a Bavorských byly připojeny k provincii rakouské.

9.

*Byl velkým ve chvilích
bolesti a ponížení.*

Velká revoluce francouzská koncem 18. století dávno již minula, její následky však trvaly dále. Rozjítčené myslí nechtěly se uklidnit. Tak přišel osudný rok 1848 a s ním i nové nepokoje, které otřásl celou Evropou. Nejvíce při tom ovšem utrpěla církev katolická. Bouře započaly ve Švýcarsku. Tam počátkem listopadu 1847 povstala občanská válka — boj mezi kantony katolickými a protestanskými. Protestanté zvítězili a 11. listopadu vtáhla jejich vojska do Freiburgu. Ihned zavírány kostely, rušeny kláštery. Jen ztěžka unikli tamní redemptoristé rukám rozzuřené chátrý. Domy ve Švýcarsku byly ztraceny. Brzy nato převalila se vlna revolučního hnutí i do Rakouska. Ve Vídni začaly se v nevěreckém tisku objevovati štvavé články proti redemptoristům. Kterýsi časopis dokonce přinesl zprávu, že prý se P. Passerat sdílel tajného spiknutí proti státu a když jeho vina vyšla na jevo, oběsil prý se v kostele za hlavním oltářem. Nad redemptoristy stahovaly se temné mraky pronásledování — blízká budoucnost nejevila se nikterak růžově.

13. března 1848 vypukla ve Vídni revoluce. Před klášterem redemptoristů shromáždil se zá-

stup lůzy a častoval ubohé teholníky křikem, hlukem, pískáním. Přece však k nejhoršímu nedošlo, protože klášter hlídala národní garda. — 5. dubna večer v 11 hodin přivalil se před klášter velký dav lidudoprovázen kapelou a plnou hodinu potá-
dali na ulici pekelný koncert. Představený tajně zpraven o tom, co se chystá, nařídil, aby se všichni připravili k odchodu. Stáříčkého P. Passerata uprosili, aby se uchýlil do sousedního domu, kde by našel útočiště u dobrodinců. V převlečení, s breviářem a malým uzlíčkem, zahalen v modrý plášť prošel kostelem a uchýlil se ke známým. O hodinu později byli všichni zbylí členové kláštera svoláni do hovoriny, kde jim oznáměno, že musejí ihned opustiti Vídeň. Zároveň jim nabídnuto, že budou bezpečně vyvezeni z města. Každé čtvrt hodiny potom zastavil před domem povoz, do něho vstoupili 2 — 3 redemptoristé a doprovázeni gardisty středem hlučícího davu byli vyváženi za město nejrůznějšími směry. P. Passerat dobře slyšel ve svém úkrytu řev davu, který vzrostl vždy v pravou bouři, kdykoli se před klášterem zastavil některý povoz. Modlil se ustavičně a občas si povzdechl: „Ach, jak se asi daří mým spolubratřím.“ Ve dvě hodiny v noci přijel povoz i pro něho. Dvůr domu byl hustě naplněn lidem. Ct. sluha Boží byl donucen, aby spolu s rektorem domu usedli do vozu a pak doprovázeni 5 gardisty byli vyvezeni za město. Tam jim přísně nařizeno, aby se neodvážili vrátiti do města. Poté ponechání sobě samým. P. Passerat našel útulek u Františkánů v Maria Enzersdorfu. V trpkých těch chvílích nevyšlo z jeho úst ani jediného hanlivého slova proti nepřítelům. Měl pro ně jen slova odpuštění a soustrasti. Za nějaký čas podařilo se mu opatřiti cestovní pas a v přestrojení dostal se přes Rakousko, Bavorsko a Prusko až do Belgie. Tam zůstal v Luttychu. Sotva se poněkud zotavil z přestálé

námahy dlouhé cesty, ihned psal na všechny strany o dával svým poddaným přesné pokyny, jak si mají počínat, těšil, povzbuzoval je jako starostlivý otec své děti. Aby situaci usnadnil, s prozíravostí hodnou světce jmenoval pro americké domy viceprovinciálem P. Neumanna, který již tehdy těšil se neobyčejné vážnosti u všech a později zemřel jako biskup filadelfský v pověsti světce.

Revoluce mezitím zachvátila celé Německo. P. Passerat cíť, že síly jeho jsou u konce, obrátil se na rektora majora P. Rípoliho s prosbou, aby svého těžkého a zodpovědného úřadu byl zproštěn. V žádosti poukázal na svoje vysoké stáří (76 r.). Jeho žádosti bylo skutečně vyhověno a P. Passerat zproštěn úřadu generálního vikáře zaalpských provincií.

Po svém zproštění z úřadu uchýlil se sluha Boží do Tournai, aby se tam v tichu a samotě připravoval na blížící se smrt.

Když r. 1850 byl po prvé raněn mrtvící, odešel do Brugge, kde po 2 roky ještě zastával v klášteře redemptoristek místo domácího duchovního.

10.

*Jeho smrt byla
hodnou jeho života.*

Sluhu Božího P. Jos. Passerata čekalo v Tournai ještě dlouhé bezmála 8 let trvající utrpení. Za těch 8 let byl třikrát raněn mrtvící. Sužovaly jej bolesti tělesné, ještě více však vyprahlost a opuštěnost duševní. Jak sám vyznal, zakoušel pravý očištec. Zdálo se, jakoby jej nebe bylo úplně opustilo. Jeho duše byla naplněna hořkostí. Byly chvíle, kdy nesmírně toužil po spojení s Bohem, jindy náhle zachvátila jej hrůza před strašným soudem božím, takže se chvěl na

celém těle již při pouhé vzpomínce na smrt. — R. 1853 byl raněn mrtvicí po druhé. Byla to proň bolestná zkouška, neboť od té chvíle nemohl více sloužiti mši sv. Aby si to aspoň poněkud vynahradil, byl denně přítomen více mším sv. a přijal vždy s velkou zbožností Tělo Páně. — Ani v těžké své chorobě nezapomínal na řeholní pravidla a zachovával je co nejpečlivěji, pokud mu jen síly stačily. Když byl 1. února 1855 raněn mrtvicí po třetí, domníval se, že poslední jeho chvíle již nadešla. A přece nebylo tomu tak. Měl trpěti ještě plné 3 roky.

V důsledku ochrnutí vypověděly mu službu, paměť a skoro všechny ostatní schopnosti. I rozum se částečně zakalil. A přece co se týče duchovních věcí, neuslyšel nikdo od něho ani slova, jež by bylo nehodným tohoto Duchem svatým osvíceného muže. Až do poslední chvíle dovedl na všechny duchovní dotazy dávat jasně a přesně odpovědi. V těžkých chvílích poslední nemoci nedal nikdy z ruky svatý růženec a vyslovil-li kdo v jeho přítomnosti svaté jméno Maria, vyjasnily se pokaždé tahy jeho obličeje a tvář P. Passerata nabyla výrazu dětinné radosti.

* * *

Konečně nadešel jím dlouho očekávaný den 30. října 1858, kdy P. Passerat měl opustiti svět — údolí slz a odejít k blaženému patření na Boha. Den před tím tázal se jej ošetřující bratr, zda se bojí smrti. Odpověděl: „O ano, bojím se jí velice!“ Byla to snad poslední zkouška, kterou na něj Bůh dopustil, aby jeho duši dokonale očistil. Brzy nato zachvátila celou jeho bytost nesmírná touha po nebi. Kolem 11. hodiny dopolední přišly na něj náhle mdloby. Rychle

přivolaný kněz udělil mu svátost posledního pomazání a po nějaké chvíli, bez jakéhokoliv boje odloučila se jeho svatá duše od těla, aby v nebi u Boha přijala odměnu za vše, co zde na světě vykonal dobrého.

* * *

Zpráva o smrti P. Passerata působila na obyvatele města Tournai tak, jako by město bylo stihlo nějaké velké neštěstí. V zástupech spěchali ke klášteru redemptoristů, aby ještě jednou — naposledy popatřili do tváře — jak pravili světcovy. Všichni dali si na památku dotknouti o tělo zemřelého svůj růženec. Údy těla zemřelého zůstaly po řadu dní úplně ohebné.

Podobné projevy úcty k zemřelému udály se i v St. Trond, kde se zvěčnělý občas zdržoval. Zástup lidí odebral se ke klášteru. Někteří nadšenci přelezli dokonce i zdi zahrady a prohlásili, že neodejdou, dokud nedostanou nějakou reliquií po zemřelém P. Passeratovi. Vše, co zbylo po sluhovi Božím v klášteře, bylo rozděleno na kousky a rozdáno zbožnému lidu.

* * *

Dne 3. listopadu byl pohřeb P. Passerata. Změnil se v pravý triumf zesnulého. Tělesné jeho pozůstatky byly pohřbeny na hřbitově v Rumilies — vesničce to vzdálené asi hodinu od Tournai. Stalo se tak do hrobky barona z Cazier — velkého přítele a dobrodince kongregace. Po dvou letech byly přeneseny do skvostné k tomu cíli zvlášť upravené hrobky, kde odpočívají podnes. Hned vedle jeho hrobu spí poslední svůj sen kardinál — arcibiskup

mechlinský Dechamps, který si v poslední vůli výslovně vymínil, aby byl pochován po boku svého milovaného mistra.

11.

Bůh je oslavil.

Věřící záhy počali vzývati ctihodného sluhu Božího P. Passerata v různých záležitostech o pomoc. A zdá se, že přimluva jeho u Boha jest neobyčejně mocná. Aspoň četná vyslyšení tomu nasvědčují.

Ve St. Nicolas-du-Port nedaleko Nancy žila jistá paní Schonová, kterou zachvátila strašná rakovina obličeje. Lékaři vytrhli jí 8 zubů, rozřezali hořejší patro úst, aby hnis mohl snáze odtékat. Rána se zapálila, nemocnou přepadla horečka, nesmírně trpěla. Všecka lékařská pomoc byla marná. Nemocná byla prohlášena za ztracenou. Lékaři se vyslovili, že ztratí dokonce i rozum, až nemoc zachvátí celou hlavu. Na povzbuzování zpovědníka rodiny redemptoristy P. Ottmana, který nemocné přinesl obrázek P. Passerata počata ke cti sluhy Božího novena za uzdravení. Denně chodila dcera nemocné na mši svatou. Když se ubírala devátého dne do kostela, byla matka již více mrtva než živá. Přece však slaboučkým hlasem plna důvěry řekla své dceři na rozchodnou: „Až se vrátíš, budu zdráva.“ — Když po delší době vrátila se dcera všecka rozčilená a chvějíc se z kostela domů, k svému úžasu spatřila matku úplně zdravou. Tato hned příštího dne na důkaz úplného uzdravení vykonala pouť do mariánského poutního místa vzdáleného asi 2 a půl hodiny. —

SVATÝ
GERARD MAJELLA,
BRATR LAIK CS.R.



SV. GERARD MAJELLA, BRATR LAIK CSsR.

Byl vtěleným obrazem Ježíše Ukřižovaného. Pro četné divy, jež vykonal jménem Božím, právem zasloužil si název „Divotvůrce 18. stol.“

SVATÝ
GERARD MAJELLA
BRATR LAIK CSsR.

nar. 6. dubna 1726, zemřel 16. října 1755.

Napsal
P. VLADIMÍR JEŘÁBEK. CSsR

1 9 4 1

Nákladem Koleje OO. Redemptoristů ve Staré Boleslavi

Imprimi potest.

Pragae, die 12. Octobris 1941.

P. FRANCISCUS SUCHOMEL CSsR.,
Sup. Prov.

Nihil obstat.

P. VENCESLAUS KALOUS CSsR.
censor.

Imprimatur.

Nro. 8133.

B. Budvicii, die 17. Octobris 1941.
PRAEL. J. CAIS,
cap. vicarius.

Dle ustanovení papeže Urbana VIII. prohlašuji, že píši-li slova „světec“, „blahoslavený“, „zášrak“, „nadpřirozeno“ a j. podobná, v ničem tím nemíním předbíhati rozsudku Církve svaté, ale píši jen proto, že vyjádří lépe mou myšlenku. — Ostatně zdůrazňuji vše rozsudku Církve svaté, již s milostí Boží poslouchati bude vždy mou chloubou.

P. VLAD. JEŘÁBEK CSsR.

1.

Radostná událost v rodině Majellů. — První počátky Gerardových ctností. — U Donata Spicciho. — Gerardova touha po sv. přijímání.

V jižní Itálii, v provincii Basilicata leží starobylé městečko zvané Muro. Jest sídlem biskupa. Zde v první polovici 18. stol. žila zbožná rodina Majellů. Otec Dominik, povoláním krejčí a matka Benedikta roz. Galella nebyli sice bohatí na pozemské statky, zato však vynikali mimořádnými ctnostmi. Bůh požehnal jejich manželství čtyřmi dětmi. Byly to tři dcery Brigita, Anna, Alžběta a synáček, jemuž na křtu dáno jméno Gerard. Den jeho narození stanoví někteří na 6., jiní na 23. duben 1726.

Hned od počátku bylo na něm patrné, že Bůh jej vyvolil k neobyčejným věcem. Zbožná matka vychovávala ho také opravdu svatě. První slova, jež maličký Gerard pronesl, byla nejsvětější jména Ježíš a Maria, první taková pohybu ruky, který vykonal, bylo znamení sv. kříže. Vrstevníci o něm vypravují, že již ve věku 3 až 4 roků býval mimořádně vážný. Neúčastnil se obvyklých dětských her, zato s oblibou stavěl oltáříčky, zpíval před nimi zbožné písně a shromažďoval kol nich ostatní děti. V chrámu Páně, kamž jej moudrá matka často vodila, choval se tak tiše a uctivě, že se tomu lidé až divili. Když bylo Gerardovi 7 let, dali jej rodiče do školy Donata Spicciho, aby tam nabyl potřebného vzdělání. Ve škole nebylo

nad něj žáka pilnějšho. Učitel si ho zamiloval a nazýval jej nejinak, nežli „svojí rozkoš“. Ustanovil též Gerarda za dohlázele nad ostatními.

* * *

V této době podivuhodné vlastnosti povahy Gerardovy začly se již objevovati. Zvláště vynikl láskou k sebezáporu a soucitem s chudými. Zvykl si uskrovnovati se ve svém beztoho chudičkém jídle a co takto ušetřil, rozdával chudým. Častěji vzdal se v jejich prospěch pokrmu úplně. Že také láska k Bohu vzrůstala v jeho duši mimořádnou měrou, netřeba ani podotýkati. Zvláště si zamiloval Nejsv. Svátost. Při mši sv., když se zvonilo k pozdvihování, sklonil se vždy uctivě až k zemi a zůstal tak po delší dobu. Všichni divili se takové zbožnosti u malého dítěte.

Po čem nejvíce toužil, bylo sv. přijímání a velmi jej bolelo, že k němu nesměl ještě přistoupiti. Jeho touha po chlebě andělském vzrostla tak velice, že se jednoho dne — bylo mu 7 let — rozhodl, že nenápadně přistoupí k sv. přijímání. A tak, když kněz podával a ostatní dospělí přistupovali k oltáři, aby přijali tělo Páně, malý Gerard vmísil se mezi ně a poklekl zbožně u mřížky. Kněz však vida malé dítě, pominul je. Jaká to bolest pro nevinné srdce hošíkovo. S hořkým pláčem běžel domů a se slzami v očích vyprávěl vše zbožné sousedce Emanuele Vetromile.

Když konečně ve věku 10 let směl poprvé přistoupiti k sv. přijímání, byl to pro něj den neskonale radosti. Od té doby přistupoval ke stolu Páně s dovolením svého zpovědníka každého druhého dne. Z jeho oduševnělé tvářičky zářila při tom vždy taková radost, že se lidé chodili na něho schválně dívati.

2.

Škola v San Felo. — Smrt otceva. — V domě mistra Pannuto — Příhoda u Hčky San Maffeo.

Radostné dny blaženého dětství Gerardova brzy uplynuly. Zůstala na ně pouze sladká vzpomínka. Na hocha sotva desítiletého poslal Bůh první trpkou zkoušku. Rodiče vzali jej z neznámého důvodu ze školy Spicciho a poslali na jinou školu v blízkém San Felle. Tam nebylo takové kázně, jako u Spicciho a Gerardovi bylo tu zakusiti nejhoršího příkoří. Rozpustili spolužáci dráždění tichostí a skromností Gerardovou trýznili ho, jak jen mohli. Protože jejich rozmary snášel bez odporu, považovali ho za méně cenného a tak se k němu též chovali. Z trpkých těch poměrů vysvobodila jej ještě trpčí a bolestnější příhoda. Jeho otec zemřel a matka, aby uhájila života a ulehčila aspoň trochu svým starostem o vydržování celé rodiny, byla nucena jej dáti do učení. Rozhodnuto, aby se přiučil řemeslu svého otce a přejal jednou po něm jeho živnost. Tak se stalo, že se Gerard dostal do domu mistra Martina Pannuto. Muž ten byl zbožným křesťanem a jedním z těch, kteří nepovažují modlitbu za věc zbytečnou a čas věnovaný službě boží za ztracený. S radostí proto hleděl na zbožnost mladého učně a nikdy mu nebránil, když tento chtěl jíti na mši sv. Věděl ostatně, že svatý učeník chvílí, kterou ráno obětoval Bohu, nahradí za dne dvojnásobnou pílí v práci. A když nad to ještě poznal přísavý život Gerardův plný sebezáporu a lásky ke ctnosti, pojal k němu hlubokou úctu.

V dílně Pannutově pracovalo se vždy dlouho do noci. Gerard si do toho nikdy nestěžoval, z práce odcházel vždy poslední. A když potom ještě ztrávil delší dobu na modlitbách, ulehl

vždy na holou zemi. Mistr dozvěděl se to, domlouval mu proto, ale Gerard skromně odpověděl: „Pro mne se takové lůžko hodí lépe, než měkká a pohodlná postel“.

Pravým opakem mistra Pannuto byl jeho tovaryš. Byl to člověk hrubý a drsný, prostý všeho lidského citu. Gerarda pro jeho zbožnost nenáviděl a týral, jak jenom mohl. Spílal mu lenochů a často ho i surově bil. Gerard však v takových chvílích jen vzdychal: „Můj Bože, můj Bože, staň se tvá vůle.“ Někdy, aby surovce upokojil a jakoby svoji vinu uznával, volával: „Bijte jen, bijte, máte proč.“ Tím však surovce rozlítil ještě více. Mistrovi do nelidského jednání spoludělníka nestěžoval si však Gerard nikdy. Kdysi tovaryš sbil ubohého hochu tak velice, že tento klesl bolestí k zemi. V tom vstoupil mistr a nevěda, co to znamená, žádal na tovaryši přísně vysvětlení. Ten však znaje dobře Gerarda, vymluvil se a kvapně odvětil: „Otažte se na to Gerarda.“ Sluha Boží nechtěje lháti, ale nechtěje také svého nepřitele zahanbiti, odvětil pouze: „Upadl jsem u stolu.“ Než ani takováto velkomyslnost nelidským tím člověkem nepohnula. Brzy nato v návalu nenávisti chopil se železné tyče a sbil ji Gerarda tak, že v hrozných bolestech klesl k jeho nohám řka: „Odpouštím vám z lásky k Ježíši Kristu.“

Konečně se mistr Pannuto dozvěděl přece nějakým způsobem o jednání svého tovaryše a pozoruje jednoho dne nepozorovaně Gerarda při modlitbě, rozhodl se k ráznému činu a tovaryše ihned propustil.

Jak trpělivým dovedl býti Gerard vidíme ještě z jiné události. Kdysi jda z otcovy vinice, kde byl pracoval, domů, nevědomky vyplašil ptáčnickovy ptáky. Muž rozhněvav se vyskočil z úkrytu a vyřal překvapenému hochovi notný políček. Sluha Boží pamětliv slov evangelia,

nastavil mu ihned k ráně i druhé lice. Ptáčník domnívaje se, že se mu jen posmívá, začal Gerarda bítí tím více. Na štěstí naskytl se k tomuto výjevu syn Pannutův, který rozhněvanému ptáčníkovi jednání Gerardovo vysvětlil. Podiviv se takové ctnosti, propustil sluhu Božího a od té chvíle všude ho jen chválil.

Když se doučil, odešel Gerard k jinému neméně zbožnému mistrovi, jménem Vítu Mennonovi. Tento slyše již o neobyčejných ctnostech Gerardových, přijal ho s otevřenou náručí. Brzy také naskytl se mu příležitost, aby jasně poznal jakému vlivu těší se modlitba jeho svatého dělníka. Jednoho dne totiž šla žena Mennonova práti k říčce, zv. San Maffeo. Gerard ke všemu ochotný šel s ní. K večeru však se spustil hustý dešť. Museli se skrýti pod jakousi střešinou. Čas utíkal a dešť neustával, naopak nebe chmuřilo se stále víc a více. Žena plna strachu dala se do pláče. Světec ji těšil, jak dovedl. Když však dešť stále nepřestával a noc se kvapně blížila, vyskočil náhle Gerard ze svého úkrytu a pln dětinné důvěry v Boha rozpřáhl své ruce k nebi a zvolal: „Ale, Pane Bože, co budeme dělat? Musíme přece domů!“ V té chvíli mraky nad hlavou Gerardovou se rozprchly, nebe se vyjasnilo, dešť ustal a oni bez nehody se šťastně vrátili domů. Mistr Mennona zůstal po celý svůj život ctitelem Gerardovým. Ještě po letech, kdy světec žil již v klášteře, přicházel mistr občas do Caposele, aby se tam se svým bývalým tovaryšem potěšil.

3.

Světec vstoupí do služeb biskupa Albiniho.
— Gerardova studně. — Smrt biskupova. — Návrat do otcovského domu. — Noční adorace. — Blázen pro Krista.

Čím více Gerard vyspíval, tím více se vzrůstala a mohutněla v jeho nitru touha věnovati se

úplně službě boží v životě řeholním. Pokusil se o to nejdříve v klášteře kapucínů v San Menno. Měl tam strýce P. Bonaventuru. Doufal proto, že jeho prosba nezůstane neoslyšena. Ale jeho celý zjev, bledá tvář a vyhublá líc rozhodly proti němu. Jeho žádost byla zamítnuta. Strýc chtěje jej aspoň trochu potěšiti, daroval mu nový šat. Když však Gerard vycházel z kláštera a potkal žebráka, který ho prosil o almužnu, nerozmýšleje se dlouho daroval mu svoje nové šaty. Když se o tom P. Bonaventura později dozvěděl, jemně jej za to pokáral. On však odvětil: „Strýčku, nezlobte se. Ten chudák byl velmi bídně oděn. Kdybyste ho byl viděl, byl by jistě vzbudil vaši útrpnost. Toho oděvu opravdu potřeboval.“

* * *

Po nějaké době lacedogneský biskup Albini nabídl Gerardovi, aby k němu vstoupil do služby. Albini pocházel z Murro a o Gerardovi již před tím často slyšel jen největší chválu. Jsa osobně velmi přisný a prchlivý, domníval se, že v Gerardovi nalezne sluhu, který by nejsnáze snášel nedostatky jeho povahy. Prudkost biskupova byla všeobecně známa. Mnoho sluhů vystřídalo se proto již u něho. Ký div tedy, že přátelé sluhu Božího zrazovali, aby nabízeného místa nepřijímal. Gerardovi však celá ta věc byla jen vítanou příležitostí k tomu, aby se mohl tím více zapíratí. Proto nabízené místo bez váhání přijal. Příjmy biskupovy nebyly právě skvělé. Proto Gerard byl nejen komorníkem prelátovým, ale i kuchařem a vůbec konal všechno, čeho bylo třeba. Snažil se také všemožně, aby svůj úkol provedl vždy co nejlépe. To jej však neuchránilo před různými biskupovými výtkami, pokořováním, ano

i hrozbami, že bude propuštěn. Vše to vyslechl sluha Boží vždy tiše a pokorně, nikdy nepronesl na svoji obranu ani slova. V Lacedogni žil opravdu jako v klášteře. Lidé, když ho blíže poznali, neobyčejně si jeho ctností vážili.

* * *

Jednoho dne, když prelát kamsi odešel, stalo se, že Gerard zamkl byt, vzal sebou klíč a šel ke studni pro vodu. Při nabírání vody spadl mu náhodou klíč do studny. Co nyní? Chvilku stál bez rady a v duchu si představoval svého přísného pána, jak se bude zlobiti, až se vrátí domů a vše se dozví. Mezitím shromáždil se kolem něho zástup lidí zvědavých, jak si pomůže. Náhle Gerard nechal vědro u studně a rozběhl se k blízkému kostelu. Tam vzal s oltáře sošku Jezulátka, uvázal ji na provaz a spustil do studně volaje: „Ach, mé drahé Děťátko, dones mi klíč, aby se pán nezlobil, až přijde domů.“ Když po chvíli Ježíška vytáhl nahoru, k úžasu všech přítomných měl tento na ruce navlečený klíč. O tomto divu se vypravovalo brzy po celém městě a lid nazval onu studni studní Gerardovou.

Jindy opět se Gerard náhodou setkal v kostele s jakýmsi mužem, který chtěl přistoupiti ke stolu Páně, ačkoliv měl na svědomí tajný nevyzpovídaný těžký hřích. Světec vzal nešťastníka za ruku, zavedl do kouta kostela, tam před ním padl na kolena a zapřísahal ho, aby se nedopouštěl tak hrozného hříchu. Muž všecek zaražen šel ihned k nejbližšímu knězi a vyznal se ze zamlčeného hříchu.

* * *

Když po 3 letech biskup Albini zemřel, světec ho dlouho oplakával nazývaje ho svým největším

dobrodincem a přítelem, což také bylo pravda, neboť zemřelý prelát si Gerarda z hloubi srdce vážil a upřímně miloval, i když na venek k němu byl nepřístupný. Sluha Boží vrátil se domů a tam započal samostatně provozovati svoji vlastní živnost. Práce měl mnoho a lidé znajíce dobře jeho píli a poctivost, hojně jej v jeho povolání vyhledávali. Pro chudé pracoval zdarma nebo velmi lacino. Kdysi jistý chudšas donesl kus látky, aby mu z ní ušil oblek. Světec, ač dobře věděl, že látka naprosto nestačí, přece ji mlčky přijal, oděv ušil, ano ještě z ní část zákazníkovi vrátil řka, „že zbylo.“

Pilná práce nevadila Gerardovi nikterak v jeho obvyklých úkonech zbožnosti. Často celé noci trávil na modlitbách v kostele před svatostánkem. Ticho a klid jej těžily, nerušen mohl se tu ponořiti do svého nitra úplně. Jeho příbuzný Don Tirico, který byl kostelníkem biskupského kostela, půjčoval mu klíče. Vstoupiv do chrámu vrhl se vždy Gerard nejdříve na tvář před svatostánkem a hned odprošoval Ježíše Krista za hříchy, které budou téže noci spáchány. Často se na ten úmysl i krvavě bičoval. Stávalo se potom, že jej leckdy ráno nalezli ležícího ve mdlobách.

* * *

Gerardův tichý život, jeho snaha vyhnouti se jakýmkoli světským zábavám byly příčinou toho, že někteří ho měli za přepjatého, ano počalo se o něm dokonce šířiti mínění, že pozbýl zdravého rozumu. A tak se leckdy stávalo, že sotva vyšel na ulici, ihned sběhl se k němu zástup rozpustilých dětí, které jej tahaly za šat, bily a i jinak hrubě s ním zacházely pokřikující naň: „Blázen, blázen!“ „Ano, vzdychal světec, „blázen, ale z lásky k P. Bohu.“ Kdysi, — bylo to v zimě, — srazili jej na zem a skoro

úplně zasypali sněhem. Nahodila se k tomu Gerardova matka. Plačíc rozehnala uličníky a osvobodila tak syna. Tento však zářil přímo radostí, že mohl trochu trpěti z lásky k Bohu. — Kdysi jda do Castelgrande, spatřil na ulici Le Porte skotačící hochy. To se mu právě hodilo. Zavolal na mládež, domluvil se s nimi, oni mu uvázali za nohy provaz a vlekli ho po kamenité cestě. Sotvaže takto ušli několik kroků, počal světec krvácti z hlavy a zád. Hoši se zarazili, on je však nutil, aby jen pokračovali. Poslechli, ale za chvíli byl Gerard na celém těle tak zkrvaven, že někteří z nich začli hořce plakat. On je však těšil řka: „To nic není. Kristus Pán trpěl více.“ Stalo se to právě u domu rodiny Carusi, kde později jako za odměnu od Boha činil veliké divy.

4

Svatý poustevník. — Gerard stává se útočištěm potřebných. — Mísle v Muro. — Seznámí se s redemptoristy. — Neodbytný kandidát řeholního stavu.

Sluha Boží snažil se již několikráte, aby byl přijat do některého kláštera, když však vždy byl odmítnut, rozhodl se, že opustí otcovský dům a bude žít jako poustevník. S tímto úmyslem se svěřil jednomu ze svých přátel, který byl ihned ochoten k němu se přidružit. Oba skutečně jednoho dne opustili Muro a odešli do odlehlého lesa, kde si zřídili nuznou poustevnu. Za dne pracovali v noci se modlili, jen krátký čas věnovali spánku. Přítel nezvyklý tak přísnému životu brzy podlehl pokušení a po 3 — 4 dnech se vrátil domů. Gerard zůstal sám, což mu bylo ostatně vhod, neboť se mohl tím více obrátit s Bohem a tím více se zapírat. Když mu však zpovědník po

nějaké době nařídil, aby takového života zanechal, poslechl a vrátil se zpět do otcovského domu. Touha po utrpení a sebezáporu provázela jej však i nadále. —

V Muru konaly se každoročně pašijové hry. Gerard toho kdysi použil a ucházel se jednoho roku o roli Krista. Vyhověli mu a on ihned prosil ty, kteří měli představovati vojáky a pochopy, aby s ním zacházeli co nejdřsněji, přivázali jej na kříž a nijak nešetřili. Jeho přání bylo vyhověno. Matka ovšem, která ničeho netužíc přišla náhodou do kostela, vidouc svého syna, propukla v pláč. —

Bůh velikou lásku svého sluhy začal odměňovati zřejmými divy. Tak na př. jednoho dne jda městečkem dospěl na místo, kde dělníci stavěli dům. Zaslechl, jak tito právě velice zlořečí. Světec se zastavil a tázal se po příčině jejich nevole. Řekli mu, že nešťastnou náhodou uťžili trámy na krovy tak krátké, že si s nimi nyní nevědí rady. Slyše to, pohlédl světec s důvěrou k nebesům a potom vybídl dělníky, aby jen znovu trámy zkusili. A hle! Tyto se úplně hodily.

V téže době roznemohlo se těžce v sousedství rodiny Majellových služebné děvče. Zdravotní stav nemocné zhoršil se brzy do té míry, že dle výroku lékařů zmizela veškerá naděje na uzdravení. Zarmoucená paní děvčete, nemohouc očekávati pomoci od lidí, šla do františkánského kostela, aby tam našla v modlitbě útěchu. Náhodou potkal ji Gerard. Vida plačící, otázel se po příčině zármutku. Slyše co se stalo, poslal paní zpět s poznámkou, aby nemocnou požehnala svatým křížem. Ujistil ji při tom, že dívka bude ihned zdráva. Žena uvěřila, vrátila se, požehnala nemocnou a tato povstala ihned úplně zdráva s lůžka.

* * *

Před velikonočními 1749 byla v Muru konána první misie redemptoristů. Denně býval prostranný kostel věřícími přeplněn. Mezi nejhorlivější náležel ovšem náš Gerard. P. Cafaro, který tehdy misii řídil, muž to svatého a přísného života, mocně na něho zapůsobil. Vyhledal proto misionáře a projevil mu svoji touhu po řeholním životě. Kněz však vida chorobný zevnějšek a bledou tvář žadatelovu, odmítl ho a prohlásil, že Gerardova naděje na přijetí do kongregace jest marná. Když se o tom dozvěděla od lidí Gerardova matka, plna obavy běžela k P. Cafarovi a zapřísahala ho, aby syna nepřijímal do kláštera. On ji uklidnil, ano poradil jí, aby syna pilně střežila. Matka poslechla a v den, kdy misionáři měli odejít, syna zavřela. Gerard však vzal z lůžka prostěradla, svázal je, spustil se po nich dolů s okna a ihned se vydal na cestu za misionáři. Ti byli již značný kus cesty od Mura, když tu zaslechli najednou za sebou volání: „Ach dobří otcové, počkejte přece na mne.“ Ohlédli se a k svému velkému překvapení spatřili Gerarda. Doběhnuv prosil, aby ho přijali mezi sebe. P. Cafaro však rozhodně odmítl. Tu vrhl se jim světec s plácem k nohám volaje: „Vezměte mne aspoň na zkoušku a poznáte-li, že se nehodím, pošlete mě zpět.“ Všichni byli pohledem na Gerarda dojatí, P. Cafaro jej však odmítl po druhé. Gerard šel za nimi až do Rineiro a když ani tam se P. Cafaro neobměkčil, pravil mu světec; „Nuže, drahý otče, když mne nechcete přijati mezi služebné bratry, užijte mne den co den mezi žebráky u brány klášterní. Zkuste to však se mnou, prosím — a nebudu-li se hoditi, pak mne třeba vyžehňte.“ Tak naléhavým prosbám nebylo možno odolati. P. Cafaro Gerarda přijal. Poslal ho do Illiceta a dal mu na cestu lístek s tímto doporučením: „Posílám bratra, který je k práci pro svoji tělesnou slabost

úplně neschopen. Nemohl jsem jej však odmítnouti pro jeho neustálé prosby a úctu, jaké požívá v Muru." S tímto dopisem vydal se Gerard pln radosti na cestu. Trvalo to celý den rychle chůze nežli dospěl do Illiceta. — Byl právě prvý květen 1749 — měsíc Mariin, kdy v dáli spatřil kostel a klášter. „Požehnaný budiž Hospodin Bůh, který mne sem přivedl," zvolal, překročiv práh kláštera. Ihned poklekl v kostele před blavním oltářem zasvěceným P. Marii Těšitelce a z hloubi srdce ji děkoval, že jej z bouřlivého světa přivedla do jistého a bezpečného přístavu řeholního života. Brzy poté viděl jej ostatní, jak radostně prochází chodbami a ustavičně líbá zdi kláštera. Ihned také se chápal práce a tak, když se P. Cafaro vrátil domů a tázal se po Gerardovi, neslyšel o něm nic jiného nežli chválu. Dovolil mu tedy, aby mohl započít noviciát.

Světec brzy vžil se do řeholní kázně. Přidělili jej ku pomoci klášternímu zahradníkovi. Zde pracoval za dva. Tím se nespokojil, pomáhal ještě jiným. P. rektor vida, jak své síly přepíná, dal mu lehčí práci v sakristii. Kdo vyplše tu radost Gerardovu. Mohl býti ustavičně na blízku svátostného Vězně, starati se o jeho svatyni a ji krášleti.

5.

Svatý novic. — Mimořádné cesty boží — Surový hlídač.

P. Cafaro jako zkušený duchovní vůdce brzy poznal, že Bůh obdařil Gerarda mimořádnými milostmi. Ujal se ho proto otcovsky a vedl pevnou rukou. Základem duchovního vůdcovství ct. P. Cafaro byla naprostá poslušnost k řeholním pravidlům. V té také Gerard nejvíce vynikl.

Zachovával je vždy dopodrobna a znal je tak dobře, že se o něm říkalo, kdyby se řeholní pravidla ztratila, že Gerard by je znovu napsal. A Bůh jeho poslušnost odměnil častěji i zázraky.

Tak na př. byl mu dán na starost úřad vrátného. Představený nařídil, jakmile uslyší u brány zvonití, aby všeho nechal a šel ihned k bráně. Jednoho dne se stalo, že Gerard stácel právě ve sklepe do džbánu víno, když tu kdosi u brány zazvonil. Gerard, aniž by zavřel pípu, se džbánem v ruce běžel ihned otevřít. Cestou potkal P. Cafaro. Tento vida Gerarda se džbánem v ruce, tázal se, co to znamená. „Nařídil jste mi,“ odpověděl Gerard, „jakmile někdo zazvoní u brány, že mám ihned všeho nechat a jít otevřít.“ Slyše to P. rektor, spráskl ruce a poslal rychle druhého bratra do sklepa, aby zavřel pípu, než víno všechno vyteče. Bratr tam běžel, ale k svému úžasu spatřil sice pípu otevřenou, ze sudu však nevyteklo ani kapky vína. Když to P. rektorovi oznámil, řekl tento: „Bůh s ním podivuhodně jedná. Ponechme ho vedení Ducha sv.“

* * *

Jestliže se Gerard modlil mnoho již ve světě, činil tak dvojnásobně v klášteře. A protože jeho horlivosti nepostačoval den, s dovolením představených trávil často celé noci v kostele před svatostánkem. Na Boha ustavičně mysliti bylo jeho srdci láskou zanícenému naprostou nutností. Představení vidouce, jak se namáhá, aby ani na okamžik neztratil Boha se zřetele, nařídili mu, aby se snažil aspoň poněkud mysl svou od Boha odvracet. Světec poslušen snažil se na Boha nemyslet — ale marně. Stačilo často, aby jen pohlédl na některý zbožný obraz a již přicházel u vytržení.

A protože tolik miloval Boha, ušlechtilou láskou objímal i všechny trpící a potřebné. Bůh pomáhal mu v tom nezdědka i zázraky. Tak jednoho dne spatřil Gerard u brány klášterní nemocného mladého muže. Vida, že pláče, pln útrpností se zastavil a tázal se, co mu je. Dověděl se, že obě nohy nemocného jsou zachváceny strašlivou rakovinou, sejmul s jeho nohou obvazy a nachýliv se rány vyssál. Potom nemocného potěšil řka: „Důvěřuj bratře v Boha, rána se zahojí.“ V té chvíli zmizely všechny bolesti a chudšas povstal úplně zdrav.

Staral-li se světec o tělo a zdraví svých bližních, tím více mu záleželo na blahu jejich duší. Pro jejich spásu byl ochoten přinéstí nejtěžší oběti. — Mezi Illiceto a Foggii prostíral se lán pole, který náležel vévodovi z Bovina. Jeho středem šla cesta. Lidé jdoucí stezkou často zašli i do pole a pošlapali obilí. Proto vévoda tam ustanovil polního hlídače. Byl to člověk pověstný po celém kraji svoji hrubostí. Gerard ubíraje se jednoho dne na mezku onou cestou a netuše nic zlého, byl mužem náhle přepaden a tak hrozně zbit, že klesl bolestí k zemi. Jedno žebro měl přeraženo a vnitřně krvácel. Sebrav všechny síly, prosil zutivce za odpuštění, ten jej však byl čím dále tím krutěji. Vida tedy, že jeho srdce neobměkčí, odevzdal se světec do vůle boží a řekl pokorně: „Bijte jen, bijte, máte k tomu právo.“ Tato slova konečně přemohla hlídače. Odhodil ručnici a bil se do hlavy volaje: „Co jsem to jen učinil! Trýznil jsem světce.“ Poté padl na kolena a prosil Gerarda za odpuštění. Světec mu rád odpustil. Jen ho prosil, aby mu pomohl na mezka a dovedl domů, protože se nemohl slabostí ani pohnouti. Stalo se a když dospěli do kláštera, nejen že na surovce nežaloval, nýbrž předstíraje, že spadl s mezka, vyprosil hlídači ještě odměnu. Tento nemoha takové

lásky snéstí, vyznal veřejně svůj zločin a šel ihned k sv. zpovědi. Bohužel v dobrém předsevzetí dlouho nesetrvál. Za nějaký čas obořil se opět na jiného cestujícího, který však neměl již tolik trpělivosti, jako náš světec. Se-skočil s koně a odplatil hlídači tak, že zůstal ležeti bez sebe na zemi. Když se poněkud vy-léčil, počal se svým nepřitelem spor, při němž byl nešťastně zastřelen. Gerarda jeho smrt hluboce zarmoutila, památka však na jeho surovost zůstala mu po celý život. Od té doby chrtil častěji krev.

6.

Pokorný řeholník. — U Magre Basti. — Gerard skládá řeholní sliby.

Koncem roku 1751 byl dosavadní představený sv. Gerarda P. Cafaro ustanoven rektorem v Caposele. Na jeho místo byl poslán P. Fiocchi. I on byl mužem vpravdě božím, který později zemřel v pověsti svatosti. P. Fiocchi mu otevřel světec svoje srdce dokořán. Nezatajil před ním ničeho. Představený ovšem chtěje ho poznati ještě blíže, podrobil Gerarda častěji různým zkouškám. Nejvíce však zkoušel jeho pokoru. Kdysi, když byli oba v Ripacandidě v hovorně sester, obrátil se náhle na bratra a drsně mu řekl: „Co tu stojíte, jděte ven!“ Světec beze slova poslechl. P. Fiocchi potom, obrátiv se k četným přítomným, řekl: „Toť pravý obraz Ukřižovaného.“

Jednoho dne navštívil P. Fiocchi Magre Bastu, biskupa v Melfi, který byl velkým příznivcem kongregace. Mluvílo se mimo jiné též o Gerardovi, o nadpřirozených darech, jimiž ho Bůh obdařil. Biskup si přál světce viděti. Nemoha toto přání zamítnouti, dovolil P. Fiocchi, aby Gerard přišel do Melfi a zůstal u biskupa po 3 týdny. Prelát chtěl ihned vyslati posla do Illiceta.

Ale P. rektor řekl: „Toho není třeba. Stačí, abych mu to poručil v duchu z Melfi a ihned přijde.“ V téže chvíli v Illiceto přišel Gerard k P. ministrovi a prosil, aby mohl jít do Melfi, protože si to prý P. rektor přeje. Dovolení obdržel a brzy nato dostavil se do biskupského paláce. P. Fiocchi byl ještě u biskupa. Vida Gerarda tázal se: „Co vás sem přivádí?“ Světec odpověděl: „Poslušnost. Nařídil jste mi přece, abych ihned přišel.“ A obrátiv se k biskupovi, dodal: „Magre, kdo pak jsem, že si se mnou přejete mluvit? Jsem ubožák, který potřebuje největší měrou božího milosrdenství.“ Biskup byl hluboce dojat. Gerarda u sebe podržel po 3 týdny a radil se s ním o nejdůležitějších záležitostech své diecése. Také ostatní kněží a lid četně přicházeli, aby u něho došli poučení a útěchy. Byly mu mimo jiné předkládány nejtěžší otázky z bohosloví a on, prostý bratr laik, který nikdy theologii nestudoval, odpovídal s takovou přesností, že všichni žasli.

* * *

16. července 1752 na svátek Nejsv. Vykupitele a P. Marie Karmelské zasvětil se Gerard Bohu řeholními sliby chudoby, čistoty a poslušnosti. Jak šťasten byl v té chvíli a jak vroucně děkoval nebi za tuto milost, ví jedině Bůh. Z vděčnosti k Bohu složil ještě čtvrtý slib, že bude konati vždy to, co pozná jako dokonalejší.

7.

Podivuhodný Gerardův apoštolát. — Opět v Maro. — Příhoda na poli. — Smrt P. Cafaro.

Alfons založiv svoji kongregaci, zavedl v ní přísanou chudobu. Jeho kláštery neměly mítí pozemských statků. Členové měli ve všem vždy

spoléhatí na boží prozřetelnost. Aby důvěra v pomoc s hůry byla v srdcích duchovních jeho synů tím větší, zakázal světec konati jakékoliv sbírky po způsobu tak zv. žebravých řádů. — V době sv. Gerarda byla však kongregace v neobyčejně trudných finančních poměrech. Řada členů zemřela na souchotiny z podvýživy. Z toho důvodu dispensoval sv. Alfons na čas od uvedeného pravidla a dovolil sbíratí na výživu kláštera almužny. K tomuto nesnadnému úkolu byl od představených vyhlédnut Gerard. Prozřetelnost boží vše tak zařídila, aby se světec dostal mezi lid a mohl tam započítí svůj blahodárný apoštolát duší, ke kterému ho Bůh vyvolil. V posledních třech letech svého života prošel tímto způsobem skoro celou jižní Itálii, způsobiv všude nesmírně mnoho dobrého.

Hned na počátku zamířil Gerard své kroky do rodného města Muro. Tam zatím jeho matka Benedikta 10. dubna 1752 odešla na věčnost. Rodáci přijali jej vlídně a s úctou. Každý chtěl s ním mluvití a poradití se o svých záležitostech. V Muro nešel Gerard domů ke svým příbuzným, nýbrž ubytoval se v domě hodináře Picola. Syn Picolův se mu nabídl, že pomůže ve prospěch kláštera sbíratí almužnu. Jednoho dne jda za tímto účelem městem, nešťastnou náhodou ve spěchu klopýtl a hlavou udeřil o zemi tak nešťastně, že zůstal ležeti bez pohnutí jako mrtvý. Lidé se sběhli a odnesli jeho tělo do nejbližšího domu. Náhodou šel kolem otec nešťastného hocha doprovázený Gerardem. Slyše, co se stalo, neměl odvahy, aby pohlédl na ubohé dítě. Pln zoufalství prosil sluhu Božího, aby se podíval na syna, zda jest ještě živ. Gerard rychle vstoupil dovnitř a vida hochu, že umírá, požehnal ho svatým křížem, řka: „Synu můj, to nic není, to nic není.“ Tu náhle těžce zraněný, jakoby procítl z těžké mdloby, vstal a šel dále za svojí prací úplně

zdráv. Takových a podobných divů vykonal Gerard v Muru celou řadu.

Ředitel kněžského semináře prosil světce, aby promluvil také k jeho seminaristům. Sluha Boží vyhověl a za téma své řeči vyvolil si jedno z nejtěžších míst Písma sv.: Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh byl Slovo. Mluvil o této věci tak důkladně a s takovou učeností, že všichni nad tím žasli. Poznali jasně, že z něho mluví duch Boží.

* * *

Po nějaké době odebral se Gerard z Mura do Corata, kamž jej občané sami byli pozvali. I zde stalo se jeho zásluhou mnoho dobrého. Již cesta tam byla doprovázena divy. Tak na př. nedaleko Corato spatřil rolníka, který stoje u cesty hlasitě bědoval. Světec se soucitně otázel, co se mu stalo. Muž ukázal na své pole, kde se to do slova hemžilo myšmi, jež požíraly úrodu. „Co bude s námi,“ plakal zarmoucený otec rodiny, „zemřeme všichni hladý!“ Gerard dojat jeho utrpením, udělal nad polem znamení kříže. Hned rej ustal a myši hromadně hynuly. Ve chvíli nezůstala z nich na živu ani jediná. Rolník všecek ušaslý, padl Gerardovi k nohám. On však řekl: „Ne mě děkujte, ale Bohu.“ Po těch slovech sedl na koně a rychle odjel. Muž běžel za ním až do města, kde vše vypravoval.

V Coratě působil sluha Boží hlavně v klášteře Benediktínek a Dominikánek. V obou domech zavedl původní pštnou kázeň. Blahodárný vliv činnosti Gerardovy v Corato bylo pozorovati dle svědectví P. Landiho ještě po 30 letech. Svatým a příkladným životem Gerardovým byl tam pro kongregaci získán známý P. Ripolli, potomní nejvyšší představený celého řádu.

Následovala cesta do Castelgrande, kde zbavil posedlosti zlého ducha dceru Sybylly Sebastiani, předpověděl jisté paní jménem Kateřině Zaccardi brzkou smrt a zvláště uvedl do pořádku nebezpečné nepřátelství rodiny Carucciho.

Vrátiv se do Illiceta dozvěděl se, že jeho milovaný duchovní vůdce P. Cafaro v Caposele těžce onemocněl. Brzy nato, dne 13. srpna přišel světec do vytržení. Probrav se z něho pravil: „Spatřil jsem duši P. Pavla (Cafaro) vcházející do nebe.“ Zprávy, které brzy potom přišly do Illiceta, potvrdily pravdivost Gerardova výroku. V téže chvíli totiž v Caposele P. Cafaro zemřel.

8.

Na Monte Gargano. — Cesta plná podivuhodných událostí. — Na místech v Melfi a Lacedočni.

Téhož roku, někdy koncem září vykonal Gerard pouť na proslulé místo, zasvěcené sv. Archandělu Michaelovi, zv. Monte Gargano. Došlo k tomu takto: V Illiceto prosilo několik kleriků, kteří tam trávili své prázdniny, rektora P. Fiocchiho, aby jim dovolil vykonat pouť na Monte Gargano. Představený proti tomu ničeho nenamítal, jako podmínku však stanovil, že je povede bratr Gerard. Od světce, který byl velikým ctitelem sv. Archanděla Michaela, byla tato nabídka přijata s neobyčejnou radostí. Na cestu dal mu P. rektor jen málo peněz, asi tolik, co by stačilo pro jednoho poutníka, zatím co účastníků pouti bylo deset. Věděl dobře, že Gerard ve své důvěře v Boha již si pomůže. Spolubratři, slyšíce jak málo peněz Gerard dostal na cestu, plní obavy jej upozornili, že to naprosto nemůže stačit. On však řekl klidně: „Bůh se již postará.“ Prvního dne dospěli do Foggie, známé zázrakem,

který se udál v době sv. misie v přítomnosti samého sv. Alfonsa. Tam najali druhého dne povoz, aby se dostali do Manfredonie. Je to město na úpatí Monte Gargano. Když Gerard toho dne zaplatil všechny útraty, zbylo mu sotva několik halérů. Neztratil však důvěry v Boha. Za zbývající peníze koupil kytici karafiátů, vstoupil do místního zámeckého kostela a položil květiny na oltář před svatostánek Ika: „Hle, Pane Ježíši, já jsem nezapoměl na tebe, vzpomeň nyní i ty na moji malou rodinu.“ Jeho důvěra byla ihned odměněna. Modlitbu Gerardovu zaslechl náhodou zámecký kaplan. Dojat tím zavolał si Gerarda a nabídl mu pohostinství. Gerard se omlouval: „Odplat vám to P. Bůh, milý pane. Ale nás je příliš mnoho.“ „Nic nevadí“, nato kaplan, „ale musíte vzít za vděk obsluhou, jak to bude možno. Moje matka je totiž již dva měsíce nemocná.“ „To se snadno spraví,“ odvětil Gerard, „jděte jen domů, udělejte ji na čele kříž a ihned bude zdráva.“ Kněz uvěřil a učinil dle rady. A hle, matka ihned zdráva povstala z lůžka a obsloužila poutníky. V odměnu za uzdravení matčino obdaroval vděčný syn všechny ještě penězi.

Třetího dne konečně došli naši zbožní poutníci k cíli své cesty. Vystoupili až na vrchol Monte Gargano a tam v kostele sv. Michaela oddal se každý své pobožnosti. Gerard pohřživ se do modlitby, přišel u vytržení. Když se po dlouhé době vzpamatoval, vstal a pln rozpaků řekl: „Pojďme se občerstviti.“ Všichni byli zvědaví, čím je počastuje, protože měl u sebe sotva několik halérů. On však rozdával všem chléb a různé druhy ryb a vše zaplatil. Odkud vzal peníze? Bůh se zase postaral. — Když platili útratu hostinskému, žádal tento ve své lakotě za pokrmu neslýchanou sumu. Gerard mu vážně řekl: „Dobře, zaplatíme vám, co žádáte, ale všichni vaši mezci ve stáji vám zhynou!“ Sotvaže do-

řekl, přiběhl synek hostinského volaje, že mezci se ve stáji zhroutili k zemi. Hostinský zbledl a padl před Gerardem na kolena. Gerard odpověděl: „Odpouštím vám, ale přistě se chraňte žádati více, nežli vám patří. Jinak se vám povede zle.“ Poté šel do stáje, udělal nad dobytkem kříž a vše bylo zase v pořádku.

Zašedše ještě jednou do poutní svatyně, vydali se na zpáteční cestu. Po nějaké době pocítili všichni velikou žízeň. Přišli k jakési studni, chtějící však nabratí vody, poznali, že okov a lano chybí. Majitel studně je totiž odstranil z obavy, aby mu lidé nevybrali všecku vodu. Gerard ho požádal o vědro. Byl však hrubě odbyt. Rozhorlen takovou neláskou pohrozil mu jménem Božím řka: „Odpíráte bližnímu vody, nuže studna odepře vody nyní i vám.“ Po těch slovech vydali se všichni na další cestu. Za nějakou dobu však spatřili za sebou onoho člověka, jak úprkem běží za nimi a volá: „Pro Boha mějte ptece milosrdenství. Vždyť je to jediná studně v celém okolí.“ Co se stalo? Voda ze studny náhle zmizela. Všichni se vrátili. Gerard poručil spustiti okov do studny a hle, voda se zase ihned objevila. Onoho muže pak světec vážně napomenul, což se neminulo s výsledkem.

Na zpáteční cestě trpěl sluha Boží velice chrlením krve. Své utrpení však tajil, jak dovedl nejvíce. Přes Troju vrátili se domů, kde světec odevzdal představenému domu více peněz, než byl na cestu dostal.

* * *

Brzy po návratu z Monte Gargano odebral se sluha boží s P. Fiocchim na ptání biskupa Basty do Melfi, kde se konala devítidenní pobožnost k sv. Theodoru. Gerard byl zde nejlepším pomocníkem misionářů. Denně svolával kol sebe mládež — pobuzoval ji k ctnostnému

životu. Setkav se jednoho dne na ulici s jakýmsi hříšníkem, který po řadu let zamlčoval ve sv. zpovědi své hříchy, řekl mu: „Ach synu, proč chcete zemřít jako zavržený? Vyzpovídejte se již jednou dobře!“ Takových případů bylo více. Z Mellí šel Gerard s misionáři do Atelly, odtud byl poslán do Lacedogni, kde právě tádila nakažlivá nemoc. Veřejné mínění hledělo na ni jako na trest od Boha za veřejná pohoršení, jež někteří občané dávali svým životem. Sluha Boží byl zavolán, aby zjednal nápravu. Dospěl tam v lednu 1754. Ihned po příchodu jal se navštěvovati nemocné. Všude těšil, povzbuzoval ku pokání, připravoval na smrt, některé i zázračně uzdravil.

Jistému muži, který byl již od lékařů opuštěn, pravil: „Buďte dobré mysli. Ve jménu Božím vstaňte a pojdte se zpovídati do kostela.“ Nemocný v okamžiku povstal z lůžka a uzdraven šel skutečně do chrámu Páně, aby se vyzpovídal.

Ještě více než o zdraví těla staral se světec o zdraví duše. Všude, kam přišel, snažil se hříšníky získati pro lepší život. — Jakýsi umírající vykázal ze svého přibytku všechny kněze, kteří se jej pokusili smířiti s Bohem. Přátelé zavolali Gerarda. Přišel, pohlédl přianě na nemocného, beze slova poklekl a pomodlil se Zdrávas k P. Marii. Potom povstal a dal se do řeči s nemocným. Brzy si získal jeho důvěru a tak mohl mu ještě včas přivést kněze, který by jej připravil na cestu do věčnosti.

9.

Gerard se stará o panny Bohu zasvěcené. — Předpovídá jedné z řeholnic smrt. — U vytržení v Ripacandidě.

Na jeden druh činnosti Gerardovy nutno ještě upozorniti. Byla to jeho péče o duše Bohu zasvěcené. První podnět k tomu nedal on, nýbrž

biskupové, kteří znajíce jeho ctnost a vliv na duše, žádali řeholní představené Gerardovy, aby pokornému bratru dovolili tento způsob apoštolské činnosti. A výsledek snah Gerardových dokázal, že naděje v něj skládané nezklamaly. Světec velmi horlil pro řeholní povolání. Velké množství dívek přivedl do kláštera. Mnohým z nich, jež byly chudé a neměly peněz potřebných na výbavu, tuto opatřil u dobrodinců. Uchovala se ještě řada dopisů, které posílal duším zasvěceným a ve kterých je povzbuzoval a utvrzoval v lásce k Bohu. Řeholnicím v klášterech často konal i duchovní přednášky. Mluvil obyčejně o podivuhodných božích vlastnostech, o Rodičce Boží, o životě svatých, o různých ctnostech a pod. Řeč plynula při tom s jeho rtů jako vodopád a uchvacovala mysl i srdce všech.

* * *

Největší pozornost ovšem věnoval dvěma klášterům. Byl to především klášter ve Foggii, kde tehdy žila Bohem omilostněná duše, Sestra Marie Crostarosa, známá z dějin kongregace redemptoristů — a potom klášter Karmelitek v Ripacandidě.

Kdysi při jedné ze svých rozmluv v klášterní hovorně ve Foggii přerušil náhle řeč a otázel se jedné z přítomných sester: „Zpovídáte se často?“ „Ano,“ zněla odpověď. „Buďte duchovně spojena s Bohem co nejúžeji. Den vaší smrti není daleký. V osmi dnech rozloučíte se se světem.“ Sestra opravdu za 8 dní zemřela.

Jindy zase hovořil s představenou Karmelitek v Ripacandidě o duchovních věcech. Stál při tom u železné mříže. Náhle zmocnila se jej nebeská jakás radost. Cítil, že přijde u vytržení. Aby tomu zabránil, chopil se rychle železné

mříže, nadpřirozená síla však byla mocnější železa. Gerard vznesl se do výše několika stop, železné tyče ohnuly se při tom v jeho ruku, jakoby byly z vosku. Na památku této události ponechány tyče ohnuté. Ještě roku 1853 bylo je v klášteře viděti. —

Svaté přátelství mezi Gerardem a řeholnicemi nebylo přerušeno ani jeho smrtí. Když zemřel, zvolily si jej tyto za svého ochránce a přímlovce u Boha a on jim svojí přímlovou pomáhal více nežli za svého života.

10.

Gerardovo ponížení. — Velká jeho ctnost.

Říkává se: Koho Bůh miluje, toho křížkem navštěvuje. To se splnilo i na Gerardovi. Bůh na něj dopustil na sklonku života veliké utrpení, aby tím jasněji vysvitla jeho ctnost.

V Lacedogni žila v té době jakási dívka jménem Neria Cagianio. Gerard získal ji pro řeholní život a doporučil do kláštera ve Foggii. Ona však nevytrvala a po nějaké době vrátila se do světa. Aby své jednání omluvila, začla, jak to již u takových bývá, sestry pomlouvati. Na konec nenechala na pokoji ani Gerarda. Světec kdykoliv přišel do Lacedogni, bydlil obyčejně v domě Constantina Capucciho, který měl 4 dcery. Dvě z nich byly na přímlovu Gerardovu přijaty k sestrám ve Foggii, druhé dvě zůstaly doma. Jedna z nich jménem Nicoleta byla velmi zbožná. Tuto si vyhlédla Neria za předmět svých pomluv. Začla o ní rozhlašovati, že Nicoleta není již počestnou dívkou. Za jejího svůdce označila Gerarda, ano šla ve své zlobě tak daleko, že žádala svého zpovědníka, aby celou věc oznámil sv. Alfonsovi. Kněz skutečně vyhověl. Jeho zpráva sv. Zakladatele ohromila. Něco podob-

ného nečekal. Nevěda, co je na věci pravdy, zakolísal. Poslal pro Gerarda do Illiceta, aby se dostavil k němu do Pagani. Sluha Boží ihned uposlechl. V Noceře sdělil mu sv. Alfons z čeho jest obviněn. Gerard žalobu vyslechl, ale na svoji obranu nepronесl ani slova. Svoji obhajobu z poslušnosti k řeholi, která zakazuje se hájiti, i když je někdo nevinen, ponechal Bohu. Tím nejistota Alfonsova byla ještě zvýšena. Prozatím zakázal Gerardovi sv. přijímání a jakýkoli styk se světem. Sluha Boží se pokorně podrobil a zůstal nad to úplně tichý a veselý, jakoby se nebylo nic přihodilo. Zvěst o tom roznesla se brzy mezi ostatními spolubratři. Znajíce jeho ctnost, nechtěli tomu věřiti. Vybízeli sluhu Božího, aby se hájil u svých představených. On však jen odpovídal: „Chce-li Bůh, aby moje nevina vyšla na jevo, postará se o to již sám.“ Co ho v celé té záležitosti bolelo, byla jediné okolnost, že ona nešťastnice, která ho tak očernila, žije v těžkém hříchu. Nejtěžší obětí pro Gerarda ovšem bylo, že nesměl k sv. přijímání. Spolubratři mu znovu radili, aby poprosil sv. Alfonsa o dovolení, by směl přistupovati ke stolu Páně. Zprvu kolísal, potom však řekl rozhodně: „Nikoliv. Je třeba zemřít pod tíží Boží vůle.“

Když stále mlčel a se nehájil, začli někteří o jeho nevině skutečně pochybovati a radili sv. Alfonsovi, aby Gerarda poslal do jiného kláštera, by tam očistil svoje svědomí sv. zpovědí. Sv. Zakladatel poslal ho proto do Ciorani a nařídil tamějšímu rektorovi, aby na Gerarda dával dobrý pozor. Ani zde však nemohli mu představení ničeho vytknouti. Byl tichý, pokorný, poslušný na slovo. Za dva týdny byl přeložen zpět do Pagani, potom do Caposele. Protože jeho záležitost začala se zvolna objasňovati, bylo mu dovoleno sv. přijímání. Konečně nadešel okamžik, kdy Bůh sám zakročil ve prospěch

svého sluhy. Neria těžce onemocněla. Blízka smrti lítovala pomluvy rozšiřované proti Gerardovi. Dala si zavolat svého zpovědníka, přiznala se, že jej oklamala a s pláčem prosila, aby vše oznámil sv. Alfonsovi. Mezi přáteli Gerardovými byla z toho veliká radost. On však zůstal dále klidným a tichým. Sv. Alfons si ho zavolal a tázal se: „Proč jsi se milý synu nehájil ani slovem?“ „Jak jsem mohl, Otče, když nám to sv. řehole zakazuje.“ — „Dobře, dobře,“ odvětil světec dojat, „jdi a P. Bůh ti požehnej.“ — Později světec prohlásil, že chování Gerardovo v této trpké zkoušce jest pro něho nejlepším důkazem svatosti.

11.

V Neapoli. — Vévodkyně z Madaloní. —
Návrat do Caposele. — Gerard otcem chudiny. —
Píseň Falconiho.

V Caposele Gerard dlouho nezůstal. Koncem července 1754 poslali ho k P. Margottovi do Neapole, který tam obstarával kongregační záležitosti, aby mu byl nápomocen. Oba bydleli v paláci Dona Herkula z Liguori, bratra sv. Alfonsa.

Ani zde — v hlučném krásném a lidnatém městě nezměnil sluha Boží způsobu svého života. Volného času používal k návštěvám jednotlivých chrámů neapolských, jak kde byla právě vystavena velebná Svátost. Svůj apoštolát duší vedl dále. Pomáhal, kde mohl. Brzy hrnuli se k němu se všech stran lidé, hledající u něho rady a pomoci. A nebyli to pouze nuzní a prostí, často přicházeli členové nejvznešenějších rodin. Gerardovi ovšem návštěvy mocných tohoto světa nebyly milé. Jak kde jen mohl, vyhnul se jim. Jednoho dne právě když byl sám doma, zazvonil

někdo u dveří. Gerard otevřel a spatřil státi před sebou bohatě přemovaného lokaje. Tázał se po Gerardovi a sděloval, že vévodkyně z Madaloni prosí, aby ji ihned navštívil. Gerard poznal, že ho sluha nezná. Usmál se proto a chtěje se posla zbaviti, řekl: „Nevím, co lidé mají stále s tím bratrem. Vždyť je to poloviční blázen!“ Sluha se vrátil zpět a vyřídil věrně svoji velitelce, co byl slyšel. Ta ovšem ihned poznala, že onen neznámý bratr byl sám Gerard. — Druhého dne čekala na něj v kostele sv. Ducha a prosila, aby se pomodlil za její dítě, které je těžce nemocné. Na ta slova ukázal Gerard na svatostánek a řekl: „Zde jest ten, který jedině uzdravuje.“ Vévodkyně nato: „Ano, ale tentokráte chce, aby se uzdravení stalo vašim prostřednictvím!“ Světec dojat její bolestí, slíbil, že se za její dcerušku pomodlí a odešel pryč. Dáma zůstala ještě chvíli v kostele. Po nějaké době přiběhla za ní komorná a vzrušeně oznamovala, že dítě náhle ozdravělo. Matka rozradostněná tážala se, kdy se tak stalo. Bylo to v době, kdy Gerard slíbil, že se za dítě pomodlí.

* * *

Na podzim byl Gerard od sv. Alfonsa odvolán z Neapole a poslán do Caposele. Zde byl rektorem P. Cajone. Gerarda pověřil úřadem vrátného. Sluha Boží přijímaje z jeho rukou klíče klášterní brány, prohlásil: „Tyto klíče mi otevrou bránu nebeskou.“

Jako vrátný dostal na starost chudé. To mu bylo velmi vhod. Žádná matka nemiluje svých dětí tak, jako miloval chudé Gerard. Nenazýval jich jinak než chudými Ježíše Krista. — Rok 1754, kdy se Gerard stal fortníkem, byl pro chudé neobyčejně krušný. Úroda byla špatná,

římá neobyčejně krutá. Zvláště kraj kolem Caposele byl stížen neúrodou. Zástupy hladových u brány klášterní rostly den ze dne vždy víc a více. Někdy jich bylo až dvě stě. Vida to P. Cajone, zavolal si Gerarda a řekl mu: „Bratře, nepomůžeme-li těm lidem, zemrou hlady. Dávám vám v domě dovolení na vše, čím byste jejich bídu mohl zmírniti.“ Sluha Boží nedal se dvakráte pobízeti. Prohlédl především celý dům, sebral všechno obnošené šatstvo, které bylo ještě k potřebě, spravil to a rozdal chudým. Aby se v zimě čekající před branou zahřáli, rozdělal před budovou oheň. Denně rozdával u brány chléb. Je lidsky nevysvětlitelně, kde ho vzal, když často v domě bylo sotva tolik, co stačilo k nasycení členů kláštera. Bůh mu zde zřejmě pomáhal. Tak na př. jednoho dne napekli pro klášter čerstvý chléb. Gerard ho ihned všechnen rozdal. Večer šel bratr refektorián ztěžovati si P. rektorovi, že nemají v domě k jídlu ani kousku chleba. P. Cajone zavolal si sluhu Božího a domlouval mu, že měl aspoň něco nechat pro členy. On však řekl: „P. Bůh se postará. Pojďme se podívat. Snad tam přece něco zbylo.“ Šli do špižírny, otevřeli truhlu. — a hle tato byla plná nejbělejšího chleba.

V lednu a v únoru 1755 nouze řádila nejvíce. Jen díky zvláštní pomoci Boží, mohl světec upokojiti hladové zástupy, které se denně kupily u brány. Neustal také za to děkovati Boží dobrotivosti. — Mezi chudými bylo vidati denně jakéhosi slepce jménem Falcone, který dovedl krásně hráti a zpívat. Jednoho dne, když jej byl Gerard obdaroval, řekl mu: „Zahrej mi něco.“ A jmenoval hned píseň, která začínala slovy: „Ne sobě se chci zalíbiti, nýbrž jen tobě, o Bože můj.“ Slepce poslechl a začal hráti. Hned při prvních slovech písně tvář Gerardova náhle zafila, zvedl své zraky k nebi a nadptirozenou

silou vznesl se před zraky všech přítomných do výše. Tento zázrak viděl mimo jiné i známý doktor Santorelli.

12.

**Těžká nemoc Gerardova. — Opět v Neapoli.
— Příhoda na ulici velkoměsta. — Poslušný až k smrti.
— Poslední dny. — Tajemná rouška v okně.**

Následky těžkého zranění, jež kdysi Gerardovi způsobil surový hlídač, začly se projevovati čím dál tím nebezpečněji. K častému chrlení krve přidaly se souchotě. Bylo jasno, že život sluhy Božího blíží se zvolna ke svému konci. Jako slunce však prve než zapadne úplně, ještě naposledy vzplane větším žářem a jasnem, tak i svatá duše sluhy Božího ještě na konci pozemského života projevila ctnosti v míře větší, než kdy před tím.

Rychle slábl, trpěl velkými bolestmi, nikdy si však neztěžoval a také od přísného a umrtveného způsobu života neupustil. Před svatostánkem proklečel celé noci. I za dne, sotva se mu naskytla volná chvíle, spěchal k svátostnému Vězni. S Bohem byl ustavičně spojen častými povzdechy a stříelnými modlitbičkami. Jda kolem svatostánku spěchal vždy co nejvíce, aby jej nezachvátil a nepřemohl vnitřní žár, který plnil jeho srdce. Podobně na něj působila i pouhá vzpomínka na nejsvětější Pannu.

* * *

Koncem února vyprosil si P. Margotta opět bratra Gerarda na cestu do Neapole. Při tom se zastavili na několik dní v Calitri, rodišti P. Margotty. Počátkem března dospěli do Neapole. Gerard nechtěje, aby ho lidé v Neapoli poznali,

vyhýbal se úmyslně živějším ulicím a chodil raději postraními. Mělo to ovšem svoji stinnou stránku. Již před rokem, kdy byl v Neapoli s P. Margottou poprvé, zlobívaly ho v jedné uličce, kterou musil choditi, dvě prostitutky. Světec šel vždy svojí cestou nevšímaje si jich. Když se tam nyní objevil opět, začly znovu. Zastavily ho, dělaly si z něho posměch, ano začly před ním zpívat i tančiti neslušně si počínajíce. Gerarda uchvátil svatý hněv. „Jak“? zvolal přsně, „vy tedy nepřestanete? Chcete tedy viděti, jak Bůh dovede trestati?“ Sotvaže tato slova pronesl, jedna z nich klesla k zemi s výkřikem: „O Madonno, umírám.“

Počátkem května vrátil se Gerard z hlučné Neapole do tichého Caposele. Doufal, že se zde v odloučenosti od světa bude moci připravit na smrt, kterou dobře tušil. A přece ještě v posledních týdnech života žádal od něho Bůh a představení nové oběti. V Caposele se právě přistavovala část kláštera. Peněz bylo málo a proto arcibiskup dovolil na ten účel sbírky po jednotlivých farnostech. Jako podmínku však stanovil, aby sbírky vykonal klášter sám. P. rektor vzpomněl hned na Gerarda. Jeho zdraví však bylo velmi otřeseno, kromě toho byla veliká vedra. Nevěda jak se rozhodnouti, zavolał si Gerarda a tázal se ho, jak se mu daří. Světec upřímně pověděl, že jeho zdravotní stav není valný, ale hned se také nabídl, že půjde na sbírku. Aniž odpověděl jediným slovem, vložil představený ruku na hlavu Gerardovu. Tento se usmál a řekl: „Vím co si myslíte. Přejete si, abych byl zdrav a šel po sbírce. Nuže budu zdrav a budu konati sbírky.“

Koncem července 1755 nastoupil skutečně cestu. Ubíral se přes Senerchii, Oliveto, Auletto do San Gregorio. Všude cestou, jak měl ve zvyku radil, povzbuzoval a pomáhal v nejrůznějších případech. V San Gregorio přihlásil se první posel

bližící se smrti — silné chrlení krve. Seslabilo jej tak velice, že na další cestu nebylo ani pomyšlení. Když však zavolaný lékař tvrdil, že není ještě tak zle a pustil mu žilou, spoléhaje na jeho výrok a odpočinuv si trochu opustil 22. srpna San Gregorio a vydal se na cestu do Buccina. Téhož dne večer však opět chrtil krev. Na rychlo zavolaní dva lékaři nařídili, aby se vrátil do Oliveta, kde bylo snesitelnější podnebí. Vždy poslušný ač slabý na smrt vydal se sám a pěšky na cestu a dorazil na místo k večeru téhož dne úplně vysílen. Odtud psal P. rektorovi list, kde mu oznamoval co se stalo, tázal se, jak se má v budoucnu zachovati a na konec projevil ochotu, že bude v cestě pokračovati, uznají-li tak představení za dobré. Tento dopis, v němž světec vyjadřuje svoji naprostou odevzdanost do vůle Boží a představených, jest jedním z nejkrásnějších, jež kdy napsal a dává nám hluboce nahlédnouti do jeho velké duše. Jako v odpověď na list Gerardův nařídil P. rektor, aby zůstal v domě arcikněze Salvadoreho a poslal mu ihned ku pomoci bratra Rendinu.

Svým hostitelům se Gerard skvěle odvděčil za pohostinství. Uzdravil jejich sestru Rosu a vyléčil úplně ze šílenství příbuzného kněze Dominka Passiho. — Když se nemoc nelepšila a Gerard viděl že konec jeho života jest nedaleký, touze umřítí mezi spolubratři opustil po 8 dnech Oliveto a vrátil se do Caposele.

Před odchodem navštívil ještě zbožnou a jemu zcela oddanou rodinu Angela Pirefela. Rozloučil se s nimi velmi dojemně. Na rozchodnou jim řekl: „Divejte se denně na klášter v Caposele. Dokud tam bude vlátí z okna bílý šátek, budu živ. Až zmizí, bude to znamení méj smrti.“ Klášter redemptoristů v Caposele zvaný Mater Domini stojí na vršku za městem. Z Oliveta jest ho dobře viděti. Rodina si dobře zapamatovala

Gerardova slova. Po jeho odchodu se den co den dívali směrem ke klášteru. Ještě 15. října vlál v okně tajemný bílý šátek. 16. října však zmizel. Gerarda nebylo mezi živými.

V neděli, dne 31. srpna v poledne dospěl sluha Boží po namáhavé několikahodinné cestě do Caposele. Byl do krajnosti vysílen. P. Cajone spatřiv ho, dal se do pláče. Gerard musel ihned ulehnouti.

13.

Věrný obraz trpícího Krista. — Poslední noc v životě Gerardově. — Odchod k Bohu. — Pohřeb. —

V poslední nemoci zazářila ještě ctnost Gerardova ve světle nejkrásnějším. Nad dveřmi své světničky dal zavěsiti tabulku, na níž napsal velikými písmeny: Zde se plní vůle Boží. Před lůžkem měl kříž a obraz P. Marie. Ve svých bolestech byl dokonale spojen s Bohem. Když mu někdy bylo trochu lépe, dal se posaditi před kříž a po několik hodin rozjímal o utrpení Páně. Sotvaže se roznesla zpráva o tom, že Gerard jest nemocen, neminulo dne, aby ho někdo nenavštívil. A on zapomínaje na své bolesti těšil jiné a pomáhal jim seč byl. — Protože nemoc se rychle horšila, přinesl mu P. ministr Buonomano Tělo Páně jako posilu na cestu do věčnosti. Při jeho příchodu se Gerard vzchopil, poklekl na lůžku a hlasitě se modlil: „Můj Bože, víš dobře, že vše, co jsem činil a mluvil, konal jsem jedině ke tvé cti a chvále. Umírám spokojen u vědomí, že jsem nehledal ničeho jiného, nežli tvoji čest a chválu.“

Po několika dnech se zdravotní stav Gerardův poněkud zlepšil. Na svátek Povýšení svatého kříže, dne 14. září byl neobyčejně veselý. Tázali

se ho, co to znamená a on odpověděl: „Dnes vešla duše sestry Celesty z Foggie do nebe.“ Nikdo tomu nechtěl věřit. Brzy však došla zpráva, že tam 14. září známá sestra skutečně svatě zemřela.

Počátkem října horečka se vrátila. Gerard velmi zeslábl. Jeho obličej byl neobyčejně bledý. Byl kost a kůže. Jeho utrpení dosáhlo svého vrcholu. A přece nepronesl jediného slova stesku. Slyšeli ho jen občas vzdychati: „Pane můj, pomoz mi, trápím se jako v očišti.“ Na svátek sv. Terezie přijal Tělo Páně naposledy. Korporále, jehož při tom bylo použito, dal si položit na prsa. Tam zůstalo až do konce. — Večer se ještě tázal, kolik jest hodin. Bylo 6 hodin. „Zbývá mi tedy ještě 6 hodin života,“ dodal. Brzy poté přišel jeho nejlepší přítel Dr. Santorelli. Zdálo se mu, že nemocný vypadá lépe, než ráno. Světec prosil lékaře, aby u něho zůstal. Ale nevěda, proč to Gerard žádá, maje navštívit ještě jiné nemocné, omluvil se a odešel.

V 7 hodin přinesl posel z Oliveta dopis od arcikněze Salvadoreho, kde prosil světce, aby pomohl, že se jím rozpadává pec. P. ministr přečetl list pro sebe a chtěl jeho obsah právě sdělit nemocnému, když tento kývl hlavou na znamení, že již ví, o co se jedná a dodal: „Peci se nestane nic.“ — Brzy potom řekl: „Pomozte mi se připravit. Této noci zemru.“ A začal se modlit žalm 50: Smiluj se nade mnou Bože. Modlil se zvolna a za každým veršem znovu vzbuzoval lítost. — V 8 hodin večer náhle hlasitě zvolal: „O můj Bože, kéž tebe brzy již užřím.“ Bratr Carmine, který byl přítomen, naklonil se k němu a prosil: „Milý bratře, vždycky jsme se měli rádi. Prosim vás, vzpomeňte si na mne, až budete u Boha.“ Světec odpověděl: „Jak bych na vás mohl zapomenout!“ —

Brzy nato vystřídá se u něho v ošetřování bratr Xaver d' Auria. Mezi 10 — 11 hod. byl Gerard jako bez sebe. Zmochovala se ho bázeň a on volal: „Odežte ty zloduchy. Co tu chtějí?“ Poté tvář jeho opět zazářila a ukazuje do kouta zvolal: „Hle, bratře, kolik škapulířů!“ — Světec ke cti P. Marie za svého života rozdál mnoho škapulířů. — O chvíli později se vzchopil a poklekl na lůžku volaje: „Vizte P. Marii. Uctěme ji!“ A přišel u vytržení. — Uklidniv se, vzbuzoval opět lítost. Po půl hodině žádal vody. Bratr laik šel pro ni. Zdržel se však venku poněkud déle. Když se vrátil spatřil Gerarda, jak leží obrácen obličejem ke zdi. Myslí, že spí. V tom však světec hluboce vzdychl. Bylo patrné, že umírá. Ošetřovatel tedy spěchal rychle pro P. ministra, který se ihned dostavil. Udělil umírajícímu ještě jednou rozhřešení — a svatá jeho duše opustila tělo. Splnilo se to, co si přávil a co předpověděl, že zemře sám a opuštěn. Bylo čtvrt na druhou hodinu po půlnoci, dne 16. října 1755. Sv. Gerardovi bylo tehdy 29 a půl roku. Šest let z toho prožil v klášteře.

* * *

Brzy po smrti zjevil se světec P. Petrellovi s nímž před tím žil delší dobu v Illiceto.

Ráno poslal představený bratra sekristána, aby zvonil umíráčkem. On však ani nevěda jak, zvonil na velký zvon. Lidé ovšem pochopili, co to znamená a davem hrnuli se do kostela. Zatím tělo zesnulého bylo doneseno do svatyně, za jeho duši slouženo slavné requiem a P. Buonamano měl o Gerardovi řeč, která rozplakala všechny přítomné. Nával lidu do kostela stále vzrůstal. Kolem rakve kupilo se zvláště mnoho chudiny, která s pláčem volala: „Otec nám zemřel.“ V pátek, dne 17. října ve 12 hodin v poledne byl Gerard pohřben do zvláštní hrobky u dveří

sakristie. Hned po smrti i při pohřbu světcově událo se mnoho podivuhodných zjevů, jež byly všecky sepsány veřejným notářem Josefem Fun-
garolim a podepsány 22 svědky.

14.

Sláva jména Gerardova roste. — Zařazen mezi
svaté. — Zám a ctěn po celém světě.

Gerard zemřel, ale jeho památka z myslí
vděčných věřících nevymizela. Řady jeho ctitelů
den ze dne více rostly a se množily. Přispívala
k tomu četná vyslyšení, jež se udála na světcovu
přimluvu. Možno jich odhadovati na sta.

Poněvadž divy neustávaly, započal 1843 v Muru
a Conse informační proces o ctnostech Gerar-
dových. Na základě toho 17. září 1847 obdržel
Gerard od církve sv. název ctihodného sluhy
Božího.

R. 1856 došlo k exhumaci Gerardových ostatků.
Kosti ctihodného sluhy Božího byly v hrobě na-
lezeny suché a bílé. Hlava vyzdvižena nejdříve,
položena na mísu a lékaři jali se vyjímati ostatní
součásti světcovy kostry. V tom k úžasu všech
přítomných objevily se na povrchu lebky velké
kapky neznámé tekutiny. Prýštily stále víc
a více a stékaly v potůčcích na mísu. Podobný
zjev dál se i u ostatních kostí. Tekutina stékala
tak hojně, že naplnila celou mísu, přetekla jí
a rozlila se po celém stole, ano i po zemi. Na
tváři všech přítomných bylo zřetelné hluboké po-
hnutí, v očích jednoho lékaře nevěře objevily
se slzy.

Dne 29. ledna 1893 byl Gerard Majella pro-
hlášen od Lva XIII. za blahoslaveného, 11. prosince
1904 pak zařazen do počtu svatých.

Úcta k sv. Gerardovi jest rozšířena zvláště v Itálii a Francii, nejvíce však v Jižní Americe, kde zobecněla tak, že se světcova jména užívá dokonce i jako reklamy. Tak setkáte se tam na př. s hotely „U Gerarda“, jeho jménem jsou označeny ulice, pojmenována náměstí, jeho obrázky najdete jako vignetky i na zboží. Od r. 1905 vzrůstá úcta k pokornému řeholnímu bratru Gerardovi i v zemích českých.

Kniha

P. Vladimíra Jeřábka CScR.

SVATÍ REDEMPTORISTÉ

DÍL II.

Byla napsána v letech 1939 — 41. Jednotlivé životopisy v ní obsažené byly vydávány postupně jako samostatné brožury nákladem dvou až čtyř tisíc exemplářů. Spis obsahuje na 250 stránkách životy Msgre Falcoji a deseti prvních redemptoristů. — Vytiskla knihtiskárna J. Vondráček ve Staré Boleslavi.